

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2604) 2000 VASARIS-FEBRUARY 1

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Rinkimai - laimės bandymas?

Jei demokratėjimą reikštų vis naujų politinių partijų partijų steigimas, Lietuva galėtų didžiulius per nepilną nepriklausomybės dešimtmetį pasiekusius neblogus rezultatus. Deja, norai didinti partijų skaičių reiškia visai ką kita.

JUO TOLIAU, juo labiau dalykai ryškėja, ir vargu ar kuris politinių gyvenimą stebintis dar klaustų, kas yra tas "kitas"? Atsakymas aiškus, patvirtinamas faktais, pavaizduojamas spaudoje. Tikslai kaip ylos iš maišo pradėjo itin smarkiai lįsti praėjusiems metams baigiantis, tikrai sparčiau ruošiantis ateinančioms seimo rinkimams, negu didžiajam krikščionybės jubiliejui. Mat artėjantys rinkimai ne vienam i politinį gyvenimą pasinėšusiam atskleidžia kaip proginė keturmetė loterija. Jei taip - kodėl nepabandyti laimės? Blogiau nebus, kainos kol kas dar prieinamos. O laimėjimo atveju - iš karto turtingas, laisvas, neliečiamas, sau ir savo šeimai užtikrinęs ateitį, dėl kurios kiti dar dreba. Taigi tikslai, kaip įprasta sakytį pragmatiškai. Tai reiškia - guduris, tikroviški, ne ant debesų kabinami. Asmeninės gerovės siekimas - štai tau ir visa politika bei kuriamoji demokratija. Atrodo, kad rimtai nuvažiuota nuo kelio, bet gal jau tokie laikai užėjo, kad asmeninė gerovė turi rūpėti daug daugiau už valstybės gerovę, ir į žodį "ateitis" tesutelpa vos keli artimieji, o visi kiti milijonai - žinokitės. Dar daug kas atsimena pirmąjį nepriklausomos Lietuvos dešimtmetį (1918-1928) ir ano laikotarpio vadovus. Gal kai kam knietėtų iš anų nors vieną kitą palyginti su dabartiniais? Pvz. kuris iš šio dešimtmečio vadovų savo veikla ar idėjomis buvo ar yra panašiausias į Mykolą Šleževičių, kuris Aleksandro Stulginskio politinis antrininkas? Su kuriuo šiandieniniu galima būtų lyginti Antaną Smetoną, Augustiną Voldemarą, Joną Vileišį, Praną Dovydaitį, Steponą Kairį, Martyną Yčą?...

TOKIA palyginamoji apklausa, ko gero, sudomintų plačiąją visuomenę, o laimėjimų ir nesėkmių tyrinėtojams bei skelbėjams padėtų nuosekliau įvertinti šviesią idealistinę praeitį ir klampią egoistinę dabartį. Žurnalistas Jurgis Kunčinas ("VL" 1999.XII.11) rašo: "Visi naujosios kartos politikai vienu balsu prisiekinėja visiškai nesiveržiai į tą politiką. Kaip vienas labai geras lietuvių rašytojas sakėsi, verčiau būtų tapęs puodžiumi ar kaimo muzikantu. Bet politikai puodžiais nenori būti"... Tuo šičia primenamas ir tinkamumo klausimas. Kaip žinoma, demokratinės šalys politikams bei diplomatams ruošti specialią mokyklą neturi. O jei tokios mokyklos ir būtų, ką gi jos paruoštų? Politikai tinkamumą paprastai apsprendžia atitinkamas talenas, patirtis ir aiškus nusi-teikimas dirbti savo valstybės gerovei. Daug ko vadovau-jantiems trūko ir anais šviesios praeities laikais, bet ne-trūko aiškus tautinio sąmoningumo, valstybinio mąstymo. Pasiaukojantis įtemptas darbas ne vieną anų dienų vadovą subrandino stipriais politikais, ir tai pirmiausia tik dėl to, kad jiems sąžiningai rūpėjo laisvoji tėvynė, never-čiamai tapti kažkokia pelninga darbovieta. Šiuo besibai-giančiu dešimtmečiu, jei kam iš Lietuvos vadovų ir atro-do, kad partijų gausa ką nors gero neša kraštui, pravar-tu rimčiau pasigilinti į didelį demokratinį patyrimą tu-rinčių šalių struktūras ir veikiančius vidaus politikos įsta-tymus. Kartais susidaro vaizdas, kad iš Vakarų plūstan-čius niekalus sugebame gana gerai kopijuoti, o naudingus geruosius dalykus ignoruojame, net tardami, kad Lietuvai tas netinka. Jeigu jau pasirošę į Europą, laikas stiprinti ne tik ekonominę šalies gerovę, bet ir atsakomybės jausmą. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Vankuveris vėl pirmauja

Vankuveris vėl buvo išrinktas geriausiu pasaulyje gyventi miestu. "Quality of Living Survey" agentūra savo 1999 metų vertinime iš 218 pasaulio didmiesčių išrinko geriausiais Vankuverį, Vieną (Austrija) ir du Šveicarijos miestus, Zuerich'ą ir Berną. 1998 metų vertinime Vankuveris pirmavo tik vienas. Vertinimas buvo atliktas atsi-žvelgiant į 39 aplinkybes: politi-nį pastovumą, asmeninį saugu-mą, sveikatos tarnybą, nusikalti-mų skaičių, vandens kokybę, viešą transportą, gyvenvietes, švietimo lygį, restoranų ir kultū-rinių vietų kokybę, klimatą, aptarnavimą bei gamtos nelai-mių kiekį. Torontas liko penk-toje vietoje kartu su kitais 5 did-miesčiais: San Francisco, CA, Duesseldorfu, Oslo, Perth (Aust-ralija) ir Briuseliu. Septintoje vietoje liko Montrealis su 5 ki-tais pasaulio didmiesčiais ir de-vintoje - Kalgari su keturiais kitais miestais. Visi Kanados didmiesčiai stovi aukščiau negu Niujorkas, kuris buvo parinktas palyginimo tašku. Paskutinėse vietose liko Bagdadas, Kartū-mas (Sudane) ir Brazzaville (Kongo).

Kita vertinimo agentūra, paruošusi statistiką britų žurnaliui "Economist" apie pragyveni-mo brangumą pasaulio didmies-čiuose, paskelbė Kalgari pigiau-siu Šiaurės Amerikos kontinen-te (94 vietoje su 67 taškais, vėl palyginimui su 100 taškų parin-kę Niujorką, tarp kitko - bran-giausia ŠA kontinente). Šiame vertinime Vankuveris atsidūrė "pigioje zonoje", 70-je vietoje su 76 taškais, o jo konkurentai Zuerich'as ir Viena pasiliko brangiųjų tarpe (5-je ir 11-je vietoje). Sudėjus šiuos du verti-nimus Vankuveris vėl tampa vieninteliu geriausiu miestu. Torontas pragyvenimo bran-gumu liko 75-je vietoje (74 taškai).

Federacinis pramonės mi-nisteris John Manley, paskel-bęs, kad Otava yra pasiryžusi "sušelpiti" profesionalų ledo ri-tulio NHL lygos klubus iki \$20 milijonų kasmetine suma (kad klubai išsilaikytų Kanadoje ne-išvilioti į JAV), turėjo po 72 va-landų tą siūlymą atšaukti. Pasi-priešinimas tokiam "milijonie-rių šelpimui", kada trūksta pini-gų sveikatos tarnybai bei nu-kentėjusiems nuo sausrų ir po-

(Nukelta į 8-tą psl.)

NAUJASIS LIETUVOS AMBASADORIUS KANADAI RIMANTAS ŠIDLAUSKAS su šeima Toronto oro uoste sutiktas Kanados lietuvių pareigūnų. Iš kairės: ambasadoriaus sūnus Rokas, KLB pirm. Algirdas Vaičiūnas, amb. sūnus Dominykas, žmona Astra, ambasadorius RIMANTAS ŠIDLAUSKAS, Lietuvos garbės konsulas inž. Haris Lapas, PLB valdybos narys ir oro uosto kapelionas kun. Edis Putrimas

Nestabdyti reformų Lietuvoje

ALGIMANTAS EIMANTAS

Lietuvos valstybės ateitis glūdi ryžtingame ir dorame de-mokratijos dėsnių įgyvendinime. Skaudu prisiminti LDDP val-džios metus, kai neatsitiktinai paplito ir įsigalėjo šešėlinės ko-mercijos sluoksniai, susiorgani-zavo kriminaliniai elementas, su-siformavo KGBistinės grupuotės, išliko kairioji žiniasklaida ir įsivertino dar iš sovietinių laikų išlikusi nomenklatura. Kraštas buvo labai pažeistas ir nualin-tas, žmonės nuskurdinti ir iš-naudoti, valstybėje dvelkė stag-nacija.

Dešiniųjų valdžia

Tik 1996-2000 metų laiko-tarpyje, Tėvynės sąjungos ir jos santarvininkų dėka, Lietuva pradėjo atsigauti politiškai ir ekonomiškai, nors neigiamų epizodų įstatyminiame ir vykdo-majame valdyme teko kraštui patirti ir šiame laikotarpyje. Vis dėlto apskritai visa valdžios veikla teigiamai įtakoją valsty-bės ir tautos demokratizacijos procesą.

Toji pažanga buvo sunkiai laimima, nes seimo opozicinis blokas, susidedas iš LDDP, so-cialdemokratų, mažųjų frakci-

jų ir, paskutiniuoju laiku, centro partijos, karštygiškai, įžuliai ir dažnai nepagrįstai, puolė kiek-vieną seimo daugumos siūly-mą, įstatymą, įsipareigojimą bei veiklą.

Privatizacija

Vienas iš Tėvynės sąjungos pagrindinių nuostatų buvo ir te-bėra valstybės nuosavybės pri-vatizavimas. Tam procesui Lie-tuvos prezidentas ne tik prita-ria, bet ir siūlo seimui dar dau-giau jį paspartinti.

Valstybės turto direktorius pabrėžė privatizavimo principus ir naudą kraštui. Jo žodžiais, privatizavimo Lietuvoje stabdy-ti, kaip reikalauja opozicija sei-me, negalima, nes tai turėtų la-bai daug žalingų padarinių val-sybės ekonomikai. Jis pridūrė, kad jau parengtas projektas, su Europos rekonstrukcijos banko pritarimu, privatizuoti Žemės ūkio ir Lietuvos ugdymo bankų junginį.

Valstybės nuosavybės yra skirstomos į ūkines ir strategi-nes. Privatizuoti tuos objektus valstybei yra naudinga, nes už juos mokama grynais, o mokes-čiai iš parduoto objekto vėliau papildoma krašto iždą. Kitaip jie pelytų, skęstų skolose ar bank-

rotuotų. Ūkiniai objektai neturi egzistencinės reikšmės valsty-bei, nors juos privatizuojant iš-saugomos (ar sukuriamos) dar-bo vietos, iš kurių uždarbio taip pat surenkami mokesčiai.

Privatizacijos procesas nor-maliai vyksta pagal konkurso taisykles, kaip pvz. "Lietuvos" viešbučio privatizavimas Vilniuje.

Strateginiai valstybės objek-tai yra svarbūs valstybės egzis-tencijai. Tie objektai teikia kraštui ir žmonėms pagrindines ir esmines paslaugas. Atsakingi valstybės organai išnagrinėja to-kių objektų statusą, pagal kurį nutariama: privatizuoti ar ne.

Privatizacijos priešai

Mano jau nemažai rašyta apie privatizacijos svarbą Lietu-vai. Tačiau minėtoji opozicija aršiai priešinasi tam procesui. Toks oponentų elgesys yra įtar-tinas - gal tas triukšmas kelia-mas ryšium su artėjančiais sei-mo rinkimais? Mat sėkmingas privatizavimas apriboja opozici-ninkų finansines pajamas iš še-šėlinės ir pagrindinės komerci-nės veiklos grupių.

Pažvelkime į "Mažeikių naf-tos" klaidią būklę, kurioje kaž-kur "nutekėdavo" 10% pajamų prieš sutarties pasirašymą su "Williams" firma. Prieš tai šio nusikaltimo nebuvo įmanoma įrodyti, nes viskas vyko slapta ir nedokumentuotai. "Williams" bendrovė jau pradėjo valymą.

Negalima užmiršti ir seimo nario A. Butkevičiaus bylos. Šis, buvęs krašto apsaugos minist-eris, yra teistas ir įkalintas 6 me-tams už stambaus masto kyšius. Nėgano to, jam palanki kairioji opozicija seime balsavo prieš jo, kaip seimo nario teisių ir įgaliojimų atšaukimą. Tuo būdu ji sukludė tokio siūlymo įteisi-nimą po teismo sprendimo ir pažemino Lietuvą tarptautinėje plotmėje.

Iš viso opozicija seime dangsto savo laikyseną patrio-tizmu. Seime ir jai palankioje žiniasklaidoje ji priekaištauja, kad "Lietuva parduodama". To-kia pat taktika yra naudojama ir investicijų iš užsienio atvejais. Bet tie argumentai yra be pa-grindo, bet to, jie stiprina žalin-gą elementą kraštui. Demokra-tizacijos priešai kaupia jėgas sa-vo siekiams - jiems krašto gero-vė nerūpi.

Bedarbystė

Paskutinėmis statistikos ži-niomis Lietuvos bedarbių skai-čius išaugo iki 10%. Manoma, kad 2000 metais 250,000 žmo-nių bus be darbo. Ta nemaloni tikrovė kilo dėl darbo vietų su-

(Nukelta į 2-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Nebeteiks žinių

ELTOS generalinis direkto-rius K. Jankauskas sausio 24 d. paskelbė, jog nuo š.m. vasario 1 d. nebebus teikiamos ELTOS žinios užsieniui. "Atsižvelgda-ma į sudėtingą ekonominę fi-nansinę krašto padėtį, Lietuvos respublikos vyriausybė nutrau-kė sutartį su ELTA, pagal kurią vyriausybė iki 2000 metų sausio 13 d. rėmė užsienyje gyvenan-čius lietuvių", padengdavo iš-laidas ELTAI už siunčiamas in-formacijas.

Norintys gauti ELTOS ži-nias po 1 vasario d., turėtų kreiptis į ELTOS vadybininką Joną Rimkų elektroniniu paštu manager@elta.elta.lt. Kaina bus 320 litų arba 80 JAV dol. per mėnesį. Tikimasi, kad informa-cijos teikimo darbas užsieniui bus tęsiamas. Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras. (info@lgitic.lt, tinklalapis: www.lgitic.lt)

Remia Čėčėniją

Sausio 20 d. Lietuva prisi-jungė prie Europos sąjungos pareiškimo, kuriuo dar kartą reiškiamas gilus susirūpinimas dėl padėties Čėčėnijoje ir dėl grėsmės, kurią kelia konfliktas stabilumui visame Kaukazo re-gione, skelbia BNS. Pareiškime Rusijos vyriausybė raginama nustoti naudoti Čėčėnijoje ne-proporcingą ir beato dairišką jė-gą, sukeliančią didelės taikių gyventojų aukas, bei imtis visų įmanomų priemonių siekiant evakuoti civilius gyventojus iš Grozno. Europos sąjunga taip pat paragino Rusijos vyriausybę nedelsiant pradėti politinį dia-logą su išrinkta Čėčėnijos val-džia, išnaudojant tam Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos galimybes; taip pat gerbti prieš du mėnesius Stambule ESBO aukščiausio ly-gio susitikime priimtus sprendi-mus ir įsipareigojimus ir juos vykdyti pagal tarptautinę huma-nitarinę teisę.

Naujas LRT vadovas

ELTA praneša, kad laiki-nuoju Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) generaliniu direkto-riumi paskirtas žurnalistas Vai-dotas Žukas. Jis pakeitė atsista-tydinusį laikinąjį vadovą Algirdą Trakimavičių. Sausio 17 d. posėdžiavusi LRT taryba taip pat priėmė radijo direktorės Laimos Grumadienės, LRT ta-rybos pirmininko Algimanto Mačiūlio atsistatydinimo parei-škimus. Naujasis tarybos pirmi-ninkas - rašytojas Petras Dirgėla.

LRT, įsiskolinusi apie 12.5 mln. litų, pergvena finansinę krizę. Sausio 15 d. paskelbė nu-traukianti 2 ir 3 radijo progra-mų transliavimą. Lietuvos vy-riausybė pasiūlė LRT pradėti valdymo reformą, prieš tai būti-nai atlikus LRT "valdymo audi-tą, kuris aiškiau parodytų šios organizacijos susikaupusias

problemas bei esamus rezervus didinti veiklos efektyvumą."

Derybos dėl naftos

"Lietuvos rytas" skelbia sausio 17 d., kad po dešimties dienų pertraukos "Mažeikių nafta" vėl gaus nedidelę siuntą pigios rusiškos naftos. Bendro-vės "Lukoil Baltija" valdybos pirmininko Ivano Paleičiko pranešimu, Maskvoje vykusiose "LUKOil" ir Lietuvos bendrovei vadovaujančių "Williams Inter-national" atstovų derybose su-tarta parduoti 100,000 tonų naf-tos. Jau baigiasi seniau gautos žaliavos rezervai Mažeikių bendrovėje. "LUKOil" atstovų teigimu, naftos tiekimas stabdo-mas, nes nesutariama dėl kai-nos. Nuo lapkričio mėnesio "Mažeikių nafta" priversta tre-čią kartą pirkti žaliavą, išgauna-mą Šiaurės jūroje. Šiemet "Ma-žeikių naftos gamybai iš viso reikia apie 13 mln. tonų naftos. Maskvoje tęsiasi "Mažeikių naf-tos" vadovų ir "LUKOil" dery-bos dėl ilgalaikio naftos tiekimo.

Įteikė notą Rusijai

Lietuvos užsienio reikalų ministerija notoje pareiškė Ru-sijai nusistebėjimą ir apgailesta-vimą dėl to, kad Maskvos mies-to valdyžia leido Sausio 13-ąją surengti demonstraciją prie Lie-tuvos ambasados Rusijoje. Kaip rašo ELTA, Maskvoje prie di-plomatinės atstovybės susirinku-siųjų tarpe dalyvavo ir prieš Lietuvos valstybę veikę bei da-bar nuo teisingumo besislaps-tantys nepavykusio perversmo organizatoriai, buvęs Vilniaus ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) vadas Bolesla-vas Makutinovičius ir Lietuvoje už mėginimus įvykdyti pervers-mo nuteistas, bet į Rusiją pasi-traukęs buvęs "Tarybų Lietu-vos" radijo stoties redaktorius Stanislasas Mickevičius

Tvarkys "Lietuvos geležinkelius"

Sausio 20 d. prasidėjo "Lie-tuvos geležinkelių" bendrovės tikrinimai, kuriuos vykdė Val-sybės kontrolė ir Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigū-nai. Pernai bendrovė patyrė 26 mln. litų nuostolio. "Lietuvos ryto" žiniomis, Lietuvos prezi-dentas Valdas Adamkus turėjo informacijos apie galimus šios įmonės vadovų ryšius su priva-čiomis įmonėmis, kurios perima dalį valstybės valdomos bendro-vės užsakymų. "Lietuvos gele-žinkelių" valdyba nepratęsė su-tarties su generaliniu direkto-riumi Stasiu Labučiu, o į jo vie-tą pasiūlytas buvęs Lietuvos ambasadorius Maskvoje Ro-mualdas Kozyrovičius. Pastara-sis žada pertvarkyti visą bendro-vės struktūrą pagal konsultantų bendrovės "A. Abišala ir part-neriai" rengiamą planą. Atleis-tas iš darbo įmonės vadovas S. Labutis teigė nežinąs, ką reiškia žodžiai "pinigų plovimas". RSJ

Šiame numeryje

Rinkimai - laimės bandymas?

Lietuvos politikams trūksta valstybinio mąstymo

Nestabdyti reformų Lietuvoje

Demokratijos priešams krašto gerovė nerūpi

Politikai, politologai ir trys beždžionės

Išvijos spauda nepastebi globalizmo pavojų

Pagalba Karaliaučiaus lietuviams

Mažlietuviai remia lietuviybės puoselėjimą Karaliaučiaus krašte

Jie prisimena savo gimtinę Lietuvoje

Vokiečių atsiliepimai apie gimtąjį kraštą

Atkasti nuostabus tremtinės atsiminimai

Dalios Grinkevičiūtės didvyriškas gyvenimas ir jo kūryba

Bronius Krivicko raštai

Apie autoriaus kūrybą rašo Vytautas Jonynas

Poezijos popietė Kalifornijoje

Rašytojas Albinas Bernotas skaitė savo poeziją

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, rėmėjo – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrius – \$140. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Juozapo Darbininko šventovėje Klaipėdoje praėjusių metų gruodžio 18 - 19 d.d. vyko Dvasinio susikauptimo dienos. Kun. A. Gražulis, SJ, dalijosi mintimis, kaip atverti širdies duris Jėzui ir artumui, apibendrinamas jubiliejinį metų prasmę ir reikšmę kiekvienam krikščioniui. Sekmadienį, gruodžio 19, Mišias koncelebravo vysk. A. Vaičius ir mons. Wilhelm Heiniger iš Vokietijos, atvežęs Telšių kunigų seminariją paramą.

Dresdeno-Meisseno vyskupijos Stollbergo miestelyje gruodžio 27 - sausio 1 d.d. vykusioje kalėdinių giesmių šventėje dalyvavo 8 jaunuoliai iš Kauno bei Vilniaus arkivyskupijų ir Vilkaviškio vyskupijos. Šie lietuvaičiai sugiedoję "Sveikas, Jėzau gimusi". Koncerte kalėdinės giesmės buvo giedamos lotyniškai, vokiškai, angliškai. Taipgi giedota katalikų ir liuteronų šventovėse per pamaldas. Lietuviai susipažino su katalikų mažų bendruomenių gyvenimu ir veikla.

Varšuvoje, gruodžio 28 - sausio 1 d.d. vyko Taizė bendruomenės brolių surengtas Europos jaunimo susitikimas. Jame dalyvavo per 70,000 jaunimo iš įvairių Europos kraštų bei kitų kontinentų. Dalyvavo apie 1800 jaunų žmonių ir iš Lietuvos. Susitikimui rengtasi iš anksto. Savo parapijose jaunuoliai 3 mėnesius kiekvieną savaitę susitikdavo arčiau susipažinti, pasidalyti mintimis, pagiedoti bei pasimelsti. Visi atvykusieji į Varšuvą buvo apgyvendinti lėnkų šeimose. Vakare buvo renkamas bendrai maldai. Penkiose maldos vietose susiburdavo po keliolika tūkstančių jaunuolių, kurie galėdavo patirti ypatingą krikščioniško solidarumo jausmą.

Tėvui Stanislovui-Dobrovoliskui praėjusių metų gruodžio 26 d. Panevėžio dailės galerijoje buvo įteikta Baltojo angelo skulptūrėlė, "Santarvės" diplomai ir 10,000 litų premija, kurią Tėvas Stanislovas prašė pervesti Dotnuvos šventovei.

Dvasinės sveikatos ugdymo kursai vyko š.m. sausio 4-5 d.d. Šiaulių universitete. Juos suorganizavo šio universiteto kvalifikaci-

jos institutas. Dalyvavo biologijos, tikybos ir kitų dalykų Šiaulių apskrities mokytojai. Kursuose buvo svarstomos meilės ir atsakomybės, lyties filosofijos, vaikų nutolimo nuo šeimos problemos. Kursų lankytojai gavo pažymėjimų. Jie buvo supažindinti ir su kalinių dvasine būkle bei socialine aplinka. Pasak paskaitininkų, žmogus turėtų save tobulinti dvasinėmis, psichinėmis, socialinėmis vertybėmis. Buvo taipogi svarstoma homoseksualų, šeimų darnos, motinystės klausimai. Šiaulių vyskupijos pedagogams praėjusiais metais buvo suorganizuoti seminarai "Paauglio žvaigždė". Jiems vadovavo Lietuvos šeimos centro direktorė dr. N. Liobikienė. Paskaitas skaitė gydytojai specialistai apie paauglių lytiškumą, požiūrį į seksą ir kitas problemas.

Dėl lietuviško "rožančiaus" pakaitalo Lietuvoje vis dar yra skirtingų nuomonių. Kai kurie kalbininkai siūlo vartoti žodį "rožynis", o ne "rožinis". Kun. V. Aliulis, MIC, žurnale "Žemės druska" 1999 m. gruodžio nr. pasisako už "Rožinį" (kirtis ant pirmojo skiemenų). Ten jis rašo: Lotyniškai mūsų "rožančius" ar "rožinis" vadinasi "Corona sacratissimi Rosarii" – "Šventojo (švenciausio) rožyno vainikas" arba "Corona Rosarii Beatae Mariae Virginis" – "Švenciausios Mergelės Marijos rožyno vainikas". Vokiškas terminas "Rosenkranz" trumpai drūtai apibrėžia: "Rožių vainikas", "Rožinis vainikas". Čia prisiminkime, kad būdvardis "rožinis" gali reikšti ne tik "rožių spalvos", bet ir "iš rožių padarytas"; plg. "medinis stalas", "bronzinis biustas", "sidabrinė taurė". Kasdien girdėdami populiarių sporto rūšių pavadinimus "krepšinys", "tinklinis", "rankinis", mes ir nebeatsimename, kad tai yra sutrumpinti "krepšinis (i krepši) žaidimas", "tinklinis (per tinklą) žaidimas" ir "rankinis (rankomis, ne kojomis kamuolių valdant) žaidimas". Šitaip ir kalbėdami "rožinį" piname Švenciausią Mariją meilės ir maldos "rožių vainiką".

Kanados lietuvių aukos Religinei šalpai 1999 metų aukos surinktos per parapijas

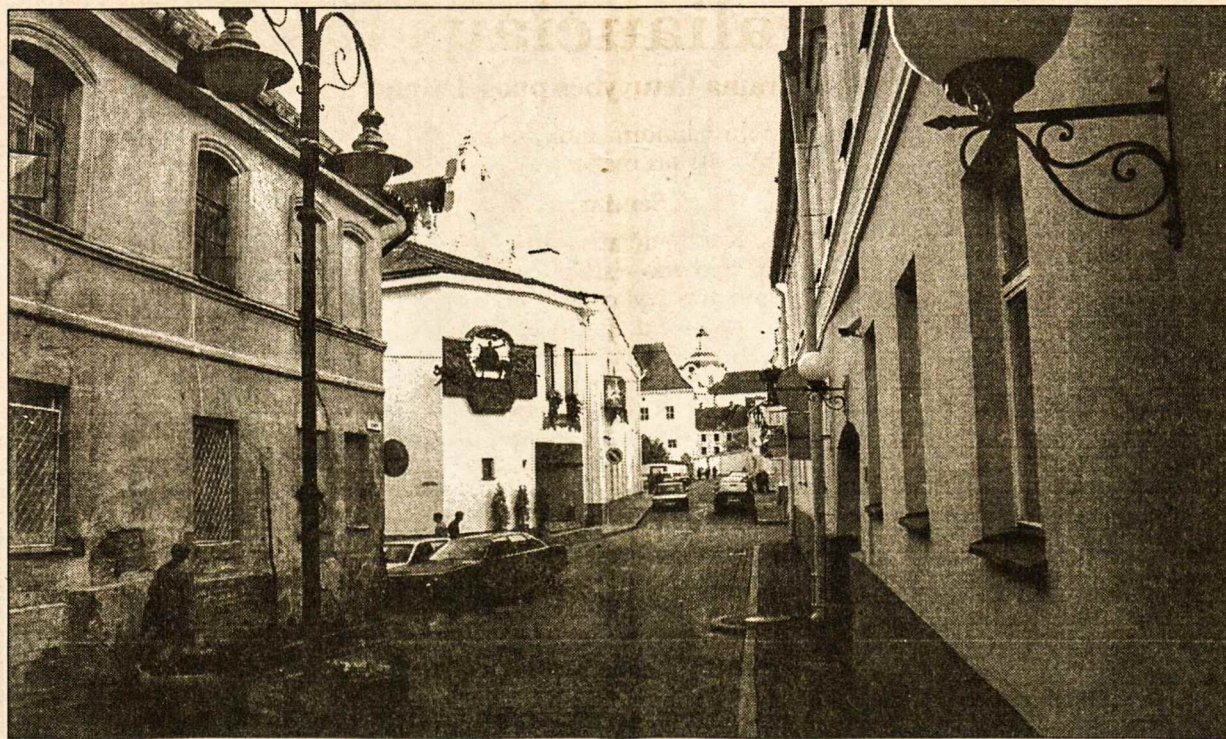
Lietuvos Kankinių parapija Mississaugoje.....	9905.00
Prisikėlimo parapija Toronte.....	4250.00
Aušros Vartų parapija Hamiltone.....	3255.00
Šiuvos Marijos parapija Londone.....	1500.00
Lietuvių R. K. misija Sudburyje.....	950.00
Angelių Karalienės misija St. Catharines.....	685.00
Šv. Kazimiero parapija Delhi.....	415.00
Šv. Kazimiero parapija Winnipege.....	250.00
Lietuvių R. K. misija Otavoje.....	246.00
R. Choromanskytė E. ir K. Gudinskų jubiliejaus proga.....	50.00
Iš viso:	21506.00

Aukos paskirtos atsižvelgiant į aukotojų pageidavimus

Viekiškių šventovės remontui.....	2500.00
Vaikų dienos centrams Kauno vyskupijoje.....	2330.00
Lipniūno centrai Panevėžyje.....	2000.00
Visų Šventųjų parapijai Vilniuje.....	1500.00
"Gyviessies Akmenims".....	1500.00
Šv. Pranciškaus seserims Kretingoje.....	1500.00
Vaikų Tėviškės namams.....	1345.00
Labdaros fondui "Bažnyčios Kronika".....	1000.00
Gdytojų sąjūdžiui "Už gyvybę".....	1000.00
Katalikų savaitraščiui "Dienovidis".....	1000.00
Gižų šventovės remontui.....	750.00
Šv. Kazimiero kolegijai Romoje.....	500.00
Katalikiškam vaikų žurnalui "Kregždutė".....	500.00
Vysk. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje.....	500.00
Rokiškio senelių namams.....	500.00
Ses. Ignės 2000 metų jaunimo projektui.....	500.00
Tremtinių grįžimo fondui.....	360.00
Telšių kunigų seminarijai.....	200.00
"Caritas" sambūriui Lietuvoje.....	150.00
Iš viso:	19635.00

Be to, Toronto Prisikėlimo parapija tiesiogiai parėmė Telšių kunigų seminariją, Šv. Kazimiero kolegiją Romoje ir 30,000.00 dol. skyrė vargdiečių valgykloms Lietuvoje. Hamiltono "Aušros Vartų" parapija po 1000.00 dol. skyrė Telšių kunigų seminarijai, Karaliaučiaus bei Tilžės šventovėms, Kryžiaus kalnui ir 200 dol. Vilkaviškio šventovei.

Kanados lietuvių katalikų centras

Šv. Igno gatvė Vilniuje, kairėje – "Bočių" restoranas

Nuotr. R. Gaizūčio

Politikai, politologai ir trys beždžionės

VILIUS BRAŽENAS

Gavau Lietuvos visuomenininko laišką, kuriame prašoma daugiau informacijos apie globalizmą. Jis rašo:

"Lietuvoje informacija apie globalizmo vykdomą politiką yra slepiama, apie tai nekalbama. Lietuviškieji globalistų samdiniai net neužsimena apie tokios globalistinės politikos buvimą ir net užsipuola tuos, kurie atskleidžia tokios politikos esmę..."

Argi negalima taip rašyti ir apie išeiviją? Nors netruksta ta klausimą gvildenančių knygų anglų (viena net lietuvių) kalba, žurnalų straipsnių, išeivijos politikų, politologų ir žurnalistų akivaizdoje vykdomos globalistinės politikos tas klausimas apeinamas tytomis. Tai primena JAV spaudoje užtiknamą paveiklumą: sėdi trys beždžionės – viena užsidengusi akis, kita užsikimšusi ausis, trečia užsiėmusi burną. Ši iliustracija būna naudojama prie straipsnių, kritikuojančių politikos ar žiniasklaidos didžiūnus už vengimą ar baimę ką nors svarbaus matyti, girdėti ar apie tai kalbėti. Tai sutraukiama į trumpą posakį: "Nematyk pikto, neregėk pikto ir nekalbėk apie pikto". Tos trys beždžionės tinka ypač išeivijos politologams bei politikams, kai prieinama prie pagrindinių pasaulinės politikos variškų, galinčių paliesti ir Lietuvos gyvinius reikalus.

Dažnu atveju jiems tinka posakis – "tyla – gera byla", ypač kai pikto matymas, girdėjimas ir apie jį kalbėjimas rišasi su pres-tižo praradimu liberaliniuose globalizmo Sančių Pančių ratieliuose ir net valdžios su valdžia susijusiose įmonių tarnybose. Intelektualinės drąsos riba baigiasi išdrįsimu pavadinti laisvės principo išdavimus "klaidomis", "naivumu" ir "veidmainyste".

Tuo tarpu globalizmo ar "naujos pasaulio santvarkos" bei valstybių suverenitetui klausimas yra jau net prasiveržęs į 2000 m. JAV prezidentinius rinkimus. Neseniai matėme JAV konservatorių viešai reikštą pasipriešinimą, o kairiųjų demons-

tracijas ir mažos radikalų grupės riaušės Seattle mieste prieš Pasaulinės prekybos sutartį (PPS).

Nuostabu, kad JAV išeivijos politikuojantieji žurnalistai nepastebi globalizmo, kai JAV spaudoje ir TV apie tai kalbama gal dažniau negu apie orą. Jau antroje JAV kongreso sesijoje 34 kongresmanų grupė yra pateikusi projektą įstatymo, reikalaujančio JAV pasitraukimo iš Jungtinių tautų organizacijos, kuri vis atviriau pretenduoja į "vieno pasaulio" vyriausybę.

Dokumentacijos tuo klausimu tikrai netrūksta. Dokumentuotas duris į užkulisius gal plačiausiai pravėrė vienas iš žinomųjų JAV globalistų grupuotės – "Council on Foreign Relations" (CFR) nario istoriko prof. Carroll Quigley 3000 psl. knyga "Tragedy and Hope" (1969). (Prof. Quigley buvo prez. Bill Clinton'o profesorius George Washington universitete). Knygos autorius aprašė, kaip karo metu CFR įkišo koją į State Department tarpdurin ir pagaliau jį perėmė. Jis pilnai pritarė CFR globaliniams užmojams, tik nesutiko su CFR noru savo veiklą nutylėti, užuot pasigyruos savo kilniais siekais. Knygos pavadinimas reiškia prof. Quigley "viltį", kad žmonija noriai nusileis globalizmui. Antraip būtų "tragedija", jei ji tam priešintųsi.

Floridos Valstijos universiteto prof. Thomas Dye į klausimą "kas valdo Ameriką" atsakė to pat pavadinimo knygoje. Joje jis mini ne tik CFR, bet ir 1973 m. bankininko David Rockefeller'o suorganizuotą tarptautinę CFR "sesutę" – įtakingų amerikiečių bei kanadiečių, europiečių ir japonų trišalę komisiją (TK). Po trejų metų (1976 m.) ligi tol menkai girdėtas Jimmy Carter tapo JAV prezidentu. Tada paaiškėjo, jog ne tik prez. Carter, bet jo viceprezidentas ir bene 19 jo administracijos kabineto narių buvo TK nariai. Savo knygoje prof. Dye teigia, jog nesvarbu, ar respublikonas ar demokratas bus prezidentu,

Tad tiesos nebija gali sužinoti, kas ir kokios grupės yra atsakingi už pokarinį laikotarpį, už Jaltą ir už 50 metų Lietuvos okupaciją.

Turiu reikšmingą citatą straipsnio, parašyto žymaus, plačiai skaitomo "liberalo" Nicholas von Hoffman. Straipsnis pavadintas "Kodėl Carter turi atiduoti Panamos kanalą, kad galėtų parduoti Taiwaną". Šiandien aktualus ir Panamos, ir Taivano klausimas. Neturiu jo datos, bet aiškiai rašytas prieš Panamos sutarties senatę patikavimą. Von Hoffman rašo:

"Sutartis tikriausiai bus patvirtinta, kadangi grupės kontroliuojančios Amerikos užsienio politiką – Council on Foreign Relations, trišalė komisija, liberalūs internacionalistai,... kurie ilgai yra kontroliavę užsienio reikalus, yra už sutartį. O kadangi tie patys žmonės yra tiesiogiai susirėję su didžiųjų žiniasklaidos organizacijų direktoriais ir savininkais, jūs galite suprasti kodėl mes gauname tiek daug propagandos už sutartį".

Šiandien matome, kad JAV prarado strateginį kanalą tarp dviejų vandenynų, kad abejuose kanalo galuose yra įstaitę Raudonosios Kinijos "privacios" jūrinių kystės bendrovės. Tų pačių elementų dėka per išdavikišką deficitinį prekiavimą su R. Kinija ir per lygiai išdavikišką JAV technologijos pervedimą aiškiam Amerikos ir laisvų žmonių priešui, Sovietų Sąjungai sugriuvus, kuriamas naujas tirosniškas priešas.

Von Hoffman patvirtina tai, kad Panamos kanalą išdavusieji globalistiniai elementai yra tie patys, kurie išdavė Lietuvą ir eilę kitų kraštų Kremliaus tiromams.

Jelcino iškilimas ir pasitraukimas

Jo taktika, ieškojimas nacionalistinės linkmės įpėdinio, Vladimiro Putino iškilimas ir pasunkėję ryšiai su Lietuva

J. P. KEDYS

1989 m. Gorbachiovas surengė Maskvoje didžiulį kompartijos kongresą į kurį sukvietė viso pasaulio kompartijos atstovus. Gorbachiovas kelių valandų kalboje iškėlė Sovietų s-gos laimėjimus ūkinėje, politinėje ir karinėje srityse, paskelbė savo šūkį – "glasnost" ir "perestroika". Kongresui einant prie galo, Si-biro atstovas pasiprašė balso ir pareiškė: "Pranešu, kad glasnost-perestroika į Sibirą dar neatkeliavo!"

Šis pranešimas buvo priimtas su mirtina tyła! Po to per salę žygiavo Borisas Jelcinas tiesiai prie pirmininkaujančio Gorbachiovo, metė partijos bilietą ant stalo, pareikšdamas: "Aš toliau neesu partijos narys!". Tai pasakęs grįžo į savo vietą. Vėliau Jelciną pasekė dar kelias partijos narių. Žinių agentūros vėliau pranešė, kad po kelių dienų Jelciną pasekė apie 250,000! Įdomiausia yra tai, kad Jelcinas tuo protestu parodė, kad Gorbachiovo šūkį išnaudojo tautinės respublikos, silpnindamos Sovietų sąjungą.

Pagalau, kai Saugumo ir kariniai samoksininkai 1991 m. pradėjo Gorbachiovo puolimą, tai Jelcinas išėjo ir prieš juos – pareiškė protestą prieš juos užlipęs ant tanko. Vėliau paaiškėjo to priežastis, nes tų samoksininkų tarpe buvo ir vienas latvis!

Vėliau, jau perėmęs Rusijos valdžią, Jelcinas paruošė "Federacinės Rusijos konstituciją", tačiau žodis "Federacinė" reiš-kė ne tautybių, bet Rusijos teritoriją: europinę dalį, Urалą, Kaukazą, Sibirą ir t.t. Tuo tarpu Rusijoje iš 149 mil. gyventojų apie 50 mil. sudaro kitataučiai, įskaitant Čėčėniją, tačiau šie kitataučiai specialių politinių teisių neturi.

Valstybinis herbas

Naujame Jelcino rūpesčiu paruoštame Rusijos herbe yra daug simbolių. Svarbesnius iš jų verta paminėti. Centre, tarp galingų erelio sparnų, kovotojas šuoliuoja ant žirgo ir labai panašus į lietuvišką "Vyti" su tuo skirtumu, kad jis šuoliuoja iš kairės į dešinę. Apačioje, dešinėje, šalia smailių erelio kojų nagų matyti kryžius, kairėje – ilgas kardas. Viršuje erelio sparnų – dvigubi erelio kaklai

Nestabdyti reformų Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mažėjimo bendrovėms silpnėjant, bankrotuojant, užsidarant dėl rinkos nepalankumo, finansinių sunkumų. Valstybė, taip pat slegiama finansų trūkumų, neturi išteklų išsaugoti ar kurti naujas darbo vietas. Kai nepakankamai surenkama mokesčių, valstybės išdas greitai tuštėja. Šešėlinė ir pogrindinė veikla nemoka jokių mokesčių, nepapildo iždo, iš kurio mokamos algos, pensijos, pašalpos, kuriamos naujos darbo vietos... Tai-gi krašto piliečiai tiesiogiai yra paveikiami vienaip ar kitaip mokesčių vengėjų.

Iždo lėšų trūkumas neigiamai veikia visą eilę valdžios programų. Privatizacija iš dalies gelbsti padėti: kruopščiai surinkti mokesčiai iš privatizuotų

su smailiais, aštriais snapais. Virš jų centre – karūna su įvairiais simboliais iš abiejų pusių. Pažymėtina, kad šiame herbe nerasta nei vieno kvadratinio centimetro 50 mil. gyventojų valstybėje, kuri vadinosi "Federacinė Rusija"!

Čėčėnijos atvejis

Dėl šių priežasčių 1994-1996 m. vyko karas tarp Čėčėnijos ir Rusijos, kurį pastaroji pralaimėjo, ir Jelcinas įgaliojo gen. Lebedį sudaryti paliaubas su Čėčėnija. Gen. Lebedis pasirašė sutartį su Čėčėnijos prezidentu ta prasme, kad Čėčėnijai iki 2000 metų pripažistama plati autonominė, o po to vyks derybos dėl pripažinimo nepriklausomybės.

Tačiau Jelcinas ilgai netau-ke, atleido gen. Lebedį ir pradėjo ieškoti premjero, kuris pradėtų karą su Čėčėnija. Pagaliau po 4 premjerų atsirado Vladimir Putin, kuris Leningrade buvo baigęs teisę, bet panoro būti, kaip užsienio spauda rašo, slaptosios tarnybos agentu ir išvyko į Vokietiją tvarkyti jos komunizmo užkulisius. Susijungus Rytų Vokietijai su Vakarų Vokietija, Putinas grįžo Rusijon.

Prezidento kėdėje

Išrinktas Rusijos prezidentu, V. Putin galėtų sudaryti sunkumų Lietuvai. Minėta Jelcino būdo charakteristika aiškiai rodo, kad jis, būdamas ligonis, net pusantrų metų rinkosi įpėdinį. Pagaliau išsirinko kietą nacionalistą, kaip galimą savo įpėdinį.

Rusijos spauda rašė: "Kai Jelcinas skelbė per televiziją savo atsisakymą, tai už jo laukė Saugumo atstovas su dėže raktų nuo 6000 atominių raketų, paslėptų Uralo kalnų požemyje."

Lietuvos santykiai su Rusija dar pasunkėjo po praėjusių metų sudarytos tarp Gudijos ir Rusijos sąjungos. Dabar šį sąjunginę Gudijos-Rusijos valstybę jau iš Rytų ir Vakarų yra apsupusi Lietuva. Šis veiksnys gali dar daugiau apsunkinti Lietuvos įstojimą į ŠAS (NATO).

Be to, jeigu V. Putin būtų išrinktas Rusijos prezidentu, galėtų gerokai apsunkinti santykius tarp Lietuvos ir Rusijos.

Teko kalbėtis su Čėčėnijos studentais Vilniuje, kurie sakė, kad apie 20 čėčėnų studentų gauna valstybines stipendijas. Po dabartinio karo Rusiją pradės kaltinti Lietuvą už čėčėnų studentų ir kitokių Čėčėnijos rėmimą.

Iš viso to seka išvada: su galimu V. Putino išrinkimu Rusijos prezidentu, atsivertų visai naujas lapas Europos ir tarptautinėje politikoje. Tai palieštų ir Lietuvą kaip Rusijos kaimynę.

objektų įgalina valstybę padėti tiems ir ten, kur reikia, įdarbinti žmones, mokėti algas, pensijas, socialines pašalpas.

Bendromis įėjomis

Kad Lietuva išeitų iš niūrios ekonominės būklės, visas kraštas turi remti dabartinės valdžios pastangas atgaivinti ekonomiją. Tėvynės sąjungos programa, planai, jos tęstinumas valdžioje yra neabejotinai būtini vaistas.

Ekonominio atgaivinimo užduoties nėra lengva. Ji turi būti remiama visų krašto žmonių – nuo prezidentūros, seimo ir vyriausybės iki plačiosios visuomenės. Tokį bendradarbiavimą lietuviai pademonstravo Baltijos kelyje. Dabar jis turi pasireikšti ir ekonominėje srityje.

PADĖKA

Ata

SOFIJAI REVIENEI

mirus 1999 m. gruodžio 22 d.,

nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, ir kun. L. Janušai, OFM, už visus religinius patarnavimus; vargonininkei L. Marcinkutei ir chorui; karsto nešėjams; visiems draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą Rožančiuje ir laidotuvėse ir už pareikštą užuojautas.

Jūsų visų nuoširdumas liks mums neužmirštas.

Dukra Lilė Kvederienė ir šeima

PADĖKA

...prisiminsime tavo šiltą šypseną.

Ata

JONAS VALIULIS

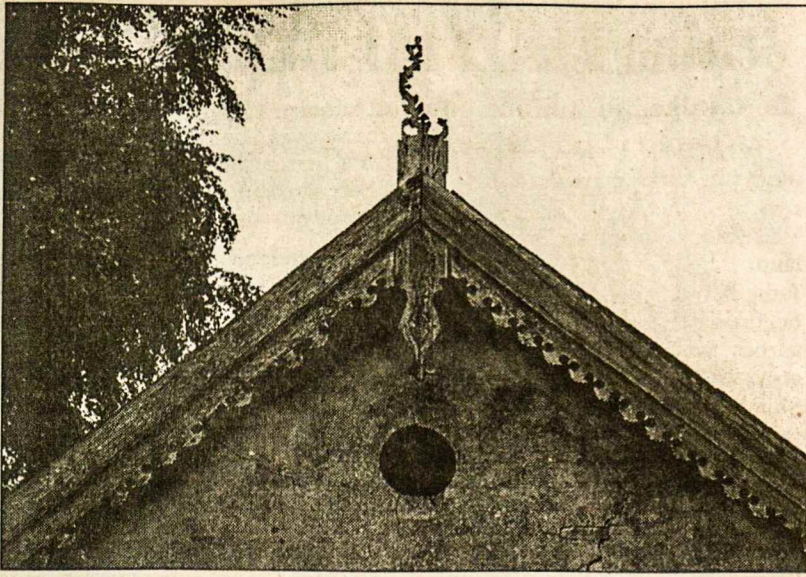
mylimas vyras, tėvas ir tėtukas, iškeliavęs į amžinybę 1999 m. gruodžio 1 d. Toronte. Palaidotas gruodžio 4 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Nuosirdžiai dėkojame klebonui prel. Jonui Staškevičiui už Mišias Lietuvos kankinių šventovėje, aukotas kartu su kun. E. Jurgučiu, OFM, ir už palydėjimą į kapines. Dėkojame klebonui prel. J. Staškevičiui ir kun. P. Šarpnickui, OFM, už maldas laidotuvių koplyčioje. Didelis aciu D. Radtkienei ir M. Gabriui už ypatingai įspūdingą giedojimą ir muziką šventovėje. Dėkojame karsto nešėjams.

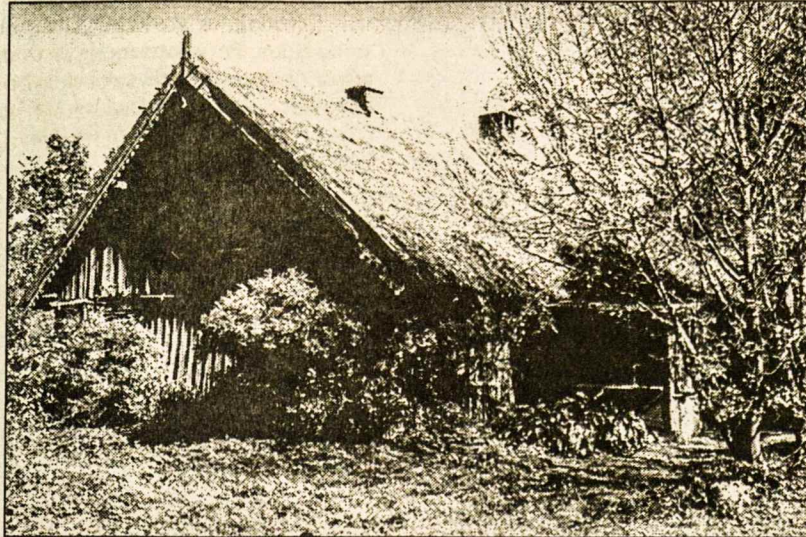
Nuosirdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams, bei pažįstamiems už kiekvieną sukalbėtą maldą, raminančius žodžius, išreikštus žodžiu bei raštu; užsakytas Mišias; gražias gėles ir dosnias aukas Lietuvos našlaičiams ir Anapilio sodybos korporacijai. Didelė padėka atvykusiems iš toliau ir už gausų dalyvavimą laidotuvių namuose, Mišiose ir kapinėse. Ypatinga padėka aukų rinkėjoms – M. Povilaitienei, B. Matulaitienei ir D. Keršienei. Aciu B. Stanulienei už skaniai paruoštus pietus ir ponioms už suneštus pyragus.

Liekame dėkingi visiems, kurie mūsų liūdesio valandoje užjautė bei pagūdė mus.

Liūdintys – žmona Juzefa, sūnūs – Vidmantas ir Algis, marčios – Vida ir Viltė, vaikaičiai – Daina, Aurelia, Julija, Paulius, Gintaras, Algis, Audrius ir Vanesa

Nykstančios namų puošmenos Povilų kaime Klaipėdos krašte
Nuotr. M. Purvino, 1999 m.

Klaipėdos krašto Rūgulių kaimo troba, praeityje puošta mediniais drožiniais
Nuotr. M. Purvino, 1999

Vilniaus universiteto rektoriaus akibrokštas

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Išėjimas lietuvių neigiama reakcija dėl R. Pavilionio pareiškimų nuskambėjo per visus išėjimo laikraščius Amerikoje ir Kanadoje. „Draugas“ skyrė Laiskai ir nuomonės 2000.I.7 nr. paskyrė beveik visą puslapį skaitytojų pasisakymams.

Pirmasis ilgas straipsnis – Antano Juodvalkio „Ar pabūdo Vilniaus universiteto rektorius?“ Toliau dr. Jono Valaičio straipsnis „Atviras laiškas Rolandui Pavilioniui“. Kazio Barūno iš Ormond Beach, FL, straipsnio antraštė „Iš didelio rašto išėjo iš krašto“. Ir pagaliau Jono Šalnos pasisakymas iš Juno Beach, FL, „Dėl Vilniaus universiteto rektoriaus straipsnio“.

Čikagoje leidžiamas dvasiaitinis „Lietuvių balsas“, sausio 5 d. nr. šiai temai paskyrė visą puslapį D. Adomaičio ir J. Valaičio straipsniams. D. Adomaičio str. antraštė – „Lietuvos universitetui gėdą padaręs jos vadovas“. Esą 1999 m. spalio 20 d. „Respublika“ išspausdino Vilniaus universiteto rektoriaus Rolando Pavilionio rašinį „Amoralios politikos vardas: PARSIDAVIMAS“. Iš savo „moralės bokšto“ pirmiausia jis davė „mokslinį“ prostitucijos apibrėžimą, o vėliau kagėbisto stiliumi „sukirpo“ visą savo rašinį. Dr. Jono Valaičio straipsnio antraštė – „Atviras laiškas Rolandui Pavilioniui“.

Perskaicius turimus straipsnius susidaro įspūdis, kad R. Pavilionis savo arogantišku straipsnio stiliumi užgavo ir papiktino išėjimo lietuvių. Lietuvos vyriausybės ir seimo darbus palygino su moterimis, praktikuojančiomis prostituciją.

Skaudžiausia yra tai, kad švietimo ir auklėjimo institucijose ir toliau tebedirba buvę komunistinės mokyklos pareigūnai, mokytojai, direktoriai, profesorai, inspektoriai ir redaktoriai. R. Pavilionis okupacijos metais buvo ir dabar yra seniausio Lietuvos universiteto rektorius. Negi Lietuvos akademikai per 10 nepriklausomybės metų neranda pakaitalo, galinčio pakeisti buvusį komunistų partijos narį?

Štai dr. Jono Valaičio trys priežastys ir pasiūlymai R. Pavilioniui pasitraukti iš Vilniaus universiteto rektoriaus pareigų.

MYLIMAI MAMYTEI

Ata

ELENAI ANTANAITIENEI

iškeliavus į amžino poilsio namus, jos dukrai mūsų būrelio narei sėsi v.s. DANUTEI GUTAUSKIENEI su šeima ir mirusiosios artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi –

Hamiltono skautininkių „Šatrijos Raganos“ būrelis

Pagalba Karaliaučiaus lietuviams

Mažosios Lietuvos fondo parama lietuvių puoselėjimui Karaliaučiaus krašte

LADOMAVIČIENĖ

Mažosios Lietuvos fondas nuo 1995 m. pradžios lėšomis remia lietuvių puoselėtojus Karaliaučiaus krašte, persiųsdamas tam tikslui skirtas narių aukas Fondo atstovei Lietuvoje Rūtai Mačiūnienei, kuri gautas lėšas, pasitarusi su LR Tautinių mažumų ir išėjimo departamentu atstovais bei Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų sąjungos pirm. Juozu Miliūnu, paskirsto.

Ligi šiol iš Kanados kasos esame pasiuntę JAV \$3,300 ir kan. \$4,400, iš Amerikos kasos JAV \$2,100. Aprūpinome visokeriopomis mokslo priemonėmis – magnetofonais, kasetėmis, televizoriais, vadovėliais ir t.t. įvairiose patalpose ir vietovėse veikiančias klases ar būrelius. Nupirkome dovanėlių vaikams, parėmėm keletą stovyklautojų, sušelpėm ir kelias mokytojas, esančias labai sunkioje materialinėje būklėje. Džiaugiamės, kad klasių ir būrelių skaičius didėja.

Šiandien Karaliaučiaus krašte lietuvių kalbos moko ir lietuvių ugdo 37 pedagogai 16-oje mokykloje. R. Mačiūnienė visuomet pateikia smulkia ataskaitą su pateisinamais dokumentais. Iš praėjusių metų jai paliktu kan. \$3,000 ji apie pusę panaudojo Karaliaučiaus srities lietuvių kalbos mokytojų seminaro Įsruityje išlaidoms padengti – iš viso 4,049 Lt. Apmokėjo mokytojų apgyvendinimą, maitinimą, kelionių išlaidas, lektorių ir ekskursiją į Tolminkiemį. Už likusius pinigų ji nupirko ir įteikė magnetofoną su kasetėmis Tilžės internatinėje mokykla, sušelpė kelias mokytojas ir paliko JAV \$400 J. Miliūnui, kad jis išmokėtų

dviem jaunom mokytojoms po JAV \$30 kas mėnesį.

Seminaras

Karaliaučiaus srities lietuvių ugdymo įstaigų mokytojų seminaras įvyko 1999 m. lapkričio 13-14 d.d. Įsruityje. Seminarą surengė LR Tautinių mažumų ir išėjimo departamentas kartu su Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų sąjunga ir Mažosios Lietuvos fondu. Seminaras įvyko Įsruities pedagoginės kolegijos patalpose. Atvykusius nuosirdžiai pasitiko kolegijos direktorius A. Bartnikas, palaimino kun. A. Gauronskas, pasveikino Lietuvos konsulas Karaliaučiuje J. Voronavičius, pastebėdamas, kad čia dirbantys mokytojai lietuvių kalbos moko jau rusakalbius lietuvių vaikus. Sveikino departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas S. Kulbauskas, pabrėždamas, kad krašte gyvenantys tautiečiai yra aktyvūs gimtojo žodžio saugotojai. T. Fatejeva, srities administracijos atstovė, taip pat pastebėjo, kad lietuvių diaspora atakliai stengiasi išsaugoti gimtąją kalbą. Atvykusius pasveikino ir Mažosios Lietuvos fondo atstovė Rūta Mačiūnienė.

Pranešimai

J. Miliūnas, lietuvių kalbos mokytojų sąjungos pirmininkas, savo pranešime išvardijo visą eilę lietuviškajai kultūrai nusipelnusių žmonių, dirbusių Įsruityje, ir kvietė visus sekti jais, siūlydamas sudaryti „fronto liniją“, kur pirmose gretose būtų dvasiškiai ir mokytojai, o užnugarį verslininkai ir kiti rėmėjai. Jis kvietė visus pasidalinti mintimis, pateikti pasiūlymus. Tai ir buvo daroma diskusijų metu.

A. Bartnikas apibūdino Įsruities pedagoginės kolegijos

veiklą ir draugiją „Nadruva“. Kolegijoj lietuvių kalba pradėta mokyti 1995 m. Dabar čia lietuvių kalbos mokosi 20 moksleivių. Siemet keturi baigs lietuvių kalbos studijas. Būtų gerai, jei jie galėtų įstoti į Šiaulių universiteto III kursą. „Nadruvoj“ dalyvauja Įsruities miesto lietuviai kartu su bažnyčia ir Knogos namais. Čia bendromis jėgomis minimi garsių krašto žmonių jubiliejai.

Vilniaus Pl vyr. moksline bendradarbiu R. Skripkienė pristatė naujas lietuvių kalbos mokymo priemones, o dr. doc. Monkevičienė nagrinėjo vaikų jausmines ir mokymosi problemas. Abi akademikės, kartu su visais seminaro dalyviais, stebėjo atvirą lietuvių kalbos pamoką Įsruities VI vid. mokyklėj, dalyvavo pamokos analizėje, pravedė darbą grupėse, domėjosi metodikos klausimais.

Seminare buvo aptarta vaikų vasaros stovyklos. Praeitų metų stovykla Eišulių lankoje (prie Ragainės) buvo įvertinta pozityviai, tačiau daugelio nuomone, tikslingiau būtų vaikus apgyvendinti šeimos Lietuvoje arba stovyklose Lietuvoje. Departamento vyr. specialistas A. Kairys pabrėžė, kad stovyklose rengiami būsimi jaunimo organizacijų vadovai. Praeitais metais departamentas nupirko nemažai kelialapių Karaliaučiaus krašto vaikams, bet dėl vietų stokos tik mažai vaikų pateko į stovyklas.

Seminaro dalyviams nuotaikingą vakaronę surengė Įsruities ir Mariampolės pedagoginių kolegijų dėstytojai ir studentai. Visi dalyviai aplankė Donelaičio muziejų Tolminkiemyje.

Mokytoja Zenona Jurevičiūtė, apibendrinama seminare, savo straipsnį „Donelaičio žemė“ baigė: „Reikšmingais pripažinti abu – formalus ir neformalus liutuanistinis švietimas. Buvo pritarata ryšių su Lietuvos mokyklomis stiprinimui, o darbo gairės atėičiai surašytos primtoje rezoliucijoje“.

Už suteiktą progą pasidailinti mintimis, išgirsti naujų idėjų, pasisemti ryžto ir jėgų mokytojai nuoširdžiai dėkojo MLFDO atstovei Rūtai Mačiūnienei, kuri atvežė finansinę paramą ir abi seminaro dienas aktyviai dirbo su jais.

Seminaro rezoliucija

Pagrindinė mūsų nuostata: mokiniai – pasaulio lietuvių dalis, t.y. mūsų visų dalis. Nutarėme:

1. Susipažinti su Lietuvių charta, vadovuats jos teiginiais; dirbant su mokiniais ir jų tėvais, diegti pagrindinius Lietuvių chartos principus.

2. Nuosekliai plėsti krašto mokyklose lietuvių kalbos dėstymą kaip dalyką, lietuvių kalba dėstyti ir kai kuriuos dalykus, atsižvelgiant į vietos galimybes.

3. Nepamiršti, kad mokytojai ir dvasininkai, būdami pirmosios lietuvių puoselėjimo gretose, privalo ruošti sau tvirtą užnugarį, pasitelkti verslininkus ir kitus rėmėjus. Tik dirbdami kartu sudarysime tvirtą fronto liniją, saugant ir išlaikant lietuvių kalbą bei lietuvių tautinę mažumą šiame krašte.

4. Organizuoti vasaros poilsį taip, kad mūsų mokiniai atsidurtų lietuviškoje aplinkoje, esant galimybėms, apgyvendinti juos lietuviškoje šeimoje.

5. Neprarasti ryšių su vyresniųjų klasių mokiniais, kurti prie lietuvių ugdymo įstaigų jaunimo grupes, sąjungas, ypač miestuose.

6. Siųsti lietuvių ugdymo įstaigų moksleivius į Lietuvą organizuojamus festivalius, konkursus, olimpiadas ir kitus renginius, juos iš anksto apie tai informavus.

Iš Juozo Miliūno gautas atskiras padėkos laiškas už suteiktą finansinę paramą. Jis rašo, kad Karaliaučiaus mieste jau įsteigta jaunimo sąjunga, kuriai vadovauja jauna kūno kultūros mokytoja Angelė Dirgelytė. Pagrindinis sąjungos tikslas – įgyvendinti sekančią sistemą: vaikų darželis – mokykla – jaunimo sąjunga – lietuviška šeima.

Kiek MLF toliau galės paremti pasiūlytus lietuvių puoselėtojus Karaliaučiaus krašte, priklausys nuo narių aukų, skirtų tam tikslui.

Černiacho pedagoginės kolegijos moksleivių grupė Karaliaučiaus krašte, lietuviškai ir rusiškai atlikusi literatūrinį montażą „Jau saulelė vėl atkoppama budino svieta“ K. Donelaičio 285-jų gimimo metinių proga

Karaliaučiaus lietuviukai Tauragėje

Mokinių, mokytojų ir tėvų išvyka

1999 m. gruodžio 1 dieną, pliaupiant lietui ir pučiant stipriam vėjui, Tauragėje lankėsi Tilžės (Sovetsko) VIII vidurinės mokyklos ir Timiriazovo pagrindinės mokyklos mokiniai, mokytojai, tėvai.

Juos lydėjo mokytojos Elzbieta Gricienė ir Virginija Norkevičiūtė, dirbančios šiose mokyklose pagal fakultatyvinę lietuvių kalbos programą ir mokančios lietuvių kalbos.

Nepaisant ekonominių sunkumų, pagalbos kreipėmės į Tauragės savivaldybės vicemerę Editą Vaitukę. Jos pastangomis buvo parūpintas autobusas, kuris atvežė mūsų mokinius, tėvus, mokytojus iš Panemunės maitinės ir parvežė juos atgal, kur sutartą valandą jų turėjo laukti tėvai.

Mūsų mokiniai, mokytojai, tėvai susipažino su Tauragų krašto istorija, kurią pasakojo mokytoja Virginija. Visi galėjo apsilankyti lietuvių kalbos pamokose, lankytis Moksleivių kūrybos centre. Įdomią programą svečiams paruošė Javartų vidurinės mokyklos pavaduotojos Eugenija Juškienė ir Jolanta Butkienė, kurios aprodė mokyklos muziejų, kabinetus.

Visiems patiko mokytojos Stanislovas Cilinskienės choreografijos pamoka, kurioje vaikai išmoko šokti ritminį šokį.

Lydintys tėvai sakė, jog jiems didelį įspūdį padarė Vaikų reabilitacijos centras-mokykla „Pušėlė“, kuriam vadovauja E. Kedavičienė. Šis centras grožio, tauragiškumo ir sveikatos iš užsienio. Tame pačiame centre vaikai valgė lietuvišką patiekalą – cepelinus ir gyrę, kad labai skanūs. Šios įstaigos vaikučiai svečiams padovanojo savo rankdarbių, parodė linksma programėlę, kartu žaidė lietuvių liaudies žaidimus, dainavo lietuviškas dainas. Mūsų svečius priėmė ir pasitiko „Tauragės kurjerio“ redaktorius Sigitas Kancevičius.

Tilžės vidurinės mokyklos mokytoja Nadežda Kavaliauskienė sakė dažnai važiuojanti pas vyro gimines ir visada žavisi

lietuviška švara ir tvarka.

Vienas iš tėvų Sergėjus Rokas sakė sužavėtas popamokinės veiklos lietuvių mokyklose organizavimu ir negalėjo atsisąvėti mokytojų Elzbieta Gricienės ir Virginijos Norkevičiūtės sugebėjimu tokiomis sąlygomis suorganizuoti dalykišką ekskursiją į Lietuvos mokyklas. Jisai sakė: „Tai didžiausia pagarba joms, ugdant mūsų vaikuose tautinę savimone, skiepijant lietuvišką dvasią, plėtojant lietuvių Karaliaučiaus krašte.“

Jisai sakė: būtų prasminga, kad lietuviai ir rusai pamirštų politiką ir palaikytų kaimyniškus santykius. Pašnekovas įsitikinęs, jei dažnai vieni pas kitus važiuosime (ne vien oficialiose delegacijose, bet ir kitais kanalais), tai galės bendrauti kolektyvas su kolektyvu, šeima su šeima, žmogus su žmogumi. Ir visi tikrai laimės, nebus jokių nesupratimų“.

Toliau programa tęsėsi Moksleivių kūrybos centre, kur mokiniai galėjo susipažinti su ten veikiančiais būreliais – keramikų, tautinių ir pramoginių šokių, gitaros. Karaliaučiaus vaikai išmoko kalėdinių giesmių, kurių pamokė mokytojas A. Eičas.

Svečių nuomonė tokia: Lietuvos valstybė labiau rūpinasi savo vaikais; mokyklos įstaigos se gausu būrelių, o už jų lankymą tik simbolinis mokestis arba be mokesčio.

Tėvai, mokiniai, mokytojai buvo didžiai sužavėti tokia programa ir nuolat klausinėjo mus iš kur semiamės tiek jėgų, noro, sveikatos. Taigi, nors ir gaudamos nedidelį atlyginimą, visais įmanomais būdais, stengiamės plėtoti lietuvių šiam krašte ir sėti lietuviško žodžio sėklą.

O Lietuvą geriau vieną kartą pamatyti, nei šimtą kartų apie ją išgirsti. Taigi šiame renginyje sušilome visi prie žmoniškumo lauko ir padovanojome vieni kitiems gerumo. O gerumas – tai dvasia, duona ir stiprybė.

Elzbieta Gricienė, Sovetsko (Tilžės) VIII vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja

Karaliaučiaus krašto Tilžės ir Timiriazovo mokyklų mokiniai, mokytojai ir tėvai lankėsi Lietuvos Tauragėje. Juos ten globojo vietiniai švietimo pareigūnai

Ata

JADVYGAI RUSLIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje likusius sūnų RIMĄ, jo žmoną ps. JULIJĄ, Kun. Birutės draugovės draugininkę, vaikaičius – skautus Liną, Vyta, Arą ir visus gimines –

Toronto „Rambyno“ ir „Šatrijos skautų-čių tuntai

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJI TROLEIBUSAI

BNS skelbia, kad š.m. sausio pirmąją savaitę Vilniaus troleibusų parkas priėmė dar 10 naujų čekiškų troleibusų "Škoda". Iš viso parkas turi gauti 23 troleibusus, iš jų trys dar yra pasienio krovinių stotyje. Troleibusai pirkti Vilniaus savivaldybės lėšomis. Be mokesčių ir atsigalintų dalių jie kainuoja 183,600 JAV dolerių. Iš viso miestui šios naujos transporto priemonės kainuos 18 mln. litų.

INTERNETO PASLAUGOS

Kaip rašo ELTA, bendrovė "Labas" atidarė pirmąjį Lietuvoje internetinių aukcionų tinklalapį (<http://www.auctionai.lt>), kuriame įvairias prekes gali pirkti ir parduoti bet kuris interneto vartotojas. Tikimasi, kad šis naujas ir patogus prekybos būdas taps populiariu ne tik tarp kompiuterijos mėgėjų, bet bus prekiaujama buitine technika, baldais, automobiliais, statybinėmis medžiagomis, nekilnojamojo turto ir kt. Internetinių aukcionų paslaugos pirkėjams ir privatiems pardavėjams nemokamos.

PASKELBĖ JAUNIMO METUS

Lietuvos seimas priėmė nutarimą, kad 2000-tiesiems skelbiamieji Jaunimo metai, rašo ELTA. Tuo siekiama atkreipti ypatingą visuomenės ir valdžios institucijų dėmesį į jauno žmogaus problemas. Sausio 22 d. Vilniuje įvykusiame Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LIJOT) pasitarime buvo priimtas kreipimasis į Lietuvos miestų ir rajonų merus dėl Jaunimo metų programos įgyvendinimo. Programoje bus stengiamasi išskirti svarbiausias sritis – išsilavinimas, darbas, būstas, pilietiškas – ir pateikti pasiūlymus, kaip juos įgyvendinti. Pasitarime dalyvavo 20 organizacijų vadovai iš įvairių Lietuvos vietovių.

IEŠKO PATARĖJO

Sausio 26 d. pasaulyje žinomo verslo leidinyje "The Financial Times" Lietuvos ūkio ministerija paskelbė viešą tarptautinę patirčių turinčio "Lietuvos energijos" pertvarkymo konsultanto parinkimo konkursą, rašo ELTA. Konkursas vyks iki kovo 20 d., patarėjas bus parinktas iki kovo pabaigos. Iš jo vyriausybė lauks siūlymų, kaip, pertvarkant "Lietuvos

energiją", atskirti elektros gamybą, tiekimo ir skirstomuosius tinklus. Jis taip pat turės pasiūlyti tinkamiausius privatizavimo būdus, parengs objektus privatizavimui bei padės jį įgyvendinti.

NAUJAS LAIVAS

Lietuva sumokėjo 1.5 mln. litų Anglijos gamyklai už naują pakrančių apsaugos pasienio policijos gelbėjimo ir paieškos laivą "Kristina". Likusią kainos dalį, 2.6 mln. kronų paskyrė Švedijos vyriausybė. Laivas bus skirtas patuliavimui pasienyje su Rusija bei žmonių gelbėjimui atviroje jūroje. Kaip rašo ELTA, specialistas teigia, jog "šio laivo galimybės yra beveik neribotos, nes jis gali judėti vandeninyje, ant ledo ar net sausumoje".

PAMINĖJO SAVANORIŲ SUKAKTĮ

Krašto apsaugos savanorių pajėgų įsteigimo sukaktis buvo paminėta sausio 17 d. Vilniuje Mišiomis, iškilminga savanorių rinkuote ir minėjimu. Ta proga pirmą kartą buvo šaunama reprezentacinė patranka, pastatyta prie Krašto apsaugos savanorių pajėgų štabo. Pagal XVIII amžiaus modelį pagaminta patranka bus naudojama per šventes. Oficialiai savanoriai buvo įteisinti 1991 m. sausio 17 d., Aukščiausieji tarybai-Atkuriamajam seimui priėmus Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos įstatymą. Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymu įsigaliojus 1998 m., savanorių tarnyba buvo pavadinta Krašto apsaugos savanorių pajėgomis. Pajėgose tarnauja apie 2000 karininkų ir puskarininkų, priklauso dar apie 10,000 neanotirškosios savanorių, kurie vyksta į teritoriniuose gynybos įstabus ir tobulina savo karinius įgūdžius. Pajėgoms vadovauja pulkininkas Arvydas Pocius.

NAUDOJO MAŽIAU ELEKTROS

BNS skelbia, kad išankstiniais AB "Lietuvos energija" skaičiavimais per 1999 m. vidaus rinkoje parduota 7.18 bln. kWh elektros energijos arba 95% 1998 metų lygio. Elektros energijos perdavimo nuostoliai tinkluose yra 156 mln. kWh mažesni negu 1998 metais, sutaupyta apie 24 mln. litų. Per 1999 m. buvo eksportuota elektros energijos 1.286 bln. kWh į Latviją, 2.018 bln. kWh į Gudiją. Per praėjusius metus bendrovė grąžino 609.9 mln. litų paskolų, skolos bankams sumažėjo 280.97 mln. litų. Išankstiniais duomenimis veikia davė apie 10 mln. litų pelno. RSJ

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą SKAMBINTI
905 545-8868 –
Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigų.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

Ilinojaus valstijos gubernatoriaus G. Ryan žmonos surengtoje įvairių tautų vaikų šventėje. Nuotraukoje – (iš kairės) Viktorija Stroputė, p. Ryan, T. Petry, Mykolas Sidrys

Hamilton, Ontario

PENGININKAI APDAINAVO JAUNYSTĘ IR PAVASARĮ. Mūsų pensininkai ir šiemet turėjo sėkmingą savo tradicinį žiemės balių, kuris įvyko sausio 8, šeštadienį, Jaunimo centre. Tai gal pas mus ir skaitlingiausias metų renginys, į kurį suvažiuoja žmonės ne tik iš Hamiltono, bet ir iš tolimesnių vietovių. Tuo kalėdiniu laiku suvažiuoja visi susitikę po N. Metų, pasivašinti pensininkų paruoštomis gardžiomis vaišėmis ir pasiklausyti įdomios meninės programos.

Šiemet ta meninė programa atlikta atvažiavo iš Toronto pensininkų meninis vienetas, pasivadinęs "Daina". Tai 20 dainininkių grupė, vad. vad. Lilijos Turutaitės, kurie savo tarpe turi gana gerų balsų ir dainuojančių net solo bei duetų. Taip pat turi gerą deklamatorių, humoro pasakotojų. Jie sakosi turį gana didelį savo dainų ir giesmių repertuarą ir yra applanke jau daug Kanados lietuvių vietovių. Į sceną išėjo moters su šviesiai žalsvomis suknelėmis, vyrai – su tamsiomis elumtėmis. Jie mums padainavo keliolika ne taip dažnai girdimų patriotinių, romancinių ir jaunystės laikų populiarių dainų. Choris gerai susiklausė ir gražiai skamba. Deklamatorius V. Palilionis jautriai padeklamavo, ragindamas grįžti į savo seną tėviškę ir apkabinti tą beržą, kurį kadaise pasodinęs. Br. Palilionienė pralinksmino visus su savo humoru, papasakodama, kaip ji su tik 2000-tuosius metus. Mūsų publika paprastai sunkiai duodasi įtraukiamai su chorų į bendrą dainavimą, bet šį kartą chorvedė neturėjo sunkumų padaryti visą salę dainuojančią.

Po gardžios vyriausios šeimininkės J. Juozaitienės ir jos pagalbininkių paruoštos vakarienės ir taurėlių skambėjimo, E. Gudinskienė su R. Pakalniškiene sklandžiai pravedė idomų fantų loteriją. Baliai užbaigė pats klubo pirmininkas P. Sidlauskas, padėkodamas dainininkams iš Toronto, visiems, kurie tokį gausių dalyvavimų remia mūsų pensininkus, nepamiršdamas ne mūsų darbuotojų klubo šeimininkių.

Dabar tik lieka laukti pavasario, gegužės mėnesio, kada pensininkai, užbaigdami savo veiklos metus, vėl iškels didelį pokylį. K.M.

PARAMA VASARIO 16 GIMNAZIJAI. Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelis nr. 13-14 Hamiltono vadovas St. J. Dalius surinko iš narių-rėmėjų įnašus už 2000 metus: \$5,766 – Leonas Klimaitis; \$250 – St. Dalius; \$200 – E. Kronienė; \$50 – J. Astas, St. Kačinskas, P. Sakalas, F. Venckevičienė; \$40 – P. Vizbaras; \$30 – A. Erštikaitienė, T. Mureika, H. Rimkevičius; \$25 – J. Blekaitis, A. Garkūnas, P. Kanopa, Juozas Kažemėkas, J. Kristolaitis, A. Liaukus, G. Melnykas, E. Sakavičienė, SLA 72 kuopa Hamiltono, P. Žulys; \$20 – I. Jakimavičiūtė, J. Kažemėkas, kun. J. Liauba, OFM, A. Prunskus, R. Rožanskas, Vl. Stabinis, P. Styra, dr. B. Vidugiris; \$15 – B. Grajauskas, E. Lesevičienė.

Iš būrelio pasitraukė Amžnybėn pašaukta Stofija Rakštienė, išbuvusi būrelio nare 12 metų, kuri kiekvienais metais įteikdavo stambesnę auką. Ir iš narių išstojo dr. V. Kvedaras išbuvęs rėmėju 34 metus. Ačiū jam už ilgąmetį rėmimą.

Per savo gyvavimo laikotarpį būrelis savo laiką buvo išaugęs iki 62 narių, bet mirtis vis daugiau pašaukia į Anapus ir dabar liko tik 31 rėmėjas. Surinkti pinigai iš narių-

rėmėjų įnašų \$6,986 sausio 17 d. įnešti į gimnazijos sąskaitą TAL-KOJE persiuntimui Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Nuo būrelio įsteigimo (1965 m.) per 35 metus surinkta ir išsiųsta Vasario 16 gimnazijai paremti \$72,300.50.

Nuoširdžiai dėkoju visiems būrelio nariams, kurie nepailsdami pastoviai remia Vasario 16 gimnaziją. Ypatingą padėką Leonui Klimaičiui, kuris negyvendamas Hamiltone kasmet teikia stambią paramą. Vasario 16 gimnazija Vokietijoje šiais metais gavo valstybės pripažinimą ir įgijo tas pačias teises kaip ir kitos Vokietijos valstybinės gimnazijos. Joje šiais metais mokosi ir keturi vokiečiai, kurie su lietuviškai mokosi lietuvių kalbos. Iš viso šiais metais gimnazijoje mokosi 88 mokiniai: 2 iš Kanados, 1 iš Brazilijos, 32 iš Lietuvos ir 53 iš Vokietijos. Vokiečiai apmoka mokytojų algas, bet patiemis lietuviams reikia išlaikyti bendrabutį, todėl aukos ir toliau labai reikalingos.

Stasys J. Dalius, būrelio vadovas

A. a. ELENOS ANTANAITIENĖS atminimui, užjaušdamas dukteris Danutę Gutauskienę, Jovitą Strikienę ir Stella Panavienę bei jų šeimas, "Vaiko tėviškės namams" aukojų: \$50 – J. V. Pilkauskai, A. Z. Stanaičiai, A. J. Stanaičiai; \$35 – R. Bulionienė; \$30 – G. J. Kažemėkai; \$25 – A. E. Cibai, M. V. Kazlauskai, L. K. Meškauskai; \$20 – G. P. Breichmanai, A. Čerškienė, T. Enskaitienė, A. F. Pietrantonio, G. Repšienė, M. Vaitonienė. "Tremtinių grįžimo fondui" aukojų: \$50 – A. Kšivickienė; \$25 – A. J. Gedriai; \$20 – R. Fronczak, J. K. Januškevičiai, M. L. Paškai; \$10 – E. R. Jasiškai. Aukotojams dėkoja –

KLK moterų dr-jos Hamiltono skyriaus valdyba

Calgary, Alta.

KALGARIO LIETUVIŲ APYLINKĖJE 1999 m. gruodžio 18 d. įvyko bendros Kūčios C. Yaunish namuose. Susirinko daugiau kaip 30 žmonių. Be kalėdinių ir tradicinių valgių, buvo trumpa programėlė, kurioje dalyvavo ir Vytauto Didžiojo lietuvių mokyklos mokinė Zita Astravaitė, fleita atlikusi kelias šventines melodijas. Nuotaika buvo šventiška ir maloni. Organizatorės – N. Astravienė, A. Condon, S. Kasper ir C. Yaunish pasistengė, kad namo visi nešėsi po mažą Kalėdinę staigmeną. Bendros Kūčios Kalgario lietuvių tarpe yra švenčiamos jau keliolika metų.

N. Astravienė

Rūta Valaitienė moko Hamiltono Vysk. Valančiaus mokyklą gaminti Kūčių valgius. Iš kairės: Kristina Dzemonaitė, Onytė Scogin, Krista Valaitytė, Gediminas Smetona, Petrukas Bartninkas

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Namų tel. 705-429-6428 Elektroninis paštas: shalvati@lynx.com Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6 Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiudami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genel Kairienei (905) 643-3334
PRIMU SIUNTINIUS ANTRADINIAMS IR TREČIADINIAMS
Petras Šturmčas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Voyages Poltrovs Travel (Montrealis) (514) 521-9910

Tillsonburg, Ont.

Pagerbdami a.a. ONUTĘ SIURNIENĘ, mirusią 1999 m. gruodžio 20 d. jos atminimui našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" aukojų: \$20 – J. Mačiulis, A. Ušvaltas; \$10 – J. Jocius. Aukos atsiuntė Juozas Vitas.

Nuoširdžiai dėkoja –
KLK moterų dr-jos centro valdyba

London, Ont.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS įvyks š.m. vasario 13 d. po 11 val. Mišių parapijos salėje. Po minėjimo koncertinę dalį atliks Toronto vyrų choras "Ara", vadovaujamas L. Turutaitės. Kviečiame atvykti svečius ir iš Londono apylinkių.

Š.M. SAUSIO 9 D. po Mišių Šiluvos Marijos parapijos salėje įvyko KLB Londono apylinkės narių visuotinis susirinkimas. Buvo renkama nauja valdyba. Balsų dauguma į ją išrinkti: Algis Švilpa, Aldona Valaškevičienė, Irena Dragūnėvičienė, Andrius Petrašiūnas, Marytė ir Jonas Naruševičiai. Per pirmą valdybos posėdį sausio 12 d. pasiskirstyta pareigos: pirm. A. Švilpa, sek. A. Valaškevičienė, išd. A. Petrašiūnas, nariai – I. Dragūnėvičienė, M. ir J. Naruševičiai.

KLB Londono apylinkės valdyba

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJOS pensininkų klubo susirinkimas įvyko sausio 19 d. Esamą valdybą, kurią sudaro J. Aušrotas, A. Aušrotienė ir S. Kudirkenė, papildė A. Dragūnėvičius ir J. Brazlauskas. Susirinkimas užbaigtas puikia valdybos paruošta vakariene.

A. a. JONAS MAČYS netikėtai žuvo 1999 m. gruodžio 26 d., sulaukęs 56 m. amžiaus. Gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. K. Kaknevičius, palaidotas Šv. Petro kapinėse Londone. Liūdesy liko dukra, trys sūnūs, mamytė G. Mačienė bei kiti giminės. Ta proga šeima paskyrė religinės muzikos išdai "Viltis" 2000.

Viktorija St.

Winnipeg, Man.

LIETUVIŲ KALBA MIŠIAS Šv. Dvasios lenkų šventovės koplyčioje, Kalėdų pirmą dieną atnašavo parapijos klebonas kun. A. Degutis, OMI. KLB Vinipeg apylinkės valdybos pastangomis, telefonu buvo susisiektas su visais lietuvišiais, todėl šventovės koplyčia buvo pripildyta tikinčiųjų. Ateityje lietuviškos pamaldos bus laikomos vieną kartą per mėnesį. Jei pakankamas lietuvių skaičius taptų Šv. Dvasios parapijos nariais, gal susidarytų galimybė turėti dažnesnes pamaldas ir naudotis mažąja šventovės sale.

TELŠIŲ SEMINARIJAI a.a. prel. J. Bertašius atminimui aukojų: \$200 – K. Gudinskas, KLB Winnipeg apylinkė; \$30 – E. Janeliūnas. Iš viso aukų gauta \$2227 ir jau yra pasiūlyta vyskupui A. Vaičiui. Jei atsiųstų daugiau norinčių prisidėti aukomis, čekius ar pinigines perlaidas adresuoti: J. Graby, 132 Wodhaven Blvd., Winnipeg, MB, R3J 3K1, pažymint Telšių seminariją.

"Tėviškės žiburių" 1999 m. 51-52 nr. išbrovė klaidą: \$100 aukotojų sąrašas pažymėta L. S. Draguzai, turi būti L. S. Darguzas. Už klaidą atsiprašome.

A. a. DOMICELĖ (DONNA) STONKIENĖ, sulaukusi 87 m. amžiaus, mirė 2000 m. sausio 9 d. Po gedulinio maldų laidotuvių koplyčioje palaidota šalia savo vyro Vysk. Šventųjų kapinėse. Lūdi sūnus Algis, vaikai Vincas su šeima ir kiti artimieji. EKK

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Klyvlando Lietuvių Namuose praėjusių metų lapkričio 14 d. įvyko renginys pasiinformuoti Baltijos Valstybių įsijungimo į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO) reikais. Jame dalyvavo lietuvių, latvių, estų bendruomenių vadovai bei nariai ir garbės svečiai JAV-bių kongreso atstovai D. J. Kucinich ir J. M. Shimkus. Jie yra Baltijos reikalų tarybos kopirimininkai. Dievo Motinos parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, SJ, sukalbėjo invokaciją. A. Kudukienė vadovavo programai ir susirinkusius supažindino su garbės svečiais. Lietuvos garbės konsule Klyvlande I. Bublinitė tarė sveikinimo žodį ir kongreso atstovus apjuosė tautinėmis juostomis. Taipgi svečius pasveikino Latvių bendruomenės atstovai M. Mantienė, D. Kucinich savo kalboje nusakė Baltijos valstybių pastangas įstoti į ŠAS, pabrėždamas, kad būtina tas pastangas remti visomis iškilmėmis. J. Shimkus, pažymėdamas savo lietuvišką kilmę, aiškino kaip Amerikos baltai gali prisidėti prie šio užmojo įvykdymo. Jis taip pat išsamiai atsakinėjo į klausimus. Po kalbų vyko vaišės. Po jų dar nuotaiškai kalbėjo abu kongreso atstovai. D. Kucinich prisipažino, kad didžiuojasi J. Shimkaus pažintimi, nors esąs demokratas, o Shimkus – respublikonas. Esą iš abiejų partijų galima sulaukti realios pagalbos. J. Shimkus pasisakė esąs keltvotos kartos Amerikos lietuvis, savo kilmę didžiuojasi, auginęs tris sūnelius, kurių vienas tik penkių mėnesių. Baigiant pobuvį garbės svečiams ir visiems dalyviams padėjo LB apylinkės valdybos vicepirm. dr. V. Stankus. Renginį suorganizavo LB apylinkės valdyba, pirmininkaujama dr. R. Šilkaičio ("Draugas" 238 nr.).

Urugvajus

Jau du mėnesiai, kaip rašoma Urugvajaus lietuvių bendruomenės biuletenyje "Žinios" 1999 m. 49 nr., Montevideo uoste stovi Lietuvos žvejybos laivas "Brigita". Jis reikalingas remonto, kurį atlieka laivo įgula. Laivo kapitonas – rusas, o pačią įgulą sudaro įvairių tautybių asmenys. Edmundas Jašinskas, supykęs, kad laivo kapitonas nemoka algos, pasitraukė nuo laivo ir 1999.XI.29 pasirodė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos valdybos posėdyje, paprašydamas pagalbos. Valdyba tautietį įtikino, kad jam geriausia grįžti į laivą, nes vis dėlto ten gauna minimalinį išlaikymą. E. Jašinskas, gavęs šiek tiek piniginių paramos, patarimo paklausė ir grįžo atgal į laivą. Pasak biuletenio "Žinios", toks atsitikimas nėra pirmas. Kyla klausimas, kodėl Lietuvos valdžia nesirūpina savo valstybės turtu – laivais, kurie kartais puslėičiai parduodami.

Britanija

Jaras Alkis, Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) centro valdybos pirmininkas 1999 m. lapkričio 15 d., kaip skelbia "Europos lietuvis" 24 nr., protestuodamas dėl Lietuvių Namų pardavimo Londone, pasitraukė iš pirminko pareigų. Pasak jo, Lietuvių Namų bendrovė pasiskubinus namus parduoti, gaudama už juos per mažą sumą. Londono namų kainoms kylant, už gautus pinigus būsią sunku įsigyti kitus namus. Tokiu būdu DBLS gali likti be centro

Londone. Taipgi namai parduoti be bendrovės akcininkų pritarimo. Namų pardavimo klausimas turėtų būti svarstomas ir DBLS tarybos posėdyje.

Londono lietuvių vakaronė, prieš prasidedant Adventui, įvyko 1999 m. lapkričio 20 d. Londono lietuvių sporto ir socialinio klubo patalpose, subūrusi per 150 dalyvių. Svečių tarpe buvo Lietuvos ambasadoriaus Londone pirmasis patarėjas R. Degutis ir konsulas G. Mėkūnas su žmona. Vakaronę pradėjo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. P. Tverjonas; pasveikindamas susirinkusius paprašė visus susiimti rankomis ir sukalbėti Viešpaties maldą; po to palaimino gausias vaišes. Vakaronės dalyviai taipgi sveikino lietuvių iš Lietuvos ambasados. Po vakarienės vyko pobūvis su dainomis, lietuviškais žaidimais ir šokiais. Buvo pravaista loterija, kad Kalėdų senelis galėtų apdovanoti jauniausius Londono lietuvių bendruomenės narius. Vakaronę surengė nauji ateiviai iš Lietuvos.

Gudija

"Lietuvių gados", Gudijos lietuvių laikraštis, remdamasis Tautinių mažumų ir išievoj departamentu prie Lietuvos vyriausybės duomenimis, skelbia, kad Rusijoje, Lenkijoje, Gudijoje, Latvijoje, Ukrainoje ir kitose Rytų bei Vidurio Europos kraštuose mokslo metus pradėjo 80 įvairaus pobūdžio lietuviškos mokyklos. Jose mokosi per 2300 mokinių ir darbuojasi apie 130 mokytojų. Karaliaučiaus krašte vidurinėse mokyklose veikia lietuviškos klasės, kuriose kai kurie dalykai mokomi lietuvių kalba. Rygos lietuvių mokyklai valdžia perdavė buvusio darželio erdvas patalpas. Taipgi rašoma, kad po švietimo reformos nemažai nukentėjo lietuvių mokyklos Lenkijoje. Tautinių mažumų ir išievoj departamentas šiais metais organizavo vaikų stovyklas Karaliaučiaus, Smolensko srityse ir Moldovoje. Taipgi užsienio lietuvių mokyklų mokytojų organizuojami vasaros kursai. Departamentas už Lietuvos sienų lietuvių mokyklas aprūpina mokyimo priemonėmis, literatūra ir spauda.

Lenkija

Tarp Punsko ir Marijampolės mokyklų užsimezgė draugystė. Taip rašoma "Aušros" 1999 m. 21 nr. Punske spalio 29 d. koncertavo Marijampolės vaikų muzikos mokykla, veikianti nuo 1955 m., turinti per 500 mokinių, kuriuos moko 60 mokytojų. Tuo tarpu Punsko tolygi mokykla, veikianti tik trejus metus, koncertavo Marijampolėje š.m. kovo 26 d. Marijampolėčiai Punsko mokyklos svetainėje pirmiausia atliko akordeono, smuiko, violončelės, fortepijono ir triūbos solo pasirodymus. Toliau punskiečiai išgirdo skudutinių ansamblį – lumzdžių, birbyninių duetą. Buvo sužavėti šokėjų ir mergaičių chorų. Po koncerto punskiečiai vaikai bendravo ir vaišinosi su svečiais iš Lietuvos. Tikimasi, kad šios mokyklų draugystės užsitęs ilgai. Prieš pusmetį šauiniai punskiečiai pasirodė Marijampolėje. Koncertavo smuiko, akordeono, birbynės, kanklių, klarneto ir fortepijono solistai, klarnetistų kvartetas, kanklininkių trio, skudutinių ansambliis, birbyninių kvartetų, liaudies instrumentų orkestras ir choras. Marijampolėčiai labai šiltai priėmė ir įvertino savo svečių pasirodymą. J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje. isikūres nuosavyse namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%	Asmeninės nuo7.35%
santaupos2.75%	nekiln. turto 1 m.7.25%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius3.50%	
180 dienų indėlius3.50%	
1 m. term. indėlius4.60%	
2 m. term. indėlius5.25%	
3 m. term. indėlius5.50%	
4 m. term. indėlius5.60%	
5 m. term. indėlius5.85%	
RRSP ir RRIF (Variable)2.50%	
1 m. ind.4.60%	
2 m. ind.5.25%	
3 m. ind.5.50%	
4 m. ind.5.60%	
5 m. ind.5.85%	
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"	
MASTER CARD KREDITO KORTELE	
INTERAC KORTELE	

PĖDOS SPECIALISTAS

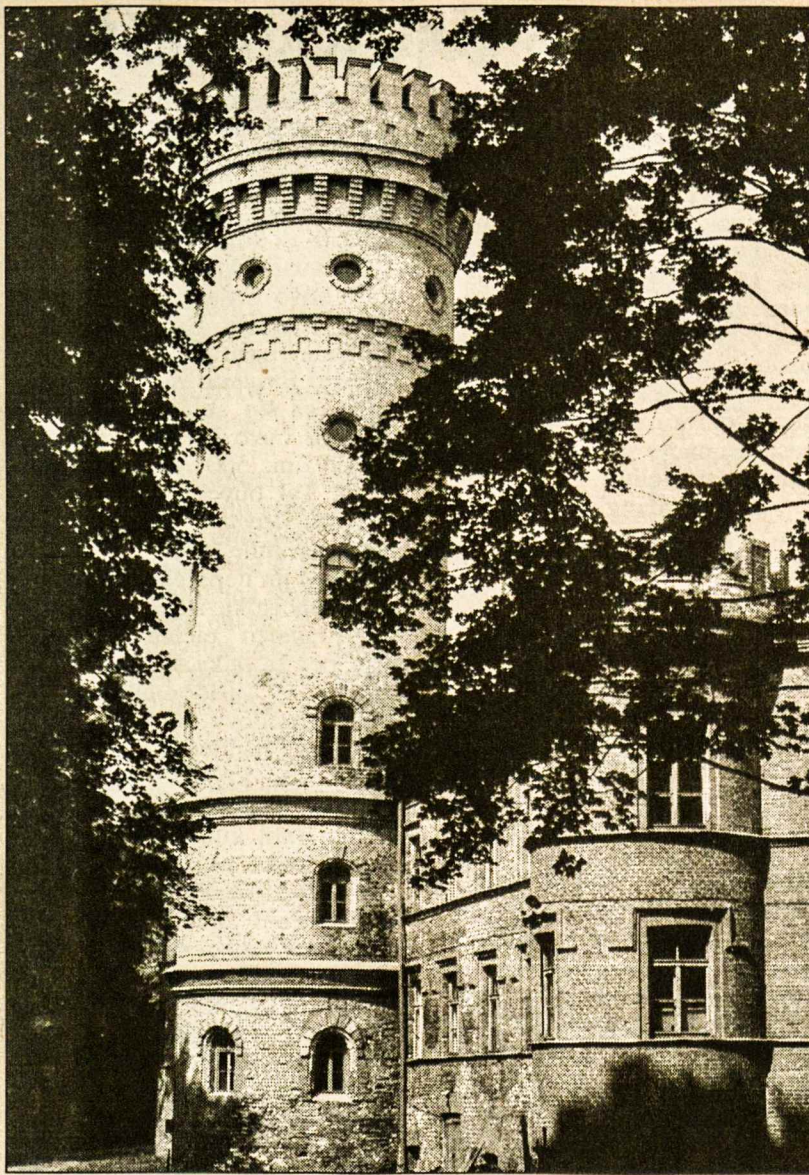
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIŠ GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLIAIS
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-917

Raudondvario pilies fasadas ir bokštas

Nuotr. Vyt. Maco

Jie prisimena savo gimtinę Lietuvoje

Lietuvos vokiečių atsiliepiamai apie gimtąjį kraštą laikraštyje „Die Raute“

IGNAS MEDZIUKAS

Vokiečių iš Lietuvos laikraščio „Die Raute“ (Rūta) nr. 4/1999 spalio-gruodžio mėn. yra daug aprašymų, kuriuose šiltai atsiliepiama apie Lietuvą, kurią vokiečių kilmės žmonės turėjo palikti dėl bolševikų okupacijos.

Straipsnyje „Atsiveikimas su gimtaisiais namais“ (autorius Georg Shön) rašoma, kad gimtieji namai (iš tikrųjų muziejus), kuriame sutelkta tiek daug įvairių daiktų, ilgai tapo gimtinės pakaitalu. Ne tik čia su dideliu rūpestingumu ir kruopštumu surinkti ir sudėstyti rodiniai, bet ir pats namas sukelia tiek daug prisiminimų. „Kai čia apsilankau, pasijuntu tartum grįžęs į namus“. Taip maždaug pradeda straipsnį autorius.

Jau prie įėjimo pasveikina lankytoją iš senosios tėviškės plakatai, paveikslai, ilgas stalas, didžiulė lėlė tautiniais drabužiais su juosta. Kituose kambaruose – paveikslai, nuotraukos, žemėlapiai iš senosios gimtinės ir pasitraukimo 1941 m. vaizdai. Tai buvo sunkaus apsisprendimo laikas. Daug jaunų vyrų palietė mobilizacija ir įsijungimas į karinius dalinius.

Kitur išstatyti gintaro puošalai, pagaminti iš „Baltijos jūros aukso“. Pinigai, kurie buvo vartojami senais laikais, pašto ženklai ir kariniai laipsniai prie uniformų. Originalus plunksnakotis „Lithuanica“ su auksine mano sesers plunksna, primenantis lakūnų Dariaus ir Girėno skrydį, kurie 1933 m. nugalėję Atlantą nukrito ir žuvo Soldine.

Didžiojo kambario kampinėje spintoje yra garbės juosta, kurią skautai buvo įteikę Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai Nepriklausomybės šventės proga.

Ten yra apie 12,000 knygų, daugiausia vokiečių ir lietuvių kalbomis, kai kurios jų buvo senos, Rytprūsiose spausdintos. Žymių dailininkų paveikslai, tarp kurių garsaus lietuvių menininko ir kompozitoriaus M. K. Čiurlonio kūriniai.

Cia kadaise buvo redaguojama ir laikraštis „Die Raute“.

Cia pat yra užtiesalas, kuris buvo vartotas per 1945 m. šalčius, kada reikėjo trauktis į Vakarų, paliekant tėviškę. Tai buvo pirmasis bėgimas, nes jau 1731-1732 m. senoliai turėjo trauktis iš Salzburgo ir keltis į Gumbinę, laikiną tėviškę. 1795-1815 m., kai dalis Lietuvos priklausė Prūsijai, jie apsigyveno prie Vilkaviškio. Antrasis pasaulinis karas juos iš ten išvarė.

Toliau autorius rašo, kad jo tėvas nuo 1892 m. Kaune turėjo batų fabriką. Tada gatvė vadinosi Nikolajaus prospektu, 1915 m. pavadinta Kaizerio Wilhelmo alėja. Lietuvai tapus nepriklausoma, pavadinta Laisvės alėja. Rusams užėjus – Stalino prospektu, po to – Adolfo Hitlerio gatve, vėliau vėl Stalino pros-

pektu, pagaliau Laisvės alėja.

Straipsnyje prisimenamas Rudolf Kinder, buvęs vienintelis vokiečių atstovas Lietuvos seime. Jis buvo vokiečių gimnazijos steigėjas, vokiečių kalba buvo leidžiamas laikraštis.

Cia pat yra portretas prof. Johannes Strauch, buvusio vokiečių gimnazijos direktoriaus. Pas prof. J. Strauch esą išlaikęs logikos egzaminą, kai jis profesorio VD universiteto Humanitariniame fakultete.

Ten yra ir sąrašai žuvusių Antrajame pasauliniame kare šios bendrijos narių.

Terminas užimti šias patalpas baigiasi šiomet. „Kai einu pro šiuos rodimus, kurių greit čia nebus, man atrodo, kad aš antrą kartą palieku tėviškę“. Straipsnio gale autorius dėkoja Arnsbogo miestui už globą ir pagalbą kultūriniam darbe.

Straipsnis „Žvilgsnis pro langą“, parašytas Alfred Franckeit. Jis rašo, kad Babilono nelaisvėje prievartai ištremiti žydai buvo paraginti, kad visuomet paliktų atvirą langą į Jeruzalės pusę. Tad ir mums reikia prisiminti, rašo autorius, palikti atvirą langą į Lietuvos pusę.

Žvelgdamas į Lietuvos gyvenimą, autorius kelia keletą klausimų. Pirmiausia, kokia kalba turėjo laikyti baigiamuosius egzaminus baigiantieji pradžios mokyklas ir vokiečių gimnazijos abiturientai Kaune. Čia jis primena, kad įdomus ginčas kilo 1999 m. pradžioje tarp Lietuvos gyventojų lenkų ir švietimo vadovybės. Lenkiškose mokyklose Lietuvoje baigiamuosius egzaminus laikė 605 abiturientai, iš kurių tik 336 norėjo laikyti lenkų kalbą. Tai iššaukė 25,000 protesto laiškų. Susitikę prezidentai Adamkus ir Kwasniewski nutarė: Lenkų kalba yra svetima kalba, ir egzaminų atžvilgiu jai taikomas nuostatas kaip anglų ar vokiečių kalbos egzaminuose. Lietuviai privalo šią kalbą pasirinkti kaip antrą.

Esame su Lietuva susirišę, todėl įdomu žinoti, kas yra Vokietijos pasiuntinys Lietuvoje. Jis yra dr. Ulrich Rosengarten. Kažin ar jis turi kokį nors giminytės ryšį su Lietuvos vokiečiais?

Nebūdami ekspertai, remiamės ekonomistų duomenimis. Šiuo metu Lietuvoje 8,1% bedarbių (prieš metus buvo 6,9%). Nusmuko prekyba su Rusija. Užsienio prekybos balansas negatyvus.

„Mannheimer Morgen“ pranešimu, Izraelio min. pirmininko Ehud Barak tėvai 1930 m. emigravo iš Lietuvos į Palestiną. Lietuvos respublikos garbės konsulu Hamburge yra Hans Friedrich Savre. Reikalų vedėjas Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne yra dr. J. Galginaitis.

Darbininko vidutinis uždarbis Lietuvoje per mėn. 900 Lt., tarnautojo 1,300 Lt. Protestai kilo Lietuvoje dėl

Atkasti nuostabūs tremtinės atsiminimai

Mintys apie Dalias Grinkevičiūtės raštus ir jos likimą

MOTIEJUS MARTIŠIUS, Upyna, Silalės rajonas

1997 m. Lietuvos RS leidykla išleido Sibiro tremtinės Dalias Grinkevičiūtės knyga „Lietuviai prie Laptevų jūros“. Šios knygos pratarmė – platus ir išsamus literatūrologės profesorės Viktorijos Daujotytės straipsnis. Jame mokslininkė įvertina Dalias Grinkevičiūtės raštus, pabrėžia jų išliekamąją vertę, aukštą meninį lygį, įžvalgių žvilgsnių ir jautra širdimi prisiliečia prie jos asmenybės.

Patys reikšmingiausi Dalias Grinkevičiūtės darbai yra memuarinis romanas „Atsiminimai“, herojiškoji rauda „Lietuviai prie Laptevų jūros“ bei miniatiūrų alybraiža „Gimtojoji žemė“. Be to, didelę reikšmę turi ir kiti jos raštai: ištraukos iš „Pokalbių“, „Dienoraščio“, miniatiūros, laiškai ir kita.

Šiame straipsnyje mėginu atskleisti kai kuriuos Dalias Grinkevičiūtės svarbiausiųjų raštų ypatumus, paliešti jos biografijos keletą momentų. Deja, raštų neįmanoma komentuoti ar kitaip pristatyti skaitytojui, kad jis pilnai pajustų jų kraupią autentišką, meninę jėgą, sukrečiantį vaizdą, aprašomą įvyki, faktą, – reikia pačiam juos perskaityti.

Dalia Grinkevičiūtė iki sie-

los gelmių buvo idealistė. Ji visą gyvenimą grūmėsi už teisingumą, gėrį, žmoniškumą, taurumą, saugojo savo ir kitų orumą, kovojo prieš blogį, prieš tyro, ejo prieš srovę, nesileido į jokių kompromisus su savo sąžine. Ji visą gyvenimą padėjo skriaudžiamiems, gynė juos. Ji į pirmą vietą kėlė dvasines žmogaus vertybes, tvirtai tikėjo, kad pasaulyje nugalės gėris.

1991 m. pavasarį Kaune, Perkūno alėjos 60 namo sodeyje, tvarkant gėlynus, buvo rastas užkastas lobis. Tiesa, tai ne aukso puodas, tik sudužęs stiklainis, kuriame buvo apie 300 prirašytų lapelių. Jie sudrėkę, raidės susiliejusios. Beje, tai buvo didelis lobis...

Tai buvo Juozo ir Pranės Grinkevičių dukters Sibiro kančinės Dalias Grinkevičiūtės memuarinis romanas „Atsiminimai“, parašyti ir užkasti 1950 metais. Kai jie bus iššifruoti ir paskelbti „Metuose“ (tik po penkerių metų), daugelis pripažins, kad šie „Atsiminimai“ galingesni už galingiausią ginklą. Jie naikina blogį, puoselėja gėrio viltį.

Sibiro tremtinės – Dalias Grinkevičiūtės su savo sunkiai sergančia motina 8-nerius metus iškentusios Trofimovsko ir kitus pragarus, skaudžiai rizikavo: 1949 metų vasario mėn. pabėgo – sugrįžo į taip pasilgtą Lietuvą. Dalia įvykdė motinos troškimą – numirti Lietuvoje. Nors jai už tai grėsė 20 metų katorgos. Jos slapstėsi pas gimines bei pažįstamus Kaune ir Vilniuje. (Deja, garbusis jos tėvas Juozas Grinkevičius jau 1943 metais buvo miręs iš bado Uralo lageriuose). Tai buvo dramatiškos ir labai įtemptos slapstymosi dienos... Kurį laiką motinos sveikata kiek pasitaisė, bet neilgam. 1950 metais gegužės 5 dieną motina mirė. Tik kur ir kaip ją palaidoti? Viešai laidojant, dukrą suseks ir suims. Ji, tarsi Antigonė, slapta palaidojo savo motiną namo rūsyje – slėptuvėje. Po daugelio metų ši dramatiška įvyki į aprašė atsiminimuose (psl.184).

Per tuos įtemptus slapstymosi metus Dalia ir prirašė tuos lapelius. Tik kur juos paslėpti? Žmogui tokios atsakomybės neužkraus... Jie buvo užkasti sodeyje.

Jau pats įvykių pabėgimas ir slapstymasis – rizikingas ir pavojingas žygdarbis; užrašius būtų ne mažiau sukrečiantis pasakojimas, kaip Annos Frank „Dienoraštis“.

Tačiau Dalia aprašo – paliudija stalininio genocido aukų nežmoniškas kančias ir daugelio žūtį speiguotoje Užpoliarėje.

Su didele talento jėga aprašytas Trofimovsko salos pragaras. (Negyvenama Trofimovsko salelė yra Lenos upės žiotyse prie Ledinuotojo vandenyno). Čia autorė išryškina XX am-

žiaus absurda. Per visus tuos pragarus keliauja išsekusi, sunykusi, skudurais apsimuturiavusi penkiolikametė Dalia – tarsi šviesuliukas, šildantis visus, pati nepalūžianti ir kitus skatinanti ištverti.

Trofimovske laikas beveik sustoja, erdvė susispaudžia į senelių, moterų ir vaikų sukrautą pašiūrę – ledinį, sniegu užneštą kapą. Šaltis, ligos, badas, beprotiškai sunkus darbas – viskas lemia kelionę į žūtį. Trofimovske žuvo pusė tremtinių. Negyvenama sala, pasitelkusi žiauriausias gamtos jėgas, stengiasi sunaikinti svetimkūnių tapusį žmogų. Štai Dalias pirmasis susitikimas su mirtimi: „...staiga klumpu ant kažko, pasilenkiu. Tai nuoga moteris, matyt, suomė, sniegu užnešta. Atšoku, vėl grįžu, noriu bėgti, vėl sustingstu. Visur lavonai, nuogos kojos, krūtinės, kai kur plaukai šmėkščiojo iš po sniego. Jie sušalę kaip medžio gabalas. Visokiomis pozomis – rankos, kojos sutrauktos ar išskėstos...“

Makabriškai bausis darbo vaizdas: Dalia ir kitos moterys nuo speigo ir pūgos sustingusios plonais rūbais, įsikinkusios į virvės, iširėžusios, klupdamos tempia raštus ir slidų kalną. Dalia nenustoja maščiusi apie šį absurda: „... mes alkani šunės, apspėti utėlių ir baigia dvesti savo lediniuose, prismirdusiuose, prieš... barakuose...“

Nėra kuo pasišildyti, ištirpinti sniegą, nėra vandens. Mama mirtinai serga. Dalia tarsi pakartoja Prometėją – vagia lentas, tempia į baraką. Užkuriamą ugnį, tirpnamas sniegas, šildomas vanduo – bus trokštantiesiems. Sučiumpama. Apkalatinama. Teismas – miniatiūra, kurios tokio meninio lygio, autentiškos – turbūt nėra pasaulio literatūroje. Kokia dieviška mergaitės jėga – protestuojantis teisingumas apstulbina, suglumina visus teismo dalyvius. Mergaitės mintyse – mirštanti motina... Kauno gimnazija... reali tikrovė – bausmė, jos pačios mirtis. Teisingumo jėga, mergaitės didybė nugalį visus. Įvyksta stebuklas: Dalia išsteina.

Deja, po daugelio metų 1974 metais tos kilniausios anksčiau minėtos Dalias dvasinės vertybės bus neapkenčiamos Lietuvoje, Laukuvos miestelyje. Už šias dorybes gydytoja Dalia Grinkevičiūtė saugumiečių bus suniekinta, apspjauyta, sutrypta.

„Atsiminimų“ kulminacija – 12 parų tamsi, speiguota pūga. Ji visiškai užusto baraką – palaidojo po sniegu. Nusilpę, ligų iškankinti žmonės liko be maisto, be malkų, be šilumos. Visų laukia mirtis... Tačiau Dievo nuspręsta kitaip. Įvyksta antras stebuklas. Pūga rimsta, atkasama įėjimas į baraką, likusius gyvus išgelbsti gydytojas Samodurovas. (Nukelta į 6-tą psl.)

Gen. JONAS KRONKAITIS, dabartinis Lietuvos kariuomenės vadas, šventiniame priėmime su savo žmona Vilniuje Nuotr. V. Kapočiaus

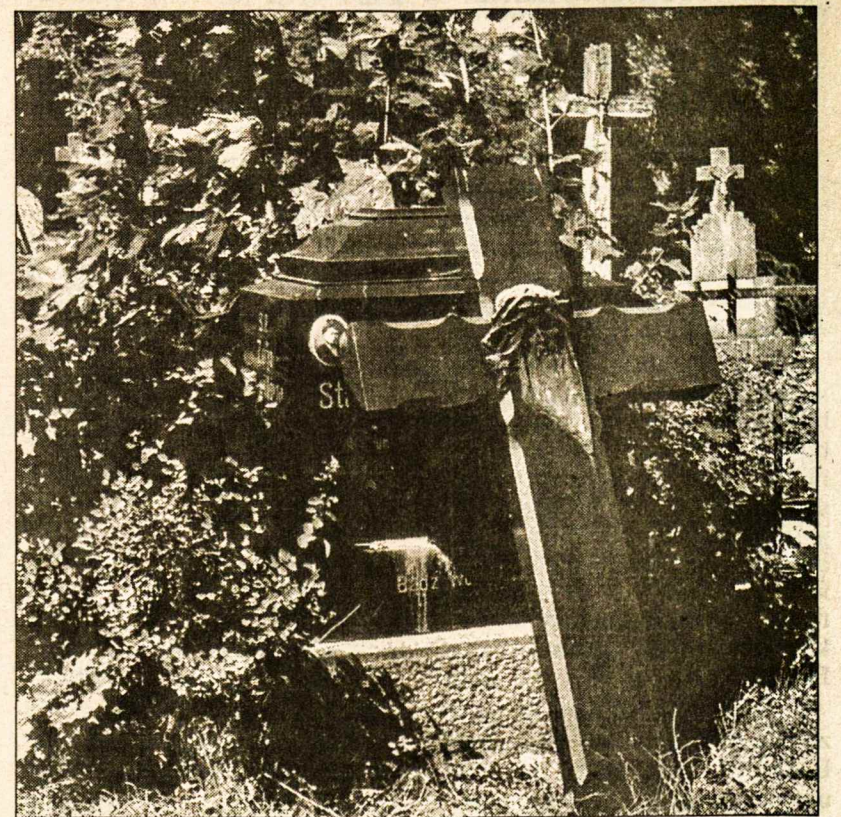
Ata

dr. AMANDAI GERULATH

mirus,

nuosirdžiai užjaučiame jos seserį MILDĄ BUTRI-MIENĘ bei jos artimuosius –

Poškų šeima

Nukritęs kryžius nuo Montvilų paminklo Šėtos kapinėse sovietmečiu Nuotr. Vyt. Maco

Jauno kariūno pėdsakai

A. a. Pranas Kudreikis, pasiryžęs ginti Lietuvą, pateko į vokiečių karines pajėgas, išliko gyvas ir baigė sunkią savo kelionę Kanadoje

A. a. Pranas Kudreikis, eidamas 78 metus, 1999 m. gruodžio 28 d. iškeliavo amžinybėn. Velionis, baigęs gimnaziją 1944 m., jautė okupantų persekiojimus. Pradėjęs Lietuvoje gen. Plechavičiui organizuoti vietinę rinktinę, įstojo savanoriu į Marijampolės karo mokyklą, kurioje jau buvo užsiregistravę 2000.

Pradžioje karo mokyklos kariūnams sąlygos nebuvo lengvos. Buvo sunkumų su maistu, patalpomis, uniformomis ir ginklais. Prasidėjo persekiojimai, ir vietinę rinktinę vokiečiai pareikalavo siųsti į frontą. Mūsų vadui gen. P. Plechavičiui ir jo štabui nesutikus, štabas buvo suimtas, karo mokykla buvo duotas slapstas savų vadų pranešimas tuojau išsiskirstyti. Daugumai išsiskirsčius, Marijampolės kareivinėse liko 106 savanoriai, kurių tarpe buvo ir Pr. Kudreikis. Tie 106 kariūnai buvo SS suimti ir nuvežti į Stuthof koncentracijos lagerį, kuriame jau buvo ir štabas. Reikėjo išgyventi kančias ne tik fizinės, bet ir moralinės, teko ilgai badauti. Slapta teko susitikti ir su kun. Yla bei kitais kalininiais, bet kalbėti negalėjo.

Po mėnesio vargų tie 106 iš Stuthof buvo pervedti į Gros Rozeno konclagerį ir apgyvendinti mirties zonoje, kurioje mažai vilties buvo išlikti. Kurioje po dviejų savačių kankynės buvo pasiūlyta pereiti į vokiečių karių eiles bei pereiti sunkų apmokymą. Po to buvo įjungti į frontą prieš bolševikus ir nuvežti į Karaliaučiaus miestą. 1944 m. gruodžio mėn. vokiečiai buvo sumušti ir turėjo trauktis į Graudencą prie Vyslos upės. Ten šį 106 kariūnų dalinį vokiečiai išskirstė į baterijas ir nuo to laiko likimas vedė įvairiais keliais iki karo pabaigos. Iš tų 106 kariūnų mažai gyvų beliko.

Pasibaigus karui, Pranas Kudreikis po įvairių ir sunkių

A.a. PRANAS KUDREIKIS

ne savo tėvynėje kovų išliko gyvas ir apsigyveno Liubeko DP stovykloje. Ten surado draugą iš tų 106 savanorių B. Vingilį ir abu surašė visų 106 savanorių pavardes.

Prasidėjus emigracijai 1948 m. Pranas emigravo Kanadon. Sutartį atliko miško darbuose, o baigęs ją apsigyveno Toronte. Pradžioje dirbo Toronto universiteto šaltkalvių skyriuje, vėliau perėjo į geriau apmokamą darbą ir dirbo iki pensijos.

Pranas buvo skautų rėmėjas nuo pat pradžios Toronte, o kai buvo įsigyta Romuvos stovyklavietė, Pranas buvo nepamainomas taktininkas. Be įvairių darbų, jis su A. Vasiliausku, buvusiu tunto adjutantu, pastatė pirktį, kuri ir dabar labai pravart. Jis buvo aktyviai įsijungęs į Priskelimo parapijos ir „Aro“ choras, kuriuose iki paskutinių metų buvo aktyvus dalyvis. Jis paliko didžiai nuliūdusią žmoną Janiną ir sūnų Petrą su šeima.

Išsėkis svetingoje Kanados žemėlėje. Tavo liūdi Tavo šeima, „Rambyno“ ir „Šatrijos“ tuntai. F.M.

Ata

STEFAS ŽVIRGŽDIENIS

Lietuvoje mirus, jos brolių BRONIŲ JACKA, jo šeimą ir gimines nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Vasagos Gerojo Ganytojo parapijos komitetas ir Vasagos moterų būrelis

P A D Ė K A

Ata

JUOZUI RUDAIČIUI

staiga mirus 1999 m. lapkričio 2 d.,

nuosirdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui Juvenaliui Liaubai, OFM, už maldas koplyčioje ir atlaikytas gedulines Mišias bei palydėjimą į kapines.

Ačiū vargonininkei L. Marcinkutei, Irutei ir Matui už skaitymus. Nuosirdžiai dėkojame karsto nešėjams. Dėkojame už išreikštas užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje; už užprašytas Mišias; visiems už puošnias gėles; ponioms už pyragus; D. B. Mačiams už skanius pusryčius.

Nuosirdžiai dėkojame visiems už aukas Kanados lietuvių fondui ir „Pagalba Lietuvai vaikams“. Ačiū už gausų dalyvavimą koplyčioje, šventovėje ir kapinėse. Jūsų parodytas nuosirdumas pasiliks mums brangus ir neužmiršamas.

Liūdesy likę – žmona Kristina ir sūnus Algis, brolis ir seserys su šeimomis Lietuvoje

Būtų sulaukęs 80 metų...

Muziko profesoriaus Eduardo Balsio (1919-1984) gimimo sukaktis paminėta Klaipėdoje ir kitur

Per visą Lietuvą nuskambėjo kompozitoriaus Eduardo Balsio 80-ųjų gimimo metinių minėjimo garsai. Klaipėdoje net keliose vietose buvo surengti iškilmingi vakarai jo garbei.

Teko dalyvauti viename iš jų, surengtame I. Simonaitytės bibliotekos muzikos skyriuje. Jis buvo surengtas E. Balsio gimnaitės Irenos Rekašienės ir šio skyriaus vedėjos Vidos Nasijauskienės pastangomis. Be daugelio jubilio giminių, jo mokinių, dalyvavo ir kompozitoriaus dukrė – Lietuvos Muzikos akademijos docentė Dalia Balsytė.

Minėjimo renginį vedė muzikologė Zita Jakštienė. E. Balsio kūrinius atliko Muzikinio teatro solistai, koncertmeisteriai; fortepijonų skambino D. Balsytė, smuikavo R. Vizgaudienė, solo dainavo E. Mažintas. Jis dainavo mėgstamas

kompozitoriaus dainas – „Senas jūrininkas“, „Daina apie Klaipėdą“. Dramos teatro aktorė Nijolė Nasijauskaitė paskaitė ištraukas iš naujosios muzikologės Onutės Narbutienės monografijos apie E. Balsį.

Prof. E. Balsys (1919-1984) – ryškis įvairiapusis kūrybinis asmenybė. Svarbiausi jo kūriniai: baletas „Eglė, žalčių karalienė“, opera „Klionė ir Tilžė“, oratorija „Nesieskite mėlyno gaublio“, dramatinės freskos ir daug kitų. Didelė kompozitoriaus lengvosios muzikos dalis gimė kaip muzika kino filmams (14 filmų), 8 dramų spektakliams, pluoštas estradinių dainų melodijų.

Prof. E. Balsys į lengvąją muziką žiūrėjo labai rimtai. Žinomam visuomenės veikėjui, pedagogui, kompozitoriui 1999 m. būtų suėję 80 metų amžiaus, deja, jau 15 metų kai jo nebėra.

A. Juškevičius

Pirmas lietuviškos scenos Žermonas

EGIDIJUS MAŽINTAS

Sunku šiandien įsivaizduoti žmogų, kuris nežinotų operos „Traviata“. Šis italų kompozitoriaus G. Verdi kūrinys pirmą kartą Lietuvoje buvo pastatytas Valstybės teatre, Kaune 1920 m. gruodžio 31 d. Baritonų atsidavė net trys: Juozas Bieliūnas (1890-1955), Aleksandras Kačanauskas (1882-1959) – abu Petrapilio konservatorijos auklėtiniai – ir Antanas Sodeika (1890-1974). Dirigentas komp. Tallat-Kelpša (1889-1949) Žermono vaidmeniui pasirinko A. Sodeiką. Taip šiuo spektakliu prasidėjo lyrinio baritono A. Sodeikos karjera Valstybės teatre.

A. Sodeika gimė Jurbarko 1890 m. sausio 23 d. neturtingo muitinės valdininko šeimoje. Prie karštų bulvių ir rūgusio pieno sušėdavo penki sūnūs ir dvi dukterys. O vakarais šeiminiškės Sodeikienės lyrinio sopraną vedami prisijungdavo vyriškai stiprūs Sodeikų baritonai. Ir taip skambėdavo lietuviškos dainos. Tėvai pastebėjo, kad Antanukas vengia mokytis siuveljo amato, leidą jį pasimokyti muzikos pas vargonininką A. Pocių. Mamos brolis ir Antanuko dėdė K. Miliūnas, norėdamas palengvinti gausios šeimos rūpesčius, pakvietė jaunuolį apsilankyti Filadelfijoje, kur tuo metu gyveno daug lietuvių. A. Sodeika, susipažinęs su Šv. Kazimiero parapijos klebonu kun. J. Gudeliu, pradėjo dainuoti parapijos chore. Dienomis dirbo fabrike, vakarais zakristijonavo, naktimis mokėsi groti už 10 dolerių įsigytais vartotais vargonėliais (fisharmonija). Buvo 1907-tieji metai. Kai Antanas pramoko akompanuoti chorui, vargonininkas džiaugsmingai imdavo si dirigento batutos. Susipažinęs su komp. Mikū Petrausku, 1909 m. jau dainavo Vaidilą operoje „Birutė“. Viena senyva amerikietė, išgirdusi A. Sodeikos balsą, pasikvietė dainavimo mokytoją, kuris pasakė: „Jaunuoli,

tavo gerklė – aukso kasyklos“. Po tokio padaršinio A. Sodeiką atsidėjo dainavimui. Nors už dainavimo pamokas tekdavo brangiai mokėti, tačiau tam pinigų negailėjo. Vargonininkauti taip pat neblogai sekėsi. Turėjo du chorų – suaugusių ir mergaičių. Su jais rengdavo vakarėlius, spektaklius, koncertus. Kitose M. Petrausko operose „Velnio išradėjas“ 1915 m. Bruklne A. Sodeika dainavo Belzebubą. Prasidėjo gana gyva muzikinė veikla, susilaukusi ir gero amerikiečių įvertinimo. Nijorkoje jaunas solistas pirmą kartą išvydo garsų F. Šaliapiną, atvykusį iš Paryžiaus koncertuoti.

A. Sodeika visam laikui grįžo į gimtąjį kraštą 1920 m. liepos mėn. Komp. St. Šimkus, taipgi kurį laiką gyvenęs JAV-bėse, A. Sodeikos muzikinę veiklą apibūdino kaip pionierišką „mūsų muzikos kultūros užjūryje“ apraišką. Sėkmingai debiutavęs „Traviatoje“ A. Sodeika išvyko tobulintis į Italiją. Lavinosi prof. Rosati dainavimo studijoje. Ten išgirdo ir iš archyvo susipažino su garsiuoju tenoru Benjaminu Gigli (1890-1957). Aplinka ir pažintys su dainos žymūnais jį dar labiau skatino siekti viršūnių. Antrą kartą atvykęs į Italiją sėkmingai paruošė Rigoletto, Figaro, Otelio bei kitus vaidmenis, tobulino jau anksčiau dainuotą Žermoną. Kan. J. Tumas-Vaižgantas buvo didelis A. Sodeikos gerbėjas, padovanotoje nuotraukoje įrašęs, kad tokiu „balsu aš ir mirdamas gėrėsiuosi“.

A. Sodeika sėkmingai gastroliauo, koncertavo, dirbo pedagoginį darbą. Šeimoje buvo pavyzdingas mylintis tėvas. O dainavimo menas – aukštai vertinamas kritikų ir žiūrovų. Italiska dainavimo technika, geri sceniniai ir vokaliniai duomenys. Laikėsi higienos ir disciplinos. Mylimiausias vaidmuo buvo kirpėjas Figaro Rosini operoje „Sevilijos kirpėjas“.

Kauno dramos teatro aktorė VIRGINIJA KOCHANSKYTĖ Vinco Kudirkos minėjime Toronto Lietuvių Namuose 1999 m. lapkričio 14 d. atliko dailiojo žodžio programos dalį ir įteikė Toronto mėgėjų teatro „Aitvaras“ vadovė-režisierė ALDONAI DARGYTEI-BYSZKIEWICZ sukautvinį Lietuvos teatro medali

Nuotr. RSJ

Muziko prof. EDUARDO BALSIO 80 metų gimimo sukakties minėjimo rengėjai, giminės ir programos atlikėjai Klaipėdoje 1999 m. pabaigoje. Iš kairės Z. Jakštienė, V. Narijauskienė, N. Narijauskienė, D. Balsytė, T. Romašienė, sol. E. Mažintas, R. Vizgaudienė, I. Rekašienė

Ntr. A. Juškevičius

Atkasti nuostabūs tremtinės atsiminimai

(Atkelta iš 5-to psl.)

Penkiolikmetė mergaitė ir kai kuriuos veikiančius asmenis žvelgia su ironija ir pašaipu. Tačiau ji pastebi ir gražios sielos žmones. Tai gydytojas Samodurovas, seselė baltarusė Frania ir kiti.

Šiuose „Atsiminimuose“ yra ir idiliškų epizodų: meilės, flirtų, jaunystės svajonių, net nuotykinė novelė – Kespaičio pabėgimas. „Atsiminimų“ pabaigoje eilutės prisodrintos gaudulio ir ilgesio, kai „pavogta jaunystė verkia pavogtos tėvynės“, staiga nutrūksta, tarsi Fr. P. Suberto „Nebaigtos simfonija“. (Kompozitorius sukūrė ir „Tragišką simfoniją“, kurią lengviau būtų galima suvokti, perskaicius minėtus „Atsiminimus“).

„Atsiminimuose“ tobula gyvenimiškosios medžiagos atranka, vaizdingas, emocionalus, ekspresyvus ir autentiškas pasakojimas, įtikinantis ir meistriškas dramatiškų bei tragiškų situacijų atkūrimas, taiklus veikiančių asmenų charakteristikos, glausiti, bet labai ryškūs gamtos vaizdai, glaudžiai susiję su žmonių likimu. Gausią gyvenimiškąją medžiagą sugebėjo „suspausti“ į 124 puslapius. Tai naujoviškas, modernus literatūros kūrinys – memuarinis romanas. Neveltai Dalia Grinkevičiūtė dėl šio kūrinio vadinama tremties literatūros klasike.

Palaidojusi ir apraudojusi savo motiną, Dalia 1950 metais spalio mėnesį suimama. (Apie tai sužinojome jau iš herojiškosios raudos „Lietuviai prie Laptevų jūros“, psl. 185). Tardoma. Jai grasinama 20 metų katorga. Vėliau pasiūlo laisvę, geras sąlygas mokytis Kaune už mažutę paslaugą: reikės informuoti apie gimines ir pažintus. Dalia renkasi katorgą. Pagaliau nuosprendis – 3 metai lagerio ir tremtis iki mirties. Dalia protestuoja: „... šis nuosprendis neturi jokio juridinio pagrindo (...) Ištremiti gali tik teismas už nusikaltimą. Mane ištrėmė vaiką be jokios kaltės ir teismo, vien dėl to, kad gimiau toj, o ne kitoj šeimoj. Todėl ir išvykima iš Jaukutijos nelaiku nei pabėgimu, nei nusikaltimu. Nuosprendžio nepripažįstu“, psl. 187. Panašių pokalbių su saugumiečiais buvo ne vienas.

Gorkio srities konclageryje sutinka Dalia daug žymių Rusijos inteligentų – taip pat kalinių – mokslininkų, kalbininkų, menininkų. Iš jų Dalia pasisėmė daug žinių, išminties.

1953 metais ji vėl siunčiama į Jakutiją. Po Berijos mirties jai leidžiama vyksti mokytis į Omską. Jaudinančiai aprašytas stojimas ir studijos Omsko medicinos institute, lankymasis operos ir baletu teatre. Ji klausėsi Omske politinio kalinio, tremtinio A. Kučingio dainavimo. Jis buvo nepriklausomas Lietuvos karininkas, operos žvaigždė.

Nors Dalia buvo labai gabi – mokėsi vien penketais, bet studijuoti tremtinei, politinei kalinei buvo tikras kryžiaus kelias.

1956 metais Dalia sugrįžta į Lietuvą ir tęsia studijas Kauno medicinos institute. 1960 metais su pagyrimu baigia studijas ir pasiprašo dirbti Laukuvos ligoninėje. Ji ryžtasi sunkiam darbui – nuosirdžiai padėti kaimo žmonėms. Sekasi puikiai. Laukuvos ligoninė kaimo ligoninių grupėje kelis metus buvo pavydžiausia Lietuvoje. Ligoninės vedėja gydytoja Dalia be galo darbšti, pareigingą, teisingą, visiems griežta – nesvarbu, ar jis komjaunuolis, ar partijos narys.

Ji paskelbia kovą girtuokliams, miestelio rutinai, nusikalstamiems pareigūnų veiksams, gina tremtinių šeimas. Ji paskelbia straipsnį „Nedėlioje“ apie rūkymo žalą. Siūlo uždrausti rūkyti įstaigose, viešose vietose. Tai sukelia diskusijas visoje Sov. Sąjungoje. Priimami teigiami sprendimai. Drašūs, griežti, savarankiški ligoninės vedėjos sprendimai, nesuderinti su aukštesne valdžia, siutino ne tik miestelio sovietinius aktyvistus, bet ir rajono valdininkus.

1962 metais vasario mėnesį gydytoja Dalia perlaidoja savo motiną. Tai buvo tarytum bombos sprogdymas, nugriaudėjęs ne tik Kauno miesto saugumo komitete, bet ir rajone, darbovietėje.

Už „pravaikštą“ – viešas papėikimas, nors apie išvykimą buvo informavusi rajono valdžią. Nuo tada ir prasidėjo naujo pobūdžio nemalonumai.

Tik 1970 metais reabilituojama visa Grinkevičių šeima. Tačiau džiaugsmo Dalia nepatyrė, o tik skausmą. Tėvo, motinos ankstyvos mirtys, jos pačios ir brolio begalinės kančios – tik buvusi klaida...

Savo kritinio požiūrio į sovietinę sistemą, biurokratinę, prisipakelė valdininkiją Dalia nepajėgė nuslėpti.

1974 metais Dalia Grinkevičiūtė atleidžiama iš darbo. Ji sunkiai susėrga. Dvasinės kančios, neviltis...

Tada gydytoja Dalia apsigyvena pas mokytoją, Lietuvos savanorio dukterį, Aldoną Šulskytę dviejų nedidelių kambarėlių bute ir gyvena iki mirties. Čia ir prasidėjo dviejų bendraminčių, o vėliau ir bendražygių naujas gyvenimas. Nors abi silpnos sveikatos, bet stiprios savo dvasia.

Čia buvo dalijamasi ne tik duonos kąsnių, bet ir slapčiausiomis mintimis, kūrybinėmis galiomis... Abi saugumiečių sekamos.

Iš šitų kambarėlių Dalia nutiesia keliu ne tik į Lietuvos miestus, bet ir į Rygą, Leningradą, Maskvą – į bibliotekas, teatrus, susitikimus su disidentais.

Nors atkakliai buvo ieškoma 1950 metais užkasti „Atsiminimų“, deja, jie surasti tik po autorės mirties. Dalia iš naujo rašo atsiminimus saugumiečių kaimynystėje. Prasideda naujos kūrybinės kančios. Praėjus keliems dešimtmečiams, nelengva viską prisiminti. Renkami faktai, susitinkama su išlikusiais tremties draugais. Taigi gimsta nauji atsiminimai, kuriuos A. Šulskytė slepia po drabužiais prie savo kūno. Jų kalba trumpos, griežtos. Paminėta daugybė žuvusiųjų pavardžių, užfiksuota kraupių įvykių, faktų. Kuriamą nuotaka labai santūri, primenantį mūsų herojiškąsias liaudies dainas, raudas. Tik be ašarų, be sentimentalumo. Tai herojiškoji rauda. Šiuos atsiminimus autorė buvo pavadinusi – „Mūsų mažoji žemė“, tačiau vėliau rašytojas K. Saja juos pavadinęs „Lietuviai prie Laptevų jūros“.

Šie atsiminimai – tarsi nugludintas aštrus deimantas – žodis, vaizdas, mintis sminga į skaitytojo širdį.

Laukuvoje patirtos kančios užfiksuotos – paliudytos miniatiūrų apybraižoje „Gimtojo žemė“. Ir šie atsiminimai buvo atsidūrę Maskvoje ir dingę. Net pati autorė 1983 metais jų neatgavo.

Atsiminimų „Lietuviai prie Laptevų jūros“ dalis 1979 metais spausdinama rusų disidentų

leidinyje „Pamiatj“ („Atmin-tis“). 1981 metais Amerikoje J. Prunskio albume „Lietuviai Sibire“.

Jie skaitomi per užsienio radiją. Aidas atsitrenkia ir į Šilalės rajoną. Dalia vėl tardoma, jai grasinama.

1987 metų vasarą Dalia Grinkevičiūtė, jausdama artėjančią mirtį (ji miršta 1987 metais gruodžio 25 dieną), atsiminimus „Lietuviai prie Laptevų jūros“ nuveža į Vilnių. Juos perskaito rašytojas Justinas Marcinkevičius, vieną egzempliorių palieka rašytojui Kazui Sajai.

1988 metų pavasarį „Literatūroj ir mene“ pasirodo Justino Marcinkevičiaus jaudinantis straipsnis apie šiuos atsiminimus. O tų pačių metų rugpjūčio mėnesį šie atsiminimai „Lietuviai prie Laptevų jūros“ spausdinami „Pergalėje“. Tai buvo preliudija į didįjį Lietuvos Sąjūdį.

Vėliau atsiminimai spausdinami įvairiuose lietuvių leidiniuose, mokyklinėse chrestomatijose, nagrinėjami vadovėliuose. Tačiau visi spausdiniai pasirodė Lietuvoje tik po autorės mirties.

Aktorių trupė su Rūta Stalilūnaitė paruošė „Atsiminimų“ ypatingai jaudinančius skaitymus.

Pirmieji Dalia Grinkevičiūtę, jos didvyrišką gyvenimą ir veiklą aukštai įvertino didieji rusų disidentai. Su didele pagarpa ir meile apie Dalia atsiliepė A. Sacharovas, Jelena Bonner; laiškuose į ją kreipiasi „Brangioji Dalia“. Rašytojos disidentas G. Korinas parašė Dailios Grinkevičiūtės biografinę apybraižą, sukūrė jai skirtą eilėraščių ciklą.

Dailios Grinkevičiūtės atminimui atidengta memorialinė lenta prie namo-darbovietės Laukuvoje ir prie buvusio Grinkevičių namo Kaune.

Mokytojos Aldonos Šulskytės pastangomis autentiškai išlaikyti memorialiniai kambarėliai, kuriuose Dalia gyveno nuo 1974 metų iki mirties. Į šiuos kambarėlius atvyksta lankytojai ne vien iš Lietuvos.

Beje, Šilalės rajono merės Zitės Lazdauskienės dėka visą namą su tais kambarėliais nupirko savivaldybė. Žadama, esant galimybėms, pavasarį paremontuoti.

Kaip minėta, 1997 metais išleista knyga „Lietuviai prie Laptevų jūros“. O vėliau...

O reikėtų šiuos literatūros šedevrus „Atsiminimai“, „Lietuviai prie Laptevų jūros“ pakartotinai išleisti su dedikacija „Lietuvos mokykloms“. Reikėtų versti į kitas kalbas ir platinti po pasaulį.

Žavi ir jaudina kilnios žydų pastangos įvairiausiais būdais populiarinti Annos Frank „Dienoraštį“. Mes nuosirdžiai dėkiname žydų visuomeninei organizacijai „B'NAI B'RITH“ už šios knygos padovanojimą Lietuvos mokykloms. Tik gaila, kad mes negalime tuo pačiu atsidėkoti ir padovanoti Izraelio mokykloms Annos Frank tragiško likimo sesers Dailios Grinkevičiūtės „Atsiminimų“ ir „Lietuviai prie Laptevų jūros“.

Šių kūrinių laukia ir Rusijos skaitytojai. Gal Dalia Grinkevičiūtė padėtų Rusijai prisikelti iš Cečėnijos naikinimo košmaro ir kitų negandų...

Kol kas talentinga rašytoja – kankinė Dalia Grinkevičiūtė mažai žinoma pasaulyje. O dėl to kalti mes, lietuviai.

Broniaus Krivicko raštai

VYTAUTAS A. JONYNAS

Nors dėjos tai prieš dešimtį metų, iki šiol stojas prieš akis to karštymečio vaizdas: stebuklas ar monai – kėlėsi gyventi iš naujo Lietuvai! Žvali, vieninga, svajiai kūrybinga. Trūkinėjo dangalai, slėpė jos negyjančias žaizdas. Nebūdavo dienos, kad nesužinotumėm per radiją, televiziją ar spaudą kokių mums nežinomų dalykų. Juo labiau, kad pasipylė naujų savaitraščių, žurnalų, metraščių...

Rasit nedaug kam išeivijoj yra tekę vartyti *Sietyną*. To skurdokos išvaizdos „rotoprintu atmušto“ žurnaliuko pasirodymas buvo mums dar vienas įrodymas jog idealizmo ugnelė krašte nėra galutinai išblėsusi, kad skubiai plukdomi pontonai tiltui į praeitį, kad stengiamasi išplėsti iš užmaršties okupantų degraduotą ir ignoruojamą mūsų kūrėjų palikimą.

Taip švystelėjo 1989 m. penktajame *Sietyno* numeryje Broniaus Krivicko poezijos pluoštelis, lydimas Vytauto Kubiliaus pratarmės. Tikra staigmena išeiviams, prisimenantiems poetą iš Vilniaus dienų, gedėjusiems ir drauge su žemininkais/lankininkais. Mat Krivicko posūkis lyrikon kažkaip nesiderino su jo siueltu. Pažinojom jį kaip rimtą vyrą, uolų šatrijųčių literatūrinį popiečių lankytoją. Sruogos teatro seminaro dalyvį. Buvom girdėję jį skaitant savo prozą, noveliukas... Bet vokietytyje jis veikiau garsėjo kaip daug žandantis literatūrologas, kritikas, teatro spektaklių recenzentas, intelektualas.

Tiesa, frontui braškant, jis kartais prasitarėdavo nebėgias, stosis ir miško brolių gretas. Bet kas tada galėjo įsivaizduoti, kad priešas išdraskys visą Krivicką šeimą (du jo broliai žuvo taip pat partizanaudami).

Paskui atėjo žinia, kad iš tikrųjų Krivickas buvo pasukęs su savo neatsikuriamu draugu Mamertu Indriliūnu į mišką ir kad jie abu žuvę.

Pasirodo įvykių eiga buvo kiek paskubinta. *Sietyno* penktame numeryje Vytautas Kubilius (jam Krivickas buvo dėstęs Biržų gimnazijoje) patikslino ir papildė mūsų informaciją naujais faktais, būtent, Mamertas Indriliūnas buvęs pirmojo priešų pasaulų auka, Krivickas susirėmimuose nedalyvaudavęs, o vien talkinęs (panašiai kaip Vincas Adomėnas *Kas apverks jų dalį?*, 1992, autorius) po grindžio spaudai. Jis slapstėsi. Taip jam pavykė išlikti gyvam iki 1953 metų. Jis netgi sukūręs šeimą, vedęs buvusią savo mokinę. Jo paties žuvimo aplinkybės esančios neišaiškintos.

Visa tai iškelti į šviesą ir užtikrinti Br. Krivickui priklausanti vietą mūsų literatūros istorijoje liko V. Kubiliaus ir kitų sietyniečių rūpestis. Tų pačių metų septintajame *Sietyno* numeryje aptinkam žinėlę, jog 1989 m. gegužės 16 Vilniaus universiteto auditorijoje buvo pirmą kartą skaitomi Krivicko eilėraščiai. Tame numeryje buvo taip pat išspausdinti tragiškosios kartos žmonės prisimenančių asmenų tekstai (Vandos Zaborskaitės, V. Kubiliaus, kun. Kazimiero Vasiliausko, Pranės Aukštikalnytės-Jakimavičienės).

Jie prisimena savo gimtinę

(Atkelta iš 5-to psl.)

vome, radome ne tą malūną, kurį prisiminiau. Namas buvo perstatytas. Buvo didelė išskaba „Viešbutis prie ežero“. Vietoj malūno buvo įrengtas gražus restoranas. Gatvė, kurioje kadaise žaisdavome, keldami dulkes, buvo asfaltuota. Per parką nuėjome į restoraną ir buvusiam malūne pietums; valgėme cepelinus, kurie buvo labai skanūs“.

Laikraštyje yra ir pora eilėraščių. Vienas jų yra „Lietuva“, kurio autorius – Dieter Radtke, Münster. Eilėraštį jis pradeda žodžiais: „Tėvų žeme, gimtoji žeme“ ir toliau jis prisimena kapų paminklus, kaimuose skambančias dainas, kur merginos įvairiaspalviais drabužiais šoka ir ieško mylimojo, kurs greit patranskū dūmuose ar sunaikinimo lageryje žus. Po karų autorius žada Lietuvą aplankyti nekalbėdamas jos kalba. Bet ne kaip priešais iš ordino riterių laikų, bet „linksmu veidu dainas ir poetas tau tyliai šnabždesiu“.

Antras eilėraštis „Mano

Vėlesniuose (8 ir 9 nr.) *Sietyno* numeruose pasirodė tų atsiminimų srauto tęsiniai. Buvo akivaizdu, kad leidinio redakcija yra apsisprendusi išleisti sukaupą dokumentaciją atskirais leidiniais. Faktiškai tas sumanymas buvo iš dalies įgyvendintas kiek vėliau. Kai patiriam iš senesnių pasirodžiusio solidaus sąvado *Broniaus Krivicko raštai*, pirmasis šio autoriaus kūrybos tomelis buvo išleistas rotoprintu 1993 m., 500 egzempliorių tiražu. Tai buvęs pirmas ir vienintelis *Sietyno* knygynėlio leidinys. Savaimė aišku ne pilnas, kadangi jin nepateko nei Krivicko publicistika, nei vertimai.

Pravartu tačiau paminėti, kad per tą laiką skaitančios visuomenės susidomėjimas Krivicku nesilovė augęs. Ne vien jo laukė Prezidento apdovanojimas Vyčio kryžiaus ordinu, ne vien jo palaikė buvo pagerbti paminklais, kūrybinis jo palikimas išsaugė atgarsį kultūrinėje mūsų periodikoje. Bene akivaizdžiausia to pietizmo įrodymą pateikė Vytautas Kubilius, žinomas mūsų literatūros tyrinėtojas, įrikiuodamas Krivicką kaip savitą veidą turintį, brandų lietuviškojo žodžio puoselėtoją, savo traktatą *XX-to amžiaus literatūra* (Vilnius, Alma littera, 1996).

Ne sunku atspėti, kad šis Krivicko reabilitavimo procesas toli gražu nėra pasibaigęs ir kad lauktina papildomų leidinių, bet šiuo metu jo kulminaciją ženklina, kaip minėjome, knygos *Broniaus Krivicko raštai* pasirodymas.

Tai stambus, puošnus, gausiai iliustruotas 575 psl. leidinys, kurį parengė pasigėrėtinu kruopštumu Virginijus Gasiliūnas ir išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

Šiame leidinyje turime visą Br. Krivicko kūrybinį kraitį, pradedant pirmaisiais plunksnos bandymais. Pradžioj pasitinka skaitytoją fejletonai, novelės, esejistika („poetinė proza“) dramų. Metas į akis, jog pragayta jo drama *Pušis ant kalno*, kažkada sukėlusį trintį teatro seminare. Tikrumoj jokio neapsižiūrėjimo nesama. Šis tekstas paprasčiausiai pradingęs pokario sumaištyse, kaip aiškina V. Gasiliūnas.

Po jų seka Nepriklausomybės laikotarpyje ir vokietytyje rašytų spaudai knygų recenzijų bei spektaklių aptarimų skyrelis. Galbūt mažiausiai (lygiai kaip Krivicko diplominius darbas) pagrauzta laiko erozijos dokumentinė medžiaga.

Stambiausią knygų turinio dalį užima Krivicko poezijos rinkiniai: *Žiaurusis Dievas, Neužmirštuolei žydinčiai nakti, Poilsio valandai, Po Stalino saule* ir vertimų pluoštas. (Nukelta į 7-tą psl.)

Best Sellers Ltd.
Member Broker
4 Robert Speck Parkway, Suite 150,
Mississauga, Ont. L4Z 1S1

IRENA RENTELIENĖ
Pirmo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 273-4211 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirmo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarsiu.

tėviškė“, parašyta H. Oswald, Kaunas. Pradeda jis kreipiniu „Jau 50 metų, kai tave palikau“. Toliau jis prisimena savo linksma vaikystę, kai skambėjo dainos ir dangus buvo aiškus. „Dabar suprantu, kad man tėviškė esi. Po daugelio linksmų dienų sugrįžtu tavęs aplankyti“. Čia jis rašo apie Kauną ir sako, kad vos pamačius, jam ašara išriedėjo. Jis džiaugiasi, kad Kaunas toks gražus miestas ir didžioji gatvė vadinasi Laisvės alėja. Netrukus, jis sako, „tave palikau ir vėl į Vakarus traukiu. Galbūt po daugelio metų vėl tave aplankysiu“. (Pažymėtina, kad abu eilėraščiai yra be skiriamųjų ženklų).

Be čia sumintųjų dalykų, laikraštyje yra daug įvairios informacijos: mirties pranešimų su užuojautomis, gimdantiųjų sveikinimų ir kita. O laikraščio redakcija, kuri yra Burgstrasse 15a, 59755, Arnberg, Deutschland, (redaktorius Artur Kraemer, Günter Schöps) visus sveikina, linkėdami rimto adventinio susikauptimo, gražių Kalėdų, sveikatos ir laimės 2000 metais.

Broniaus Krivicko raštai

(Atkelta iš 6-to psl.)

Su darbščia ir įžvalgia V. Gasiliūno asmenybe čia rašančiam teco pirmą kartą susidurti aptariant jo 1993 m. pasirodžiusią kompiliaciją *Metmenų laisvieji svarstymai, 1959-1989*. Tuo sąvadu autorius norėjo suapibūdinti Lietuvos žmones su *Metmenų* žurnalo bendradarbių pastangomis suvokti visas Lietuvos dilemas pilnoje jų dinamikoje.

Ar V. Gasiliūno atliktoji *Metmenų* straipsnių atranka buvo tikrai reprezentatyvi – kitas klausimas, bet esmėje šios ambicingos antologijos sudarytojai teko dirbti su siaurais kabinetinėje erdvėje. Sudaigstant naujam leidiniui Krivicko biografiją, V. Gasiliūno laukė pernelyg sudėtingas uždavinys. Jis privalejo ne vien išryškinti esminius Krivicko asmenybės bruožus bei jos raidą, bet ir nutapyti jo laikotarpio fono drobę.

Džiugu konstatuoti, kad Gasiliūnas sėkmingai įveikė šiuos abu uždavinius, tik gal kiek ilgėliau užsiėmęs prie gimnazijos suolo ir jo mokytojų portretų. Jis teisingai išvalgė visus galimus „autoritetų“ poveikius. Nebent kiek primiršdamas J. Ambrazevičių, kurio balsas protpais girdisi Krivicko recenzijų stiliuje. Bet reikia pripažinti, kad atkuriamas Krivicko portretas yra tikroviškas, nenusaldintas. Gasiliūnas neprasikalsta, jokių piešiamųjų asmenų idealizavimu. Ne mažiau nuosaikiai, be pertempimų, be retorikos būbavimų, atkuriamas ir istorinis fonas. Savaimė suprantama, tas montažas paremtas įvairių liudininkų išsipašakojimų punktyrų, kuriuos reikėjo susirasti. Ir čia Gasiliūnas parodo nemažai sumanumo.

Atrodytų, kad šiuo metu kiekvienas išeivis yra susikūręs savąjį vaizdą apie tai, kas dėjosi pirmasiais pokario metais. Be abejonės, jam į pagalbą bus atėjusi čionykštė ir tenykštė beletristika, memuarinė raštija, pagaliau tokie veikalai kaip L. Mockūno *Pavargės herojus*. Bet esminiai stalininio šėliojimo faktai kiekvienam žinomi: naujokų gaudymas kariuomenės, žemdirbių apkrovimas pyliavos bei apiplėšimas paskolos lėšomis, strybų savivalės, laisvės kovotojų lavonų niekinimas, pagaliau siaubingoji išvežimų banga 1948 m. Visą tą nerimo ir baimės klimatą atveria Krivicko plunksna, bet V. Gasiliūnui pasiseka tą visuminį reginį savaip retušuoti. Nebūtina išsvešinti, bet pasakyti, kad okupacijos slėgis įvairavo laiko ir vietos koordinatėse. Nebuvo vienodai intensyvus.

Mums, išeiviams, galbūt ne visai įtikima, bet Gasiliūnas užsimena, kad užplūdus pačiojo pradžioj bolševikų amarui, kurį laiką žmonės turėjo iliuzijų, esą pavergejai pasikeitę gerojone pusėn, nebebūsią išvežimų, ir t.t. Patį Krivicką juk atleidė nuo kareivystės, nes visur buvęs mokytojų stygius. Tik vėliau jis praregėjo, kad jo rašiniai „nešvarūs“, kad jam nelikę kito kelio kai šlietis prie partizanų.

Pasikliaudamas žmonių liudijimais, Gasiliūnas patvirtina, kad Krivickas nedalyvavęs sankirtose su priešu. Kadangi rezistencijai labai trūko žmonių, turinčių aukštesnį išsilavinimą, Krivickui beveik neišvengiamai teko ryšininko – žurnalisto pareigos. Netrukus jis įsigijęs nemažą autoritetą partizanų tarpe.

Kitų pilietinio karo viesulan įsuktų žmonių dalis buvo nepalyginamai šurpesnė, kad ir sakysim, Krivicko sesers, kurios išsipašakojimą Gasiliūnas sumaniai panaudoja kaip iliustraciją. Isterpia jis taip pat ir kitų žmonių liudijimus. Iš jų matyti,

Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutėje. Iš dešinės – mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė, mokytoja Donata Puterienė

kad Krivicko pažiūros į ginkluoto pasipriešinimo prasmingumą kiek kaitaliojosi. Jis nevengęs pvz. patarti kitiems pasinaudoti priešo skelbiamomis amnestijomis. Gasiliūnas teigia, kad tiek miško broliai, tiek paprastai lauko darbininkai Krivicką mėgė ir gerbė, dainuodavę jo sukurtus posmelius. Jis pamini net pusiau anekdotišką nutikimą, kaip partizanai atgabėję Krivicką pas vieną rašalių, šlovinusi bolševikus, kad jis tą žmogelį pamokytų. Kad pavergėjui pasiutusiai norėjęs likviduoti „banditą“ pasirašantį Vilniaus slapyvardžiu, cituojamas faktas, jog už jo galvą buvo pažadėta 5000 rublių premija. Aukštaičių garbei tenka pripažinti, kad susigundžiusių neatsiradę...

Didelis Gasiliūno įvado privalumas yra tas, kad jis nesibaimina paminėti kai kurių, manding neracionalių ar bent tokiomis atrodančių Br. Krivicko poelgių. Vienas jų yra pvz. siuntinėjimas, ne vien LLKS viršininkai bet ir draugams ar pažįstamiems savo rinkinelių perrašų. Kitas – jo pomėgis fotografuoti, lyg niekur nieko, pilno kautynių aprangoj. Trečias – jo susižavėjimai Puškinu, Čechovu ir rusų literatūra aplamai, jau nekalbant apie J. W. Goethe, kurio vertimai užima nemažą leidinio dalį. Gasiliūnas įžiūri šiame atotrūkyje nuo tikrovės visai natūralų, žmogišką norą išvengti užmaršties. Toji prielaida neabejotinai teisinga.

Bet tas Krivicko „bėgimas nuo realybės“ interpretuotinas, manding, ir platesne prasme, kaip kova už savojo aš, savojo identiteto, išlikimą. Netenka abejoti Krivicko požiūriais, kad plunksna galingesnė už kardą, ar kad „juoko bioj tas, kas nieko nebijo“ (pasak Gogolio). Šmaikšti jo plunksna buvo paveikus priešnuodis pavergejo melams ir pramanams. Bet galėjo Krivicką apnikti abejonės, ką sakys toji pilietinė angažuoto laisvės kovai žmogui anaiptol nefasadinė lyrika būsimoms kartoms, ar išeis ji kada i dienos šviesa.

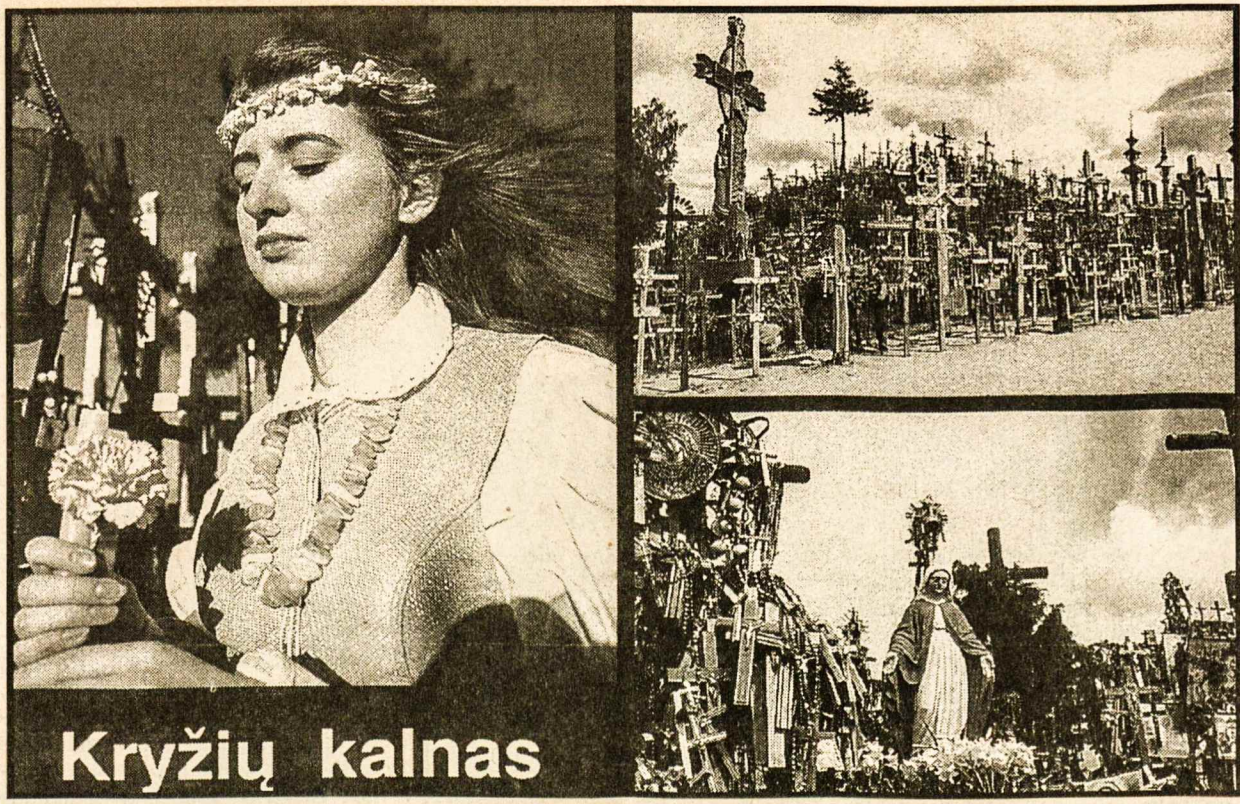
Būkim atviri: nei aptariamasis leidinys, nei Gasiliūno įvadas, nei pagaliau tos nuotraukos Krivicko su „kalasnikais“ ar „Maschinenpistolēm“ rankose neatveria Krivicko žmogiškosios tragedijos visoje plotmėje. Ir tai joks priekaištas leidiniui. Veikiau komplimentas, kad poeto figura išlieka pusiau slėpininga su visom žmogiškom silpnybėm ir neurozėm.

Krivicko, kaip ir kitų moko brolių, istorija nėra vien pasaulio užmirštų, vienšų „desperados“ kovos prieš ugnies persvarą turinti, klastingą prieštą istoriją, bet ir mūsų prieš dvasinį suluošinimą istorija. O to dvasinio genocido neužfiksuos jokia foto nuotrauka.

Mes niekad nesužinosim, kokių minčių varstomas gūžis Krivickas savo žeminėj, veikiamas žinelių apie artimųjų bei draugų žūtį, apie „skrebų“ saviavals, buvusių ginklo draugų klaišias išdavystes. Leidinio medžiaga vienok leidžia spėti, kokiom priemonėm gynėsi Krivickas nuo to depresinių, apatių ir neviltingų nuotaikų, nuo priešo brukamo susidvejimo ir nusižmoginimo, nuo kurių palūždavų kiti. Gasiliūnas siūlo prielaidą, kad Krivickui padėjęs pakelti vienatvę ir egzistencijos absurdą jo tvirtas įtikėjimas, jog „laisvė yra ir asmens ir tautos visavertės egzistencijos pamatas“.

Broniaus Krivicko raštai tikrai tai hipotezė patvirtina.

BRONIAUS KRIVICKO RAŠTAI. Parengė Virginijus Gasiliūnas. Išleido Lietuvos gyvenimų genocido ir rezistencijos tyrimų centras. Vilnius, 1999.

Lankytoja su žvakute Lietuvos kryžių kalne

Nuotr. Z. Ripinskio

Poezijos popietė Kalifornijoje

Albinas Bernotas, zanavykas, pamilęs Labanoro girias, kurios žadina jam kūrybinį įkvėpimą

IGNAS MEDZIUKAS

Trisdešimt ketvirtoji Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių literatūros popietė įvyko 1999 m. gruodžio 5 d. Šv. Kazimiero parapijos saleje. Ją pradėjo sam-būrio pirm. Vytautas Vidugiris. Šios popietės dėmesio centre buvo svečias iš Lietuvos poetas Albinas Bernotas, kai kieno pavadintas poetu iš Labanoro girių, nes, būdamas suvalkietis, pasitraukęs iš Vilniaus, apsigyveno prie Labanoro girių.

A. Bernotas gimė 1934 m. kovo 21 d. Urvinuose, Šakių rajone. 1958 m. baigė pedagoginį Vilniaus institutą. Pagrindinė studijų sritis – lietuvių kalba ir literatūra. 1959 m. pradėjo dirbti žurnalo „Moksleivis“ redakcijoje, iš kurios perėjo į „Jaunimo gretų“ redakciją. 1966-1975 m. darbavosi LTSR rašytojų sąjungoje. 1976-1978 m. žurnalo „Pergalės“ vyr. redaktoriaus pavaduotojas.

A. Bernotas išleido eilėraščių rinkinius „Lygumos bunda“ (1960), „Žaibų tyla“ (1965), „Karšti lapai“ (1968), „Slenkstis“ (1972), „Paglostyk žolę“ (1980); už pastarąjį rinkinį gavo valstybinę premiją. Vėliau jis išleido rinkinį „Nusigręžusi žvaigždė“ (1963), rinktinę „Vėžės“ (1981). Literatūros istoriko ir kritiko Vytauto Kubiliaus nuomone, Bernoto poezijoj vyrauja Lietuvos kaimo istorinės raidos apmąstymai, pasaulio prieštarų motyvai, reiškiamas kaimo buities ir gamtos vaizdas. Pirmųjų rinkinių eilėraščiams būdinga aprašinėjo stiliatika, retorinės intonacijos, vėlesniųjų – dinamiška ritmika, kontrastingas prasmų sandėris, dažna regėjimo taško kaita. Rinkiniuose „Paglostyk žolę“, ir „Nusigręžusi žvaigždė“ – ryški pragmatiška kompozicija, derinama su fundamentalia pasaulio esmių nuovoka.

A. Bernotas yra ir gabus vertėjas, išvertęs H. Šilkino „Santakos mozaika“, J. Zejerio

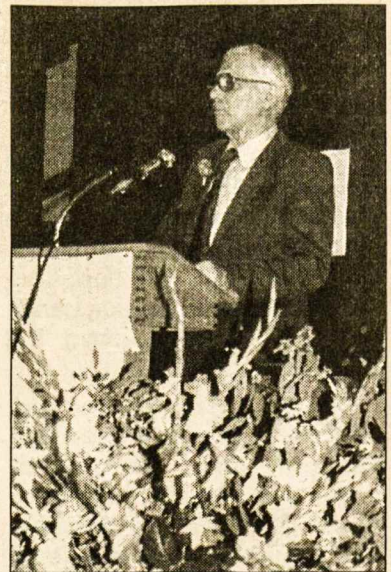
„Lietuviškos godos“ ir kitų autorių kūrinių.

A. Bernotas augo grėsmin-gose Antrojo pasaulinio karo sąlygose ir vaikystės dienomis išmoko, kaip išilaikyti sovietiniuose vandenys, kad nepasikęstų, todėl jo ankstyvoji kūryba negalėjo būti paženklinta natūraliu nerūpestingumu, kaip paprastai būna jaunų žmonių kūryboje. Jis, būdamas 10 metų, lankydamas mokyklą matė, kaip iš klasės buvo pašalintas pagrindinis krikščionybės simbolis kryžius ir jo vietoje pakabinatas Stalino paveikslas. Jis pasakoja, kad jų namuose partizanai būvę dažni svečiai. Ginkluoto pasipriešinimo laikotarpį jis pateikia savo naujai parašytoje knygoje „Pro dūmus: deimantais nusėtas“ (1998), už šią knygą jam buvo paskirta Gabrielės Petkevičaitės literatūros premija. Už knygą „Pigmaliono sindromas“ (1989) jis taip pat gavo premiją. Apskritai, paskutiniojo metu literatūros kritikai jį laiko vienu iš stipriausių XX-jo šimtmečio antrosios pusės poetų.

Su svečiu rašytoju Bernotu ir jo kūryba auditoriją supažindino rašytoja Alė Rūta, bet publika pati galėjo susidaryti literatūrinį vaizdą ir savo nuomone išgirdusi iš autoriaus lūpų jo poezijos skambesį ir prozos grožį. Literatūros mylėtojai galėjo įsigyti autoriaus naujausią knygą ir čia pat gauti jo autografa.

A. Bernotas skaitė savo poeziją dviem išėjimais, prozą – vienu išėjimu į sceną. Pranas Visvydas irgi skaitė savo eilėraščius, kuriuos auditorija šiltai sutiko. Lietuvių literatūros istorikas Pranas Naujokaitis jo kūrybą laiko artimą žeminiukų krypčiai, tačiau yra kitaip manančių.

Naujai įvestas į programą dalykas – Juozo Kojelio pokalbis su poetu A. Bernotu lietuvių daugiausia sovietmečio laikotarpi, kuriame cenzūra varžė

Rašytojas ALBINAS BERNOTAS Los Angeles literatūros popietėje 1999.XII.5

laisvos išraiškos kūrybą. Jis pasikaitė tuo laikotarpiu parašytą eilėraščių „Turniškes“, kurį cenzūra, kaip nepatinklų valdančiai klasei, buvo padėjusi į specialų fondą.

Poezijos pluoštą šioje literatūros popietėje išgirdome ir iš VD universiteto garbės daktaro Bernardo Brazdžionio, be kurio turbūt neapsieinama nei vienoje popietėje. Poetas jau nepriklausomoje Lietuvoje skynė laurus. Jis scenoje iškyla ne tik turiniu bei ritmika, bet ir geru savo poezijos skaitymu.

Prieš vaišes maldą sukalbėjo kun. Stanislovas Anušis, o popietės užsklandoje A. P. Raulinaitis apgailestavo, kad jis, irgi kaip suvalkietis, pavydi rašytojui Bernotui jo gražių, sklandžių tekančių žodžių. Rengėjų vardu dėkojo visiems šios popietės dalyviams, savo kūryba prisidėjusiems prie jos pasisekimo ir žinoma, klausytojams, be kurių nebūtų literatūrinis renginys.

Vėliau dr. Z. Brinkio rezidencijoje buvo susirinkę programos dalyviai ir jos organizatoriai.

Labas rytas

Labas rytas tu, Dangau saulėtai! Labas rytas žemiški takai. Gal matysiu dar dirvas apsėtas? Dar kvėpuos pavasariu laukai!

Spinduliuos dangus liepsnoja, čiuaba paukščiai, nors aplink – vėsa. – Aš gyva! Gyva! – kartoju. Dar manyje mana dvasia.

Baltas debesis lengvai praplaukia. Šakelė pumpurų pro langą moja. Juoda mirtis manęs vis laukia, O aš gyva, gyva! – kvėpuoju.

Kiek kartų ji prašal praėjo. Net šitą kūną nešamą mačiau. – Nejau čia aš? – tada galvoju, Kol veidą mediko nepamačiau.

Tad, labas rytas, žemiškas pasauli! Dar nebaigti keliai sunkiausi. Dar tu palauk, palauk, mirtie, Dar šiandien mes neiškeliausim.

Dar ryto maldą aš kartosiu Šiandien, o gal ir ryt, poryt... Gal dar varge ką nors paguosiu? Kas gali šitą pasakyti.

Labas rytas, Viešpatie mieliausias! Labas rytas spindintis dangau! Labas rytas Motina švenčiausia! Aš gyva. Laiminga. Nubudau!

Birutė Papeckienė, Marijampolė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Du didieji kompozitoriai J. S. Bachas ir G. F. Hendelis, gyvenę ir kūrę tuo pačiu XVIII šimtmečio laikotarpiu, patyrę daugybę paralelių, niekada nebuvo susitikę. O kai Hendelis paskutinį kartą į Vokietiją atvyko 1750 m., Bachas jau buvo miręs. Tų dviejų žyminių išgalvotą istoriją apie jų susitikimą parašė P. Barzo, jų vardus panaudojęs dviejų skirtingų kūrėjų charakteristikai nušviesti. Pjesės „Susitikimas“ premjera įvyko 1999 m. lapkričio 20 d. Lietuvos valstybiname dramos teatre. Vaidino žymieji aktoriai R. Adomaitis, V. Tomkus ir D. Banionis, šią pjesę režisavęs. Muziką sukūrė F. Latėnas, scenografiją – S. Bocullo. Apie šį įdomų ir retesnį spektaklį rašo „Atgimimas“ (1999 m. 41 nr.).

A. a. Vytautas Augustinas, žymusis nepriklausomos Lietuvos fotografas, mirė Vilniuje 1999 m. spalio 22 d., sulaukęs 87 metų amžiaus. Velionis gimė 1912 m. liepos 25 d. Leliūnų miestelyje, Utenos apskr. gausioje siuvėjo šeimoje. Nuo pat vaikystės dirbo įvairius darbus, mokėsi siuvėjo amato. Kaip nekrologe („Literatūra ir menas“ 1999.X.30) pastebima, vyresnio brolio dovotas foto aparatas Vytauto kelią pasuko kita linkme – pamėgo fotografuoti, ilgainiui pomėgis pavirto meniniu profesionalumu. Persikėlęs gyventi į Kauną 1929 m., pradėjo dirbti firmoje „Viskas fotografijai“. Fotografavo Kauno apylinkes, dirbo policijos fotografu, dalyvavo parodose, bendradarbiavo spaudoje. Velionies darbai 1937 m. buvo rekomenduoti tarptautinei parodai Paryžiuje. Pasitraukęs į Vokietiją 1944 m., fiksavo lietuvių gyvenimą, paliko didelę fotodokumentaciją. Į Lietuvą grįžo 1995 m., parvežęs pustrčio tūkstančio negatyvų. 1997 m. Valstybiniame muziejuje buvo surengta jo darbų paroda. Velionis palaidotas Vilniaus Sudervės kapinėse.

Lietuvos kultūros fondas kartu su Vilniaus apskrities administracija š.m. sausio 14-15 d.d. surengė vąj „Knygų viliotinis“. Atnešę knygų į Lietuvos kultūros Meno saloną, veikiantį A. Jakšto g. 9, galėjo pasirinkti mainais fond esančių knygų, kurių nemaža dalis yra Amerikoje išleistų, daugeliui Lietuvos gyventojų nematytų ir nežinomų. Vajus, atrodo, rėmėsi kadaise keltu sumanymu skelbti knygnešio dienas ar savaites, per kurias knygos būtų siunčiamos giminėms, pažįstamiems, vietos bibliotekoms. Buvo reikšta nuomonė, kad toks pasidalinimas knygomis būtų gyvas, judrus paminklas carų priešpaudos knygnešiams prisiminti ir juos pagerbti. („LA“).

A. a. kun. Kazimieras Kuzminkas (1906-1999), pasižymėjęs „Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos“ leidyboje įvairiomis kalbomis, mirė Lietuvoje 1999 m. spalio 29 d., palaidotas gimtosios Naujamiesčio parapijos kapinėse. Velionis mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, studijavo teologiją ir filosofiją Kauno Vytauto Didžiojo universitete, kunigu įšventintas 1932 m. Vikaravo Leliūnuose, Krinčine, Panevėžyje, kapeliono pareigas ėjo Vabalninko mergaičių amatų mokykloje. Į Vokietiją pasitraukė 1944 m. Karui pasibaigus, Austrijos Innsbrücke studijavo scholasting filosofiją. Į JAV atvyko 1960 m., Čikagoje apsigyveno 1974 m., suorganizavo „Kronikoms“ leisti draugiją ir tą darbą sėkmingai dirbo iki Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Nuolatiniam gyvenimui grįžo į Vilnių 1993 m. Grįžęs gimtojoje Naujamiesčio parapijoje įsteigė Lietuvos kryžių ir „LKB kronikos“ muziejų. Apie velionies nuopelnus plačiau rašoma „XXI amžiaus“ 87 nr. **Snk.**

• Mokslas yra viršūnė, į kurią tik nedaugelis telstengia įkopti. Pareiga yra takelis, kuriuo kiekvienas gali eiti. (L.Morris)

Dail. Tamošaitis grįžo Lietuvon

Š.m. sausio 8 d. Toronto oro uoste atsiveikintas ir išlydėtas į Lietuvą dail. Antanas Tamošaitis. Jį išlydėjo KL fondo atstovai ir Tautodailės instituto nariai. A. Tamošaitis gyvenimo draugė Anastazija Tamošaitienė yra mirusi 1991 m. ir palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. A. ir A. Tamošaičiai įsteigė ir ilgus metus vadovavo Tautodailės institutui. Puoselėjo liaudies meną, audė taut. drabužius, kilimus, piešė paveikslus. Vienas didesnių darbų, trukęs porą metų – kilimas, kurį audė Toronto tautodailininkės Tamošaičių priežiūroje. Jis puošia Anapilio didžiosios salės prielaidą.

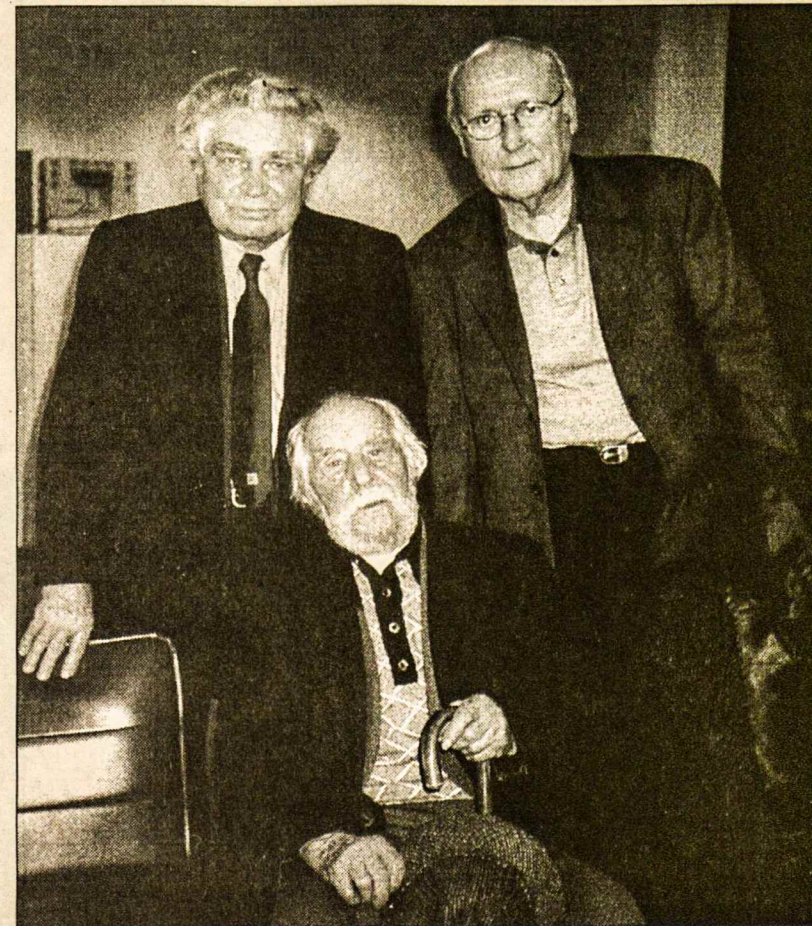
Išvykdamas į Lietuvą Ant. Tamošaitis nuolatiniam apsigyvenimui papildė savo įnašą į Kanados lietuvių fondą viršydamas 500,000 sumą su pageidavi-

mu, kad palūkanos būtų skiriamos Dailės akademijai ir A. A. Tamošaičių įrengtai galerijai „Židinys“ Vilniuje.

Anastazijos ir Antano Tamošaičių vardu dabartinis įnašas į Kanados lietuvių fondą iki šiol yra didžiausias. Su šiuo stambiau pusės milijono įnašu KLF peržengė trijų milijonų dolerių sumą. Kanados lietuviams, pagal jų skaičių šiame krašte, tai nemaža suma. KLF remia lietuviškos išlaikymą Kanadoje ir skiria nemažą paramą Lietuvai.

KLF linki A. Tamošaičiui, einančiam 94-tuosius metus, sveikatos ir nenuilstamos energijos vadovauti savo sukuriamam „Židiniui“ Vilniuje. Į „Židinį“ perkelta dauguma A. A. Tamošaičių darbų iš Kanados.

B. Saplys

Dail. Antanas Tamošaitis, 94 metų amžiaus (sėdi), pasirošęs skrydžiui į Lietuvą, ir jį išlydėję – Bronius Saplys ir Eugenijus Čuplinskas

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.25%	Asmenines paskolas nuo 7.75%
180-364 d. term. ind. 4.05%	Sutarties paskolas nuo 7.75%
1 metų term. indėlius 4.60%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 5.25%	1 metų 7.35%
3 metų term. indėlius 5.60%	2 metų 7.85%
4 metų term. indėlius 5.85%	3 metų 8.05%
5 metų term. indėlius 5.85%	4 metų 8.20%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.60%	5 metų 8.30%
1 metų GIC-met. palūk. 4.85%	
2 metų GIC-met. palūk. 5.50%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 5.75%	1, 2, 3 metų 5.95%
4 metų GIC-met. palūk. 5.85%	
5 metų GIC-met. palūk. 6.10%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.85%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.85%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.10%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

• MLS skelbimas

• Komisas 3½%

• Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker

Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS

VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,

Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence Ave. W.

ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalbiniai mašinos, džiovintuvus

• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinos, voryklas

• Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Londono lietuvių beisbolo komanda "LT kirminalis". Pirmoje eilėje iš kairės: P. Sergautis, R. Navickas, L. Walcarus, L. Navickas, M. Havens, R. Lukošius; antroje eilėje – S. Rekštis, V. Navickas, R. Rekštis, A. Vindašius, D. Walcarus, E. Lukošius, L. Lukša

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tvynių žemdirbiams padėti, buvo toks stiprus ir visuotinis iš pavienių kanadiečių, provincijų bei savivaldybių vadovų, politikų ir kitų sporto šakų sportininkų, mėgėjų ir profesionalų, kad liberalams teko prisipažinti klydus ir atšaukti tą planą. Gelbėdamiesi įkliuvę į keblą padėti liberalai skelbė, kad jie "jautrūs kanadiečių nuomonei". Tačiau istorija liudija, kad ne visada: balsuotojų "sukilimas" prieš neišsėtą rinkiminį pažadą panaikinti GST mokesčių buvo irgi stiprus, bet neišgirstas.

Penkiasdešimt septyni nuosimčiai kanadiečių nesimankština, rodo 1996/97 metais pravaistas gyventojų apklausinėjimas. "National Population Health Survey" apklausinėjo po 1,200 šeimų kiekvienoje provincijoje ir neseniai paskelbė duomenis. 1994/95 metų duomenys rodo, kad maždaug tiek pat – 58% kanadiečių, nesimankština. Pagal amžiaus skalę, vyresnio amžiaus žmonės mažiau mankština, pagal lytį vyrai daugiau sėslūs, o pagal provincijas sėsliausi yra Prince Edward Island gyventojai. Kitoje skalės pusėje – Britų Kolumbija. Nesimankštino rezultatai: 43% kanadiečių sveria normaliai, 19% nešioja šokių toki antsvorį, 17% sveria gerokai per daug, o 13% yra visai nutukę (sveria daugiau negu 20% virš normalaus svorio).

Technologija pasitarnavo vagių gaudyme. "The Toronto Star" neseniai aprašė įvykį, kur žemės satelitinės sistemos (Global Positioning System Satellite) dėka buvo surasti ir sugauti automobilio vagys. Kitchener-Waterloo rajone trys jaunuoliai pavogė "Thrifty" nuomojimo bendrovės automobilį, kuris buvo aprūpintas vietos nustatymo aparatu. Netrukus buvo nustatyta, kad jaunuoliai dideliu greičiu važiuoja Toronto link. Jie buvo perspėti telefonu (kuris irgi buvo įmontuotas automobilyje), bet neregavo. Policija buvo painformuota ir ji pradėjo sekti pavogtą automobilį. Kai šis sustojo prie raudono šviesoforo Toronte, vienu "peilytės" spustelėjimu automobilio eiga sekantis kompiuteris išjungė motorą. Nustebe vagys mėgino pabėgti pėsčiomis, bet buvo policijos sulaikyti. Nuo pavogimo iki vagių sugavimo tetruko mažiau kaip valandą. Vietos nu-

Marius E. Rusinas, CLU CFP

(Certified Financial Planner)

RESP, RRIF, LIF

ANNUITY, RRSP

Patarnauju visose pensijų srityse

Net Worth Financial Planning Inc.

1576 Bloor Street West

Toronto M6P 1A4

(priešais Lietuvių Namus)

416 588-2808

ADMINISTRATORIUS "NERINGOS" STOVYKLAI

leškomas asmuo su profesiniu pasiruošimu ir patirtimi, gerai mokantis lietuvių ir anglų kalbas ir galintis dirbti ištisus metus.

"Neringos" stovykla yra Nek.Pr. Marijos seserų globoje, Vermonto valstybėje; ja naudojasi jaunimas ir suaugę.

ASMENYS, KURIE DOMĖTŲSI ŠIUO DARBU, PRAŠOMI KREIPTIS DABAR PRISIUNČIANT SAVO GYVENIMO IR DARBO APRAŠYMĄ ("CV"):

"Neringos" taryba, 600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

PERSIKĖLĖ I NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE

300 North Queen St., Suite 105N

Ethobicoke, Ont. M9C 5K4

(šiaurinė pusė Queensway; priešais Sherway Gardens)

Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305

Faksas 416 620-7584

Sportas

Londono lietuvių beisbolo komanda "LT kirminalis" dėkoja Londono lietuvių sporto klubui "Tauras" už finansinę paramą. "LT kirminalis" įstojo į ŠALFAS organizaciją ir 1999 m. rugpjūčio 28 ir 29 d. dalyvavo beisbolo turnyre Wasaga Beach, Ont. Susitikime su senais draugais ir linksmai praleidome savaitgalį. Jau pradžioje planuoti 2000 m. turnyrą ir ieškome daugiau gerų žaidėjų. Gal suorganizuosime antrą komandą. V.N.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Klyvlando "Cavaliers" vidurio puolėjui Žydrūnui Ilgauskui buvo atlikta kairės kojos operacija: persodintas ir mediciniškai varžtas sutvirtintas 1999 metų viduryje lūžęs vidinis pėdos kaulas. Ši sezoną jis jau nebegalės rungtyniauti. Šabtajus Kalmanovičius pareiškė, kad jis daugiau nerems Kauno "Žalgirio" krepšinio komandos ir savo 35 nuosimčius klubo akcijų žada perleisti Arvydui Saboniui. LKL savaitgalio rungtynių rezultatai: Vilniaus "Sakalai" – Šiaulių "Šiauliai" 71:66, Marijampolės "Kraivenė" – Klaipėdos "Neptūnas" 87:79, Vilniaus "Sakalai" – Panevėžio "Sema" 70:83, Alytaus "Alita" – Klaipėdos "Neptūnas" 87:79.

FUTBOLAS: Maskvoje vykstančiame tarptautiniame "Sandraugos taurės" futbolo turnyre Lietuvos čempionai Kauno "Žalgirio" futbolininkai (01-25) pralaimėjo Maskvos "Spartak" 0:2 ir nepateko į pusfinalį.

ŠACHMATAI: Tarptautinė šachmatų federacija (FIDE) paskelbė 200 geriausių pasaulio žaidėjų. Šešiolikmetei Viktorijai Emilijai iki 20 metų, pripažinta devintoji vieta. Šachmatų dievės Kaisės vardą pavadintas sostinės klubas su rengė žaibo partijų turnyrą. Pirmąją vietą iškovojo didmeisteris Aloyzas Kveinsys, surinkęs 7 taškus iš 9 galimų, antrąją ir trečiąją vietą – didmeisteriai Darius Ruželė ir Gediminas Šarakauskas, surinkę po 6,5 taško.

JOJIMAS: Tarptautinės žirgų sporto federacijos (FEI) 1999 metų pasaulio konkurso varžybose, susumavus visus turnyro rezultatus, du lietuvių pateko į geriausiųjų šešioliktą. Šilutės rajono sporto klubo "Lankupiai" treneris Pranas Milkinas užėmė keturiolikta vietą ir Kauno sporto mokyklos "Marva" raitelis Rimantas Babrauskas šešioliktą – šalies rinktinė tarp dalyvavusių 767 raitelių iš 31 valstybės užėmė ketvirtą vietą.

SUKAKTIS: Lietuvos parolimpinis komitetas (LPOK) pažymėjo savo veiklos dešimtmetį naujoje būstinėje Vilniuje. Olimpiadės žaidynėse, pasaulio Europos čempionatuose (LPOK) atstovai iš viso pelnė 121 medalį, iš jų 41 – aukso. Šių metų parolimpinėse žaidynėse Sydny mieste dalyvavimo teisę iškovojo 16 sportininkų.

Atitaisymas: Praeito numerio sporto žinios padaryta klaida. Buvo parašyta, kad Šabtajus Kalmanovičius Kauno verslininkui Vladimirui Romanovui vėl atgal už 1000 tūkstančių JAV dolerių pardavė Kauno "Žalgirio" futbolo klubą, o turėjo būti už 100 tūkstančių JAV dol. V.P.

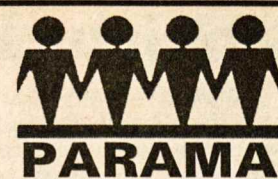
Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,

Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
4.05% už 180-364 dienų term. indėlius
4.60% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.50% už 3 m. term. indėlius
5.60% už 4 m. term. indėlius
5.85% už 5 m. term. indėlius
4.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.85% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.10% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)

5.35% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
6.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.35% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.60% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
4.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 7.35%
2 metų 7.85%
3 metų 8.05%
4 metų 8.20%
5 metų 8.30%

su keičiamu nuosimčiu 5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgijas iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgijas

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

Lietuvos banko piniginių monetų pardavimas. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiama pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

• Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Ethobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklapis: www.parama.net

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,

greitą dėmesį,

sąžiningumą,

išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Ethobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.

▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.

▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.

▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road

(tarp Eglinton ir St. Clair),

Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd.

ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.,

TORONTO, Ont. M6R 2L2

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.

Besiruošiantiems šią vasarą skristi į Lietuvą su suomių "FINNAIR" oro linija, nusipirkusiems bilietą iki vasario pabaigos pritaikysiu \$150 dolerių nuolaidą! Skambinkite tuoj pat ALGIUI MEDELII.

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Torontas įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŲŠU GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Prašomi atsiliepti

Buvę solistės Elzbieta Kardelienės studijų mokiniai

Pagerbiant sol. Elzbieta Kardelienės atminimą, jos vardu yra įsteigtas stipendijų fondas Montrealio kredito unijoje "Litas", sąskaitos nr. 6055 (1475 rue de Seve, Montreal, Que. H4E 2A8).

Būtų malonu, kad buvę sol. E. Kardelienės mokiniai bei mokinės savo auka paremtų šį stipendijų fondą ir per jaunąją kartą pratęstų jos atminimą. Yra išleista operos solistės E. Kardelienės arijų, dainų ir giesmių kasetė. Ją galima įsigyti pas sol. A. Keblių, 3505 St. Famille str. #1009, Montreal, Que. H2X 2L3 (auka – 25 doleriai). Kviečiame prisidėti muzikos mylėtojų savo aukomis prie šio fondo.

Stipendijos skirstymo komisija Klaipėdoje: Universiteto Menų fakulteto dekanas A. Alanskas, solistė V. Vadoklienė ir dainavimo katedros vedėja O. Glinkaitė. Montrealyje už stipendijų fondą yra atsakingi: Aldona Morkūnienė, Antanas Mickus, Dainius Juras ir Antanas Keblys.

Pasipuošę blizgančiais vainikėliais ir spalvingomis apikaklėmis, Maironio mokyklos mažieji savo gamintas žvakutes neša dovanoti užgimusiame Kūdikėliui Jėzui Kalėdų eglutės pasirodyme

Saugios išeities ieškant

Nei Šiaurės Atlanto, nei Europos sąjunga nėra Lietuvos gelbėtojai. Saugumą gali užtikrinti tik pati Lietuvos valstybė savo jėgomis

HENRIKAS KUDREIKIS

Bandau sukaupyti krūvon galybę įspūdžių, nuomonių, kurias patyriau važinėdamas po Lietuvą 1999 m. vasarą. Ką čia rašysiu – didelio būrio įvairių užsiėmimų: redaktorių, kariškių, mokytojų ir paprastų žmonių-ūkininkų pareiškimai.

Šiandien Lietuvos visuomenė labai nerami. Nors mano sutikusių asmenų dauguma balsavo už dabartinę vyriausybę, kai kurie jų tremtiniai, deja, ne vienas jų neturėjo gero žodžio apie dabartinę koaliciją. "Williams" problema paliks ramybėje, nes nemačiau spaudoje detalių nei paaiškinimų, kiek tai iš to bus naudos Lietuvai. Užklausti tautiečiai vienbalsiai sutartį su "Williams" smerkė. Jų nuomone, vyriausybė pasirašė šią sutartį, siekdama palengvinti įstojimą į ŠAS (NATO).

Spaudoje pasirodė JAV Lietuvos bendruomenės vadovės p. Narušienės patarimai Lietuvai, kuriuos valstybė vargu galėtų įvykdyti, būtent skirti 2% biudžeto karinėms pajėgoms. Tai esą padėtų greitai įsijungti į ŠAS. Vienas redaktorių Vilniuje ir visa eilė inteligentų paaiškinė, kad finansinė krizė valstybėje liečia beveik visas svarbias valstybės sritis. Kariuomenės ir policija neturi iš ko sumokėti elektros ir vandens sąskaitas, policijos (pasienio) laivai stovi uoste, nes neturi už ką pirkti benzino, trūksta lėšų vaistams pirkti iš užsienio, merdi ligoninės, trūksta lėšų pensijoms...

Turėjau progą iš arti pažinti Lietuvos ūkininko dalį. Lietuva dar nepriimta Europos sąjungon, tačiau ūkininkai jau pajuto pirmą smūgį, nes vyriausybė jau dabar nori priimti europietiškus gamybos standartus. Dėl vadinamos laisvosios prekybos ūkininkai negali parduoti kiaulių, karvių, paukščių, javų. Šie visi ar dalis žemės ūkio gaminių įvežami iš Lenkijos, Belgijos, Olandijos, Prancūzijos ir Vokietijos. Masinės gamybos ir modernizacijos gaminius atveža už pigesnę kainą.

Savo akimis mačiau, kaip Žemaitijos ir Suvalkijos (Šakių)

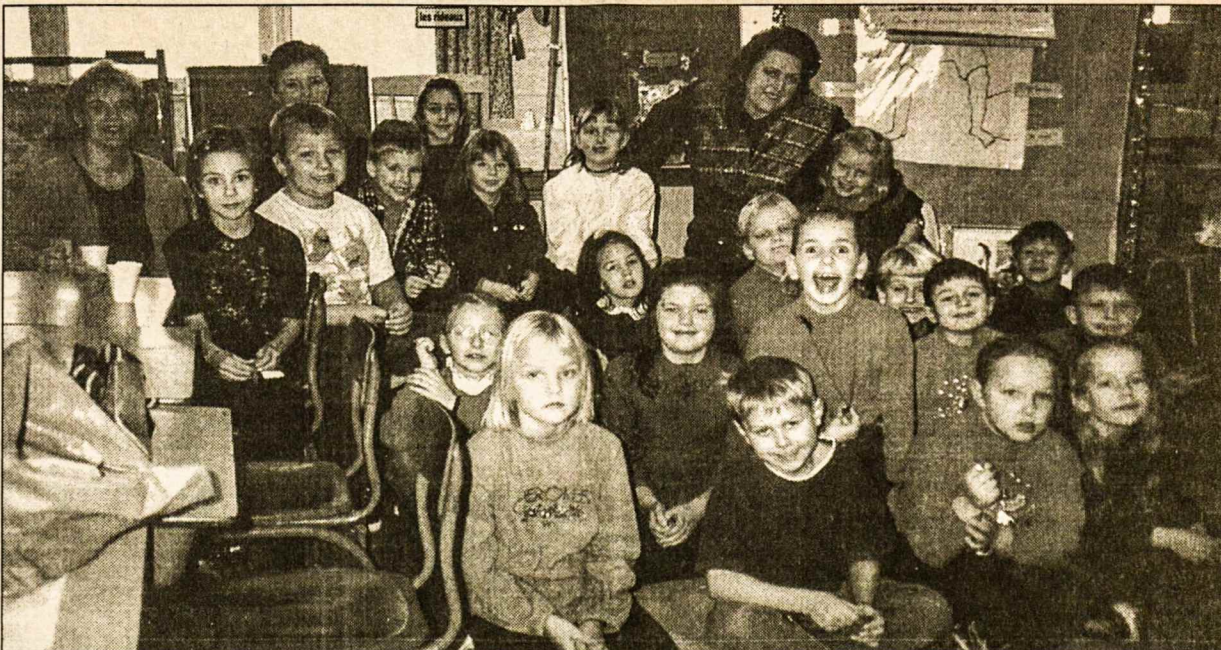
Laidotuvių metu Montrealyje minėtam fondui aukėjo: \$100 – S. Norvaiša; \$40 – P. Adamonis ir šeima; \$20 – B. D. Rupšiai, D. Baltruškonis, Ag. Knystautienė, V. M. Jonynai, V. A. Pėteraičiai, L. Balaišis, Iz. Mališka, J. B. Malaiška, M. Berškiešienė, E. Gudienė, B. Vaitkūnaitė-Nagienė, A. Keblys, A. M. Joneliai, Ir. ir G. Vazalinskai, B. J. Lukoševičiai; \$10 – E. Grybaitienė.

Papildomai: \$100 – R. Jurjonas-Traczyk, B. Vaitkūnaitė-Nagienė, K. Baltuševičius, S. ir V. Piečiai; \$114.79 – L. J. Pauliūtė Staškus; \$25 – J. Tanner, Vyt. Sabalys; \$20 – D. Juras, R. Bulota, N. Bagdžiūnienė, Br. Bulota, R. Keturka; \$50 – V. Otto, R. Otto, J. Baltuonienė, R. Pocauskas Rudinskienė, A. Morkūnienė; \$29.21 – E. M. Kučinas.

\$1000 – Lietuvos kredito unija "Litas"; \$250 – Hamiltono kredito unija "Talka"; \$200 – O. Sablauskienė; \$100 – Tautos fondo Montrealio skyrius.

Aukos įdėtos į terminuotą indėlių sąskaitą "Lite". Sąskaitos nr. 6055.

Antanas Keblys,
Fondo pirmininkas

Toronto Maronio mokyklos II skyrius su mokytojais Anita Puodžiūniene, Jolanta Stasiulevičiene, Ina Sungailiene

Aukos, kvitai, nuostatai

Kanados lietuvių bendruomenės pranešimas

Artėja atskaitomybės laikas. Kanados valdžia kas metai patikrina savo piliečių kišenes ir pareikalauja pagal įstatymus jai priklausančios duoklės. Kana-diečiai jau įpratę skystis – mat žmogus negali išvengti mirties ir mokesčių.

Kanados valdžia rodo ir savo geraširdiškumą, leisdamai valstybėje registruotoms šalpos, kultūrinės organizacijos bei įvairių pripažintų tikybų parapajoms, kulto vienetams pasinaudoti tam tikromis lengvatomis. Pavieniai asmenys, prekybininkai, pramonininkai ar finansinės organizacijos, norinčios paremti pelno nesiekiančius vienetus, už teikiamą pagalbą, dovanas ar aukas gauna iš ankščiau minėtų šalpos ar religinių organizacijų pajamų kvitus, kurie palengvina mokesčių mokėtojo našta.

Kanados lietuvių bendruomenė (KLB) yra viena iš tų valdžios pripažintų organizacijų, kuri gali pasitarnauti savo aukotojams išduodama pajamų kvitus. Yra būtina pabrėžti – savo autotojams, nes aukos turi būti duodamos KLB vardu. Kanados valdžia, duodama lengvatines teises pajamų kvitų išdavimui, nustato ir sąlygas. Remti galima tik legalias šalpos darbą dirbančias grupes, švietimo ir kultūrinį darbą atliekančias organizacijas bei veiklos būrelius ir iš dalies sporto bei jaunimo organizacijas.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Kanados lietuvių tarpe yra renkamos aukos įvairioms

šalpos įstaigoms Lietuvoje. Gražu, kilnu ir malonu stebėti mūsų tautiečių dosnumą gelbstint sunkią vergiją iškenčius brolius ir seses Lietuvoje. Tai kilnus lietuvių bruožas, ir tuo mes visi galime didžiuotis. Surinktos aukos pinigais, vaistais, traktoriais, kompiuteriais, apranga ir kitais daiktais palengvina mūsų tautiečių dalį Lietuvoje. Kai kurie aukotojai yra įsitikinę, kad už suteiktą pagalbą ar aukas lietuviams tėvynėje KLB yra įpareigota išduoti jiems lengvatinius kvitus.

Kai 1972 m. KLB gavo šalpos organizacijos teises (čarterį), Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuota, tad bet kokia šalpa organizacijos ar institucijos Lietuvoje nebuvo numatyta. Šiuo metu KLB, veikdama pagal 1972 m. konstitucijoje nustatytas gaires šalpai, turi ribotą beveik išimtinai Kanados teritoriją.

Aukoms, didesnėms už 20 dol., KLB išduoda lengvatinius kvitus. KLB neturi jokių sunkumų atsiskaityti su Kanados valdžia dėl aukų ir išlaidų, kurios yra panaudojamos Kanados lietuvių švietimo, kultūros, jaunimo ar šalpos organizacijoms ir vienetams. Yra keblu su tomis aukomis, kurios siunčiamos į Lietuvą. Sunku įrodyti, kad tos aukos, pasiekusios adresatus, yra iš tikro panaudojamos šalpos reikalams ir ar ją gaunančios organizacijos atitinka Kanados įstatymais apibrėžtą šalpą. Reikalaujama, kad Kanados organizacija, išduodanti kvitus,

turėtų kontrolę bei stebėtų šalpos skirstymo tikslumą. Reikia užtikrinti Kanados mokesčių tarnybą, kad yra šelpiami vaikai, seneliai, paliegaliai, pamestinukai ar našlaičiai, bet ne Lietuvos valstybės ar vyriausybės išlaikomos ir finansuojamos įstaigos ar institucijos. Dar blogiau, jei šalpos dalis patenka į biurokratų ar privačių piliečių rankas.

Lietuvai padedame šelpdami vargstančius senelius, našles, našlaičius ir neigalius asmenis tėvynėje. Siųsdami aukas į Lietuvą, nušluostome ašarą, paguodžiame vargšą, aptramdome skausmą, pradžiuginame vargantį. Kaip dar ilgai tęsis mūsų dosnumas ir ar maža saujelė Kanados lietuvių galės efektyviai pagelbėti taip smarkiai okupantų nuniokotai Lietuvai.

KLB valdyba prašo, kad renkantieji aukas įvairiems projektams ar institucijoms, prieš pažadėdami lengvatinius kvitus per KLB, būtinai išsiaiškintų su KLB valdybos išduotą, ar raštinės vedėja, kad tai bus įmanoma įgyvendinti. Ar aukos gavėjas galės būti Kanados mokesčių tarnybos pripažintas kaip atitinkantis šalpai gauti asmuo ar institucija.

Prisimindami Lietuvą, pažūrėkime taip pat ir į save: kokia yra Kanados lietuvių ateitis ir kaip galime užsitikrinti savo tęstinumą. Aukodami savo pačių ateitį, padedame išlaikyti lietuvių kalbą, kultūrą, papročius, jaunimo organizacijas ir lietuvišką gyvastį Kanadoje ateinančioms kartoms, kartu užtikrindami pagalbą savo tėvynei ateityje. Lietuvišybė išlaikymas Kanadoje per švietimo, kultūros ir visuomenines organizacijas yra netiesioginė, bet labai svarbi pagalba Lietuvai.

Taip labai laukta ir atkovota Lietuvos laisvė, turi būti branginama ir puoselėjama. Už Lietuvos ateities užtikrinimą yra atsakingi ne vien tėvynėje gyvenę broliai ir sesės, bet ir visa lietuvių tauta, įskaitant ir Kanados lietuvius, tačiau tam yra būtina sąlyga – turime išlikti lietuviams.

A. K. Vaičiūnas

Skaitytojai pasisako

RAŠO IŠ LIETUVOS

Nežinau, prasminga tai ar ne, bet tapo įpročiu nors švenčių proga Jums kai ką parašyti. Tik kai ką, nes ko nors mielo ir įdomaus šiuo laiku mūsų žemėje nėra. Kiek žinau, buvot užmezgę pažintį su Lietuvos radijo užsieniui, tai tikiu, kad pasiklausot, ir padėtis žinoma.

O kaip mums atrodo? Labai jau nelinksma. Mes taip tikėjome, kuriuos rinkom, tikėjome, kad jie Lietuvą išves iš ekonominio labirinto, o tada gal ir Nepriklausomybė nekybotų kaip ant plauko. Bet kaip matote, taip baisiai apsijuokė, kad visa brazauskynė ir paulauskynė sprogtą iš džiausmo.

Ne tai svarbu, kad nuostolinga sandėrį padarė dėl Mažeikių, bet kad patys prisidarė visokių išekvojimų, iššvaistė pinigų, o dabar jau kalba apie pirmalaikius seimo rinkimus. To visai nebuvo tikėtasi. O kaip mes? Kol dar išmoka pensijas, tai pražūtis nėra, baisiausia bus tada, kai viena graži diena pasakys, kad pensijų nebus, nes... nėra pinigų. O tai labai galima. Gal nebūtų viskas taip baisu, jei ne Rusijos pastangos sužlugdyti Lietuvą. Keršija už Mažeikius ir sunku nuspėti, kuo tai baigsis.

I. Šajauka,
St. Catharines

LABDARINGI GYDYTOJAI

Jau šeštą pavasarį Lietuvoje bus laukiami profesoriai iš JAV J. Goldberg ir J. DiStepano, kurie, negailėdami savo sveikatos, lėšų ir energijos, kartu su dr. psichologu G. Sabataičiu bei juos lydinčiu personalu, tęs pradėtą operaciją, pradedant kitas. Veido ir žandikaulio operacijos atliekamos kasmet etapais vienu ir tu pačiu gydytoju. Tai labai svarbu norint pasiekti gerų gydymo rezultatų, o to mes, mama, labai laukiame.

Lietuvai, jos žmonėms aukoja ir padeda ne tik gydytojai profesoriai, bet ir įvairių fondų darbuotojai, tie paprasti krikščionys, kurių širdyse dega jautrumo ir meilės liepsnelė. Už visa tai esame labai dėkingos.

J. Brenčienė, Plungė

IŠ LIGONINĖS

Brangieji, ačiū už čekį, kuris man labai pravers, nes rado mano plaučiuose pakitimą – TBC. Tris mėnesius negydziau bronchito, teko kitus slaugyti, ėmė ir supykio mano plaučiai. Čia ne bėda, tik teks ilgai ligoninėje pagulėti... O darbų daug. Ką padarysi. Ką Dievas duoda tas visų naudingiausia.

Nijolė Sadūnaitė,
Antakalnio 46-40, 2055 Vilnius

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkite ir remkite Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkite lietuvių veiklą Kanadoje! Remkite Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N6

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašu kreiptis visais namų pirmo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems į Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Didelės nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Bilietų išpardavimas į Europą ir Lietuvą, Torontas-Vilnius nuo \$650
jeigu pirkite iki sausio pabaigos, o išvyksite iki gegužės 12 d.
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel: (416) 233-4601 Fax: (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ

Laivu **Lėktuvu**
1.99 \$/kg & 4.95 \$/kg

MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!
Pristatymo kaina \$15 už siuntinį
Tel. (416) 233-4601

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sausio 30, sekmadienį, įvyko mūsų parapijos metinis susirinkimas. Buvo tarybos sekcijų, tarybos pirmininko ir klebono pranešimai, baigiančiųjų savo kadencijas sekcijų narių rinkimai bei aptarti įvairūs reikalai ir sumanymai.

– Londone mirė mūsų gero parapijiečio Felikso Šiaučiuo tėvelis.

– Vasario 4 yra pirmas mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Sutvirtinimo sakramento pasirušimui pamokos vyks ta 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje. Pamokas veda Gediminas Kurpis.

– Aukų pakvitavimus atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) neatšimusiems dabar bus išsiuntinėjami paštu.

– Mišios vasario 6, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Praną Ališauską; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p. už a.a. Feliksą Kasperavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, sausio 5, šeštadienį: 3 v.p. už Jocų giminės mišius.

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejus ruošiasi Vasario 16-tosios Nepriklausomybės šventės paminėjimui. Vasario 20 d. bus atidaryta nauja paroda apie Lietuvos laisvės kovas. Ją rengti dėdėjai padeda dail. Irma Makariūnaitė. Visi kviečiami parodą apžiūrėti prieš minėjimą.

– Primename, kad pavasarį rengiama Kanados lietuvių jaunimo sąjungos veiklos istorijos paroda. Kviečiame pristatyti nuotraukas iki balandžio pradžios.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, sausio 30, dalyvavo 212 svečių. Svečių knygoje pasirašė R. Petrauskas iš Floridos, V. McElreath (Barcevičiūtė) iš Seattle, JAV, M. McGoy iš Toronto, A. Banevičius iš Kauno.

– Pranešimą padarė LN valdybos vicepirm. T. Stanulis.

– Sekantis LN posėdis įvyks š.m. vasario 10 d., 7 v.v.

– Slaugos namų vajeus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Pakeitus adresus ar pastebėjus aukotojų sąrašą klaidas, prašome nedelsiant pranešti LN raštinei tel. 416 532-3311. Galintieji prisidėti prie aukų rinkimo vajeus darbų kviečiami skambinti V. Kulnii tel. 416 769-1266. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– Vytauto Didžiojo menė š.m. kovo 4 d. išnuomota Medžiotų ir žūklautojų klubo "Tauras" metiniam baliui. Žvėrienos vakarienė su vynu ir turtinga lorteria, programoje – vyrų choras "Aras", šokiams gros V. Pavilonis.

– Kultūros komisija yra įsigijusi nemažai įvairaus žanro vaizdo juostelių iš Lietuvos: tai spektakliai, koncertai, įžymių Lietuvos žmonių biografijos bei kūryba, istorinė medžiaga bei filmukai vaikams. Taip pat LN kultūros komisija turi Lietuvos televizijos sukurto filmo "Gimines" pilną serialą (40 serijų) bei Lietuvos respublikos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos vaizdo juostę. Dėl vaizdo juostelių įsigijimo ar nuomosimo skambinti S. Pabrickienei tel. 416 762-5419 arba V. Kulnii tel. 416 769-1266.

LN vyrų būrelio metinis narių susirinkimas įvyko sausio 16. Jį atidarė pirm. T. Stanulis. Buvo išklaušyti pirmininko, išdininko, ūkvedžio ir revizijos pranešimai. Vyrų diskusijos ir nutarta rengti tradicinę gegužinę Boyd Conservation Parke liepos 9, sekmadienį 12 v. Taip pat poilsio stovyklą antroje rugpjūčio mėnesio savaitėje. Stovyklos komendantu išrinktas Ernestas Steponas. Valdyba išrinkta aklamaciniu būdu: pirm. T. Stanulis, vicepirm. A. Sukauskas, sek. J. Rovas, išd. V. Lukas. Revizijos komisija: A. Alsbergas ir J. Gudavičius. Visi susirinkusieji buvo pavašinti pietumais.

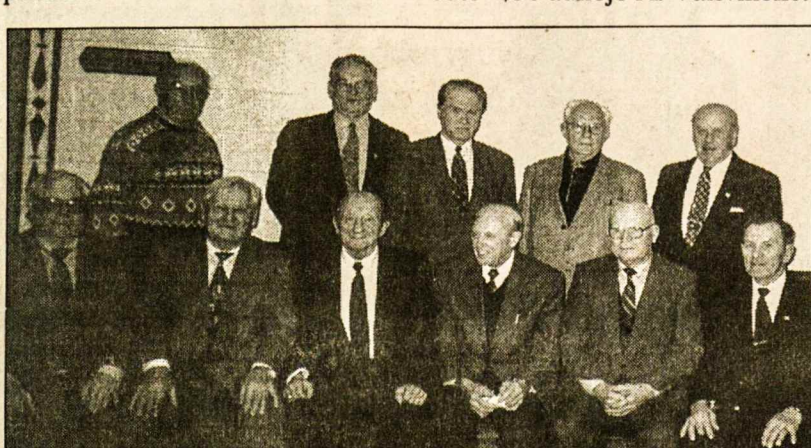
– Reikiame nuosirdžiai užuotauti mūsų bendradarbiui Vytui Rusliui, netekus močiutės Jadvygės Ruslienės.

– Kauno arkivyskupijos vaikų dienos centrams \$100 aukojo A. Klemkienė.

Kun. Lipniūno jaunimo centrui Panevėžyje \$100 aukojo G. B. Trinkas.

Išėjusių lietuvių klierikų studijų fondui aukojo: \$300 – J. B. Lukoševičiai.

Vaikukų savaitraščiui "Kregždutė" \$50 aukojo A. Vaišvilienė.

Lietuvių Namų vyrų būrelio valdyba ir revizijos komisija. Iš kairės: pirmoje eilėje A. Alsbergas, V. Lukas, T. Stanulis, pirm., A. Sukauskas, E. Bartninkas, J. Rovas; antroje eilėje – J. Gudavičius, E. Steponas, B. Laučys, R. Juknevičius ir H. Sukauskas

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sausio 30, sekmadienį, per 10.15 v.r. Mišias giedojo "Volungės" giesmininkės.

– Sausio 24 d. prasidėjo naujų parapijos pastatų, 3700 Bloor St. W. statyba. Darbus atlieka Canning Construction Company.

– Sausio 28, penktadienį, palaidota a.a. Jadvyga Ruslienė, 87 m. Paliko vyrą Vilių Ruslį, dukrą Nijolę ir sūnų Rimantą su šeima. Vilniuje mirė a.a. Stasys Šlekys, 82 m., Eliziejus Šlekio brolis.

– Vasario 4 – pirmasis mėnesio penktadienis. Seneliai ir ligoniai lankomi namuose, iš anksto susitarus su parapijos kunigais, 7 v.v. Šventoji valanda, 7.30 v.v. Mišios.

– Vasario 5 – pirmasis mėnesio šeštadienis. 10.30 v.r. šventovėje kalbamas rožinis, 11 v.v. – Mišios.

– Parapijos persikėlimo vajeus rengiamas pokylis ir tylios varžytinės įvyks parapijos salės kovo 4 d., 5.30 v.p.p. Pokylio metu meninė programa, Rasos Poskočimienės sukurta, Reginos Giniotienės ir Dalios Viskontienės paruošta muzikinį spektaklį atliks parapijos jaunimas. Tylioms varžytinėms reikalingi laimikiai. Kas gali paaukoti, skambinti Mary Anne Kušikienei, tel. 416 234-0500 arba Irenai Poškutei tel. 416 588-4636. Bilietai bus platinami sekmadieniais po Mišių.

– Aukų pakvitavimai atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) dalinami sekmadieniais parapijos salėje, kitu laiku – parapijos raštineje.

– Mišios sekmadienį, vasario 6: 8.15 v.r. už a.a. Mariją ir Tadą Nėrmantus; 9.15 v.r. už a.a. Orlando Carniel; 10.15 v.r. už a.a. Alfredą Stulginską, už a.a. Genovaitę Sodonienę, už a.a. Antaniną ir Joną Prakupus; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

– Ši sekmadienį, vasario 6, pamaldos 11.15 v. ryto su Šv. Komunija. Po pamaldų šventovės patalpose įvyks Moterų draugijos metinis susirinkimas bei valdybos rinkimai. Visų narių dalyvavimas būtinas.

– Dėmesio! Sekmadienį, vasario 13, pamaldos bus 9.45 v.r. Visais kitais sekmadieniais pamaldos vyks vėl 11.15 v.r.

– Vasario 15 d., 7.30 v.v. Vandos Norvaišienės bute – parapijos tarybos susirinkimas.

– Visuotinis parapijos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 27, po pamaldų Lietuvių Namų patalpose.

Maironio mokyklos žinios

– Dėmesio tėveliai! Mokinių nuotraukų diena perkelta į vasario 26 d. Vaikai turėtų tinkamai apsiengti, ypač abiturientai, kurie bus pavieniai fotografuojami.

– Vasario 16-tosios minėjimas įvyks vasario 19 d. mokyklos auditorijoje. Kaip visada, kviečiame tėvelius ir senelius.

– Apgailestaujame istorijos mokytojos Indrės Čuplinskaitės pasitraukimą iš lituanistinių kursų; jos pareigas perims Rima Žemaitytė, dirbanti su mumis daugiau kaip vienerius metus.

– Sveikiname Lilią Turūtaitę, sutikusią mokytis muzikos.

– Vyresniųjų vaikų darželis nuoširdžiai dėkoja gaisrininkui Viktorui Šimkui, už įdomų pasikalbėjimą su mokiniais sausio 29 d.

– Esame dėkingi Stasiui Liupkevičiui, "Armonikos" ansamblio vadovui, už mokyklai padovanotas garsojuostes.

– Reikiame nuoširdžiai užuotauti mūsų bendradarbiui Vytui Rusliui, netekus močiutės Jadvygės Ruslienės.

– Kauno arkivyskupijos vaikų dienos centrams \$100 aukojo A. Klemkienė.

Kun. Lipniūno jaunimo centrui Panevėžyje \$100 aukojo G. B. Trinkas.

Išėjusių lietuvių klierikų studijų fondui aukojo: \$300 – J. B. Lukoševičiai.

Vaikukų savaitraščiui "Kregždutė" \$50 aukojo A. Vaišvilienė.

Toronto choras "Volungė", vadovaujamas muz. D. Viskontienės, koncertavęs 1999m. gruodžio 12 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Kalėdiname koncerte "Haec est dies – Štai ši diena" dalyvavo ir vaikų choras "Angeliukai", vadovaujamas muz. N. Benotienės

Toronto Lietuvių pensininkų klubas rengia Vasario 16-tosios minėjimą, kuris įvyks vasario 16, trečiadienį, 12.30 v.p.p., III-čio aukšto menėje. Programą atliks choras "Daina" vadovaujamas muz. L. Turūtaitės. Bus V. Birštono gaminami šilti pietūs. Bilietai \$8 asmeniui – gaunami pas T. Kobelskienę tel. 760-8003 ir A. Dobienę tel. 763-7550.

KLB Toronto apylinkės valdyba šiais metais rengia ir finansuoja Vasario 16-tosios minėjimą kuris įvyks, sekmadienį, vasario 20, 4 v.p.p. Anapilio salėje. Pagrindinis paskaitininkas – naujai paskirtas Lietuvos ambasadorius Kanadai Rimantas Šidlauskas. Programoje – smuikininkė Audronė Šarpytė, pianistė Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė ir Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lijios Turūtaitės, akompanuojant Editai Morkūnienei. Visi tautiečiai moloniai kviečiami dalyvauti ir taip pat aukomis paremti Toronto apylinkės veiklą. Visiems aukojusiems \$20 ar daugiau bus išduoti pakvitavimai atleidimui nuo valstybinių mokesčių.

KLB Toronto apylinkės valdyba

"Exultate" - Klyvlendo Dievo Motinos nuolatines pagalbas parapijos choras kartu su Toronto "Volungės" ir Čikagos "Dainavos" chorais atliks Jono Tamulionio, John Ruther bei kitus kūrinius balandžio 2, sekmadienį, 3.00 v.p.p. MacMillan teatro salėje, esančioje netoli Royal Ontario Museum. Visi yra maloniai kviečiami į koncertą "Genties giesmės". Įėjimas – \$20, \$25, \$30 asmeniui.

Radiojo stotis WTOR 770 AM nuo vasario 1 d. nebetransliuos lietuviškos muzikos.

A. A. Viktoro Gražulio atminimui, užjausdami jo žmoną Teresę, Algis ir Stefa Medeliai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. A. Sofijos Tekorienės dvejų metų mirties prisiminimui Aldona Falikauskienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. A. Irenos Mankus vienerių metų mirties prisiminimui Aldona Falikauskienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. A. Broniui Marijošui mirus, užjausdami jo žmoną Stasę, sūnus Romą ir Darių su šeimomis "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje, Pranė Radzevičiūtė-Klimienė aukojo \$50. M.P.

A. A. Stasei Petrukeni mirus, užjausdami jos dukrą Birutę ir sūnų Vyta su šeimomis bei visus gimines, Vaikų dienos centrams Lietuvoje aukojo: \$50 – dr. M. Arštikaitis, G. D. Sakus; \$25 – dr. J. ir A. Sungailos, V. V. Poškai; \$20 – A. B. Matulaitis, R. A. Kalendros, J. Paveičienė, A. Valienė, A. A. Vaičiūnai, dr. S. E. Čepai, J. T. Kiškūnai, V. Paulionis, R. A. Bražukai, K. Manglicai, D. V. Karosai, S. V. Piečičiai, B. V. Biretos, A. Empakeris, A. Grigonis, D. Gruodis; \$10 – A. Putterienė, V. Kecerienė, G. Balčiūnienė, G. S. Krašauskai, M. Pakulienė; \$5 – G. Morkūnienė.

Aukus surinko: D. Keršienė, B. Matulaitienė ir M. Povilaitienė. O.G.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – V. Poškaitis.

Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiūpirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bei kurio laiku tel. 416 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

MONTREALQUE

I Aušros Vartų parapijiečių metinį susirinkimą 2000 m. sausio 23 d. atvyko gana gausus parapijiečių būrys. Susirinkimą atidaręs parapijos administratorius Romas Verbyla pakvietė kun. Kazimierą Ambrasą, SJ, sukalbėti maldą. Toliau susirinkimui pirmininkavo R. Verbyla, protokolą lietuvių kalba rašė Sofija Jutuvienė ir anglų kalba – Romas Otto. S. Jutuvienė perskaitė praeito susirinkimo jos rašytą išsamų protokolą, kuris priimtas be pataisų. Po to sekė pranešimai.

Kun. K. Ambrasas savo pranešime suminėjo visus religinius, tautinius bei visuomeninius įvykius, buvusius Aušros Vartuose. R. Verbyla papasakojo apie įvykdytus šventovės pataisymus vidų ir lauke. Tarp kitko paminėjo, kad parapijoje užregistruotos 362 šeimos, tačiau parapijos mokesčių praėjusiais metais sumokėjo tik 112 šeimų. Laikinais einais kasininko pareigas Algis Beniušis pranešė parapijos kasos stovį. Knygvedyba pervedama į kompiuterių sistemą. Dar trumpai kalbėjo Aušros Vartų parapijos jubiliejinio leidinio redaktorius Donatas Baltrukonis.

Ilgiausiai užtruko parapijos administratoriaus ir tarybos narių vietovės kadenciją baigusių rinkimai. Aldona Morkūnienė iš tarybos atsisakė. Kaip paprastai tokiais at-

vejais vieni atsisako kandidatuoti, kiti prašo sąrašą pasiūlyti. Ir taip tęsiasi valanda ir kartais dar ilgiau. Pagaliau tarybą sutiko sudaryti Algis Beniušis, Nijolė Forster-Matusevičiūtė, Sofija Jutuvienė, Genovaitė Kudžmienė, Aleksandras Piešina ir Irena Valkauskienė. Administratorius lieka Romas Verbyla. Susirinkimas baigtas kun. K. Ambraso maldą. Po to prie kavos ir užkandžių dar buvo aiškinamasi parapijos reikalais. Susirinkimas užsitęsė tris valandas.

Lukščių klebonas kun. Gvidas Pušnaitis trumpam buvo užsukęs į Montrealį. Sausio 23 d. Aušros Vartų šventovėje jis koncelebravo šv. Mišias su kun. K. Ambrasu, SJ, bei kun. Stanislovu Kazėnu, SJ, ir pasakė pamokslą. Vėliau visi trys kunigai dalyvavo parapijiečių susirinkime.

Pirmajai komunijai dabar besirušiantys vaikučiai sakramentą priima šį pavasarį, o ne rudėnį, kaip anksčiau buvo planuota.

Vasario 16-osios minėjimas vyks vasario 13, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje. 11 val. bus iškilmingos pamaldos, kuriose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Po to salėje paskaita, meninė programa ir vaišės. KLB Montrealio apylinkės valdyba kviečia kuo gausiausiai dalyvauti. B.S.

GRAŽINA ir VLADAS DREŠERIAI, š.m. sausio 1 d. atšventę savo auksinę vedybinio gyvenimo sukaktį

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiesiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. 3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545 Fax: 722-3546

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$437 - kun. M. Kirkilas; \$200 - J. T. Andrukaičiai; \$50 - Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa. L. Karpačiūš; \$47 - J. Bitneris; \$37 - A. Urbonas, A. Empakeris; \$28 - S. Lazdinis; \$25 - J. Kareckas; \$23 - L. Razgaitis; \$20 - A. Godelis, P. Kvedaras, J. Rutkauskas, M. Ruikis, A. Janušis; \$10 - V. Juodis; \$8 - V. Gečas, S. Domeika, E. Bakša; \$7 - M. Oniūnas, V. Nausėda, E. Beržaitis, J. Račius; \$5 - A. Pėsys.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V. Naras, V. Lapaitis; \$53 - B. Geležūnas, D. Karosas, F. Barakauskas, V. Prisčėponka, R. Dumčius, M. Biekša, A. Paulionis, G. Kaulius, P. Zaranka, R. Taunys, P. Mašys, V. Poškus, M. Levišauskas, V. Levišauskas, A. K. Rugys, V. Balnis, E. Vaitkūnas, K. Bubelis, Z. Dobilas, Z. Rimša, D. Barkauskas, Gr. Balčiūnienė, J. Bitneris, N. Adams, V. Vainutis, S. Abinglis, B. A. Kozulis, S. Ažuolas, E. Seibutis, B. Balaišis, M. Zabulionis, dr. B. Vidugiris, V. Goldbergas, M. Trečiokas, J. Baltuonis, A. Lesčius, E. Juodvalkis, J. Augis, A. Abromai-

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V. Naras, V. Lapaitis; \$53 - B. Geležūnas, D. Karosas, F. Barakauskas, V. Prisčėponka, R. Dumčius, M. Biekša, A. Paulionis, G. Kaulius, P. Zaranka, R. Taunys, P. Mašys, V. Poškus, M. Levišauskas, V. Levišauskas, A. K. Rugys, V. Balnis, E. Vaitkūnas, K. Bubelis, Z. Dobilas, Z. Rimša, D. Barkauskas, Gr. Balčiūnienė, J. Bitneris, N. Adams, V. Vainutis, S. Abinglis, B. A. Kozulis, S. Ažuolas, E. Seibutis, B. Balaišis, M. Zabulionis, dr. B. Vidugiris, V. Goldbergas, M. Trečiokas, J. Baltuonis, A. Lesčius, E. Juodvalkis, J. Augis, A. Abromai-

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V. Naras, V. Lapaitis; \$53 - B. Geležūnas, D. Karosas, F. Barakauskas, V. Prisčėponka, R. Dumčius, M. Biekša, A. Paulionis, G. Kaulius, P. Zaranka, R. Taunys, P. Mašys, V. Poškus, M. Levišauskas, V. Levišauskas, A. K. Rugys, V. Balnis, E. Vaitkūnas, K. Bubelis, Z. Dobilas, Z. Rimša, D. Barkauskas, Gr. Balčiūnienė, J. Bitneris, N. Adams, V. Vainutis, S. Abinglis, B. A. Kozulis, S. Ažuolas, E. Seibutis, B. Balaišis, M. Zabulionis, dr. B. Vidugiris, V. Goldbergas, M. Trečiokas, J. Baltuonis, A. Lesčius, E. Juodvalkis, J. Augis, A. Abromai-

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V. Naras, V. Lapaitis; \$53 - B. Geležūnas, D. Karosas, F. Barakauskas, V. Prisčėponka, R. Dumčius, M. Biekša, A. Paulionis, G. Kaulius, P. Zaranka, R. Taunys, P. Mašys, V. Poškus, M. Levišauskas, V. Levišauskas, A. K. Rugys, V. Balnis, E. Vaitkūnas, K. Bubelis, Z. Dobilas, Z. Rimša, D. Barkauskas, Gr. Balčiūnienė, J. Bitneris, N. Adams, V. Vainutis, S. Abinglis, B. A. Kozulis, S. Ažuolas, E. Seibutis, B. Balaišis, M. Zabulionis, dr. B. Vidugiris, V. Goldbergas, M. Trečiokas, J. Baltuonis, A. Lesčius, E. Juodvalkis, J. Augis, A. Abromai-

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V. Naras, V. Lapaitis; \$53 - B. Geležūnas, D. Karosas, F. Barakauskas, V. Prisčėponka, R. Dumčius, M. Biekša, A. Paulionis, G. Kaulius, P. Zaranka, R. Taunys, P. Mašys, V. Poškus, M. Levišauskas, V. Levišauskas, A. K. Rugys, V. Balnis, E. Vaitkūnas, K. Bubelis, Z. Dobilas, Z. Rimša, D. Barkauskas, Gr. Balčiūnienė, J. Bitneris, N. Adams, V. Vainutis, S. Abinglis, B. A. Kozulis, S. Ažuolas, E. Seibutis, B. Balaišis, M. Zabulionis, dr. B. Vidugiris, V. Goldbergas, M. Trečiokas, J. Baltuonis, A. Lesčius, E. Juodvalkis, J. Augis, A. Abromai-

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V. Naras, V. Lapaitis; \$53 - B. Geležūnas, D. Karosas, F. Barakauskas, V. Prisčėponka, R. Dumčius, M. Biekša, A. Paulionis, G. Kaulius, P. Zaranka, R. Taunys, P. Mašys, V. Poškus, M. Levišauskas, V. Levišauskas, A. K. Rugys, V. Balnis, E. Vaitkūnas, K. Bubelis, Z. Dobilas, Z. Rimša, D. Barkauskas, Gr. Balčiūnienė, J. Bitneris, N. Adams, V. Vainutis, S. Abinglis, B. A. Kozulis, S. Ažuolas, E. Seibutis, B. Balaišis, M. Zabulionis, dr. B. Vidugiris, V. Goldbergas, M. Trečiokas, J. Baltuonis, A. Lesčius, E. Juodvalkis, J. Augis, A. Abromai-

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - J. Bežys, V. Miliauskas, P. Joga, A. Stančikas, V. Jokubaitis, O. Ziminskienė, E. Kazlauskas, G. Miglinas, A. Gedrimas, G. Repčys, V.